293

concupisca: veluti ex ebrius maiore si
ti vexat: quam qui modico vino usus est
Ita non ipsi cupiditas est ut maiori cu
mulo rerum extingui, sed cum inflammari
atque incendi soleat. Et quamadmodum ignis ad
dita materia magis effertur sic pecu
niarum cupiditas adiectione auri magis
extollitur. Sic quod qui plura expetit torpesc
at talis quod multa possidet esse invenitur
sed maxima paupertate deprimitur. Pedo
divites atque in pauperie et pauperes esse
convictus esse. Vel in personis quam si pla
cet quod sit sed res videamus. Ponamus quod
duos dites quorum alter mille alter decem
habeat talenta, pecunia sua penitus a
quam primari. Uter quod maiore vexabitur
dolore? Ratione patet eum qui mille amisit.
Sed ipse non doleret magis nisi magis
pecuniam amaret. Et videt magis a
mat magis eam concupiscit: qui porro
magis concupiscit sed pauperior est. Illud
enim maxime cupimus quod maxime indigemus
Ex indigentia enim cupiditas originem
trahit: unde ubi satietas ipse non potest concupia
Experimur maxime sitimus cum potu in
digeamus. Quod si inter ea sic ut crandam si vi
gilamus necesse nobis nocere posse: utique
pateat non ex paupertate sed a nobisipsis
detrimentum nobis fieri. Curir vehementer omnes
rogo atque oro ut omni studio avaritie
morbum expellamus: ut et hic et dictis
nulla re indigentes vivamus et eternis bo
nis perfruamur: gratia et misericordia domini nostri ihesu
christi Amen. Omel. lxxxi.

Prima autem die azimorum accesserunt discipuli ad ihesum dicentes. Ubi vis
paremus tibi comedere pascha? Ipse autem
dixit. Ite in civitatem ad quendam et dicite
ei. Magister dicit. Tempus meum prope est: apud te
facio pascha cum discipulis meis. Primam
azimorum diem vocat: que ante azima
erat. Consueverunt etiam vesperam superiori dies
numerare: et eius mentionem facere in vespera
qua pascha erat immolandum. Quinta namque
sabbati accesserunt. quam hic quidem primam
azimorum et ante azima vocat tempus designans
quo accesserunt. Alius autem venit inquit dies
azimorum in quo oportebat immolari pascha
Ista venit istud. prope et in ianuis erat
significat vesperam videlicet illam in qua incipi
ebant convivantes. Ideo quoque evangeliste
adiecerunt quando immolabatur pascha. Et
adiunt quod discipuli ad ihesum et dicunt. Ubi
vis paremus tibi comedere pascha? Hinc ex
patet nullam sibi domum. nullum diversorium
fuisse: puto autem neque discipulis eius. Ita ipsos
ipsum ad eos duxisse rogasset: sed nec
erat ex istis omnibus cum antea propter ipsum
neglecti atque despecti. Cuius autem rei gratia
venit ad pascha? Omnibus semper usque ad ul
timum passionis diem non esse adversarium
se legi ostendit. Sed cur ad ignotum eos
hominem ire iussit? Unde quam voluit po
tuisse ipsum passionis tormenta evitare.
Ita quod mentem illius verbis solum duxit
ut ipsum cum discipulis vellet suscipere. quod
fecisset: crucifigendus si pati noluisset.
Preterea et de asina fecit. Sic quod eis
aliquis dixerit vobis inquit. dicite quod dominus
eius indiget. Hic autem inquit dicit: apud te
cum discipulis meis pascha facio dicendum
parabit. Ego vero non id solum admiror
qui ignotus erat. sed etiam multo magis stupeo
qui bella adversum et inimicitias pro
maturam hac ex re incumbere sibi videbat:
omnibus his neglectis libenter excepit.
Ceterum quod ignotus erat signum eius dedit.

q̄l. de saule ꝓpha d. Inuenies hoīez
ascendentē ꝛ urnē hn̄tē. h̄ vero
aq̄ amphorā portantē. Tu at̄ ꝓpede
rīus quo vnxit eū appēt. Non eī
solū dix̄ apd̄ te facio pascha. sꝫ illud
ꝓposuit tp̄s meū ꝓpe ē. qd̄ fecit
ꝑti q̄ volebat crebro passiois mēo;
discipul' inculcare. ut hac p̄meditaciōe
corroborati min⁹ tbarēt. ꝑti ut
tn̄ suspicieti q̄ iudeis q̄ ceteris
oib; ondēt qd̄ sp̄ dix̄ no inuitū
se ad passioēz accedē. Cū disci at̄
meis dt. ut ꝛ sufficiēes fiēt ꝓparaco;
ꝛ neq̄ latebo ip̄; q̄re suspicaret.
Sero at̄ fc̄o discūbebat cū xij.
O ingentē ip̄udēciā iude. Ade
rat eī et ille ac mysticis at; me
sa accubuit. ꝛ int̄ sedētes arguit;
qn̄ et si fera ēēt īmanis ad be
nitatē ꝯpelli potuiss. Pdco et
eciā̄ signt̄ dix̄. q̄ cōedētib' ip̄is
de ꝓdicōe ip̄i loq̄bat. ut cū a
tp̄e mystici cū a mēse ꝯiciacione
nesciā ꝓditoīs ondēt. Hq̄ eni
disci' sic ꝑcep' ihū fecerēt. sero fc̄o
cū xij inq̄ sedebat. Sedētibꝫ at̄
eis dix̄. Amē dico vob̄ vn⁹ ex vob̄
me tradet. Cetez an̄ cenā eius
et' pedes lauit. Vnde at̄ quā illi
valde ꝯdulgēt. Non n. dix̄. Ille. sꝫ
vn⁹ ex vob̄ me tdet. ut ēēt p̄me
occasioē latēti meliorē p̄beret
Itaq; maluit oēs illos t̄re. q̄
huic p̄me ꝯitamēta nō dare.
Vn⁹ inq̄ ex vob̄ xij. q̄ ubiq; mecū
fuist̄. q̄z pedes laui. q̄b; tot tā

taq; polliat⁹ sū. Dolor īcolabil'
illico scīn illos īuasit ꝯcitū. Et
Iohs q̄de ait. ex ābiguitate alios
ī alios aspexisse. deīn q̄uis nulli⁹
rei si ꝯsci⁹ ēēnt. singuli tn̄ de se ti
mētes ip̄ꝫ īt̄rogauēt. ꝛ magitudīe
meroris ꝯmoni reperē singli de se
dicē. Nuq̄d ego sū dn̄e. Respōd' n̄s
dix̄. Cui ego cū intinctu panem
porrigā. Vide qn̄ ip̄ꝫ tande reue
lau'. qn̄ scꝫ ab h' dolore ai' liberaē
ceteros voluit. Demū mortui eī iā
erāt h' pauore ꝯstricti. q̄ ipulsi
īt̄rogabāt. Ego ista de eā solū illū
ediditi. repetes ut tāt⁹ ille resipis
cēt. Eā ꝯfuse at; īdistīcte audiē;
nō mouet. ut magis eū tangēt
velata deiecit. Ipe at̄ cū illi me
rētes īt̄rogarēt. nuq̄d ego sū dn̄e
rndens dix̄. Qui tingit mecū ma
ī parapside. h' me tradit̄ ē. Filius
q̄de hoīs vadit sic' sc̄ptū ē de illo;
ve at̄ hoī illi ꝑ quē fili⁹ hoīs tra
det. Bonū ēat ei si nat⁹ nō fuiss̄
hō ille. Credā asseuerāt ita illū
ip̄udētē fuisse ut p̄ruipēdendo
mecūm cū ip̄o tingeret. Grisci at̄
vidi' xp̄i hortatu id q̄ fc̄ꝫ fuisse.
Vt ut magis si' iudas afficēt. vel
ut maiore detinēt pudore. Eteī
ī h' nō pru⁹ affc̄s. Hc' at̄ oīa non
festine īnsciēnda sc̄l. sꝫ nr̄is menb'
īfigēda. q' eī nulli; uq; in nob̄ ira
locū h'ebit. Ecco n. re illā aīo vol
ueo ꝛ ꝓditorē vna recūbētē cū
saluatore ac eū q̄ tdebat. sic
lenit' at; hmili' loq̄ ind̄ eiicet
oēq; furoris at; ire venenū. Vide

q̃ quo lexit ad ip̄z simone dixit.
Filius q̄de ingit hois vadit sic scriptu
ē de ipo. q̄bz v̄bis ⁊ dis̄tis ꝯsinau
ne ilentilitati h̃at ic attribuat. ⁊
ꝓditorē sic voluit emēdare. Ve at
illi hoi ꝑ quē filius hois tdet. Bo
ēat illi si nat⁹ nō fuiss; ho ille.
Pende et atz emā in armucdo ies
fabilē lenitatē. Nō .n. acrit; s; cō
miseriũdo ꝓfert orõez aliq̃lis i eis
q̄ tinbris obductā. Et cte supior
solũ vecordia. s; posterior i prudē
tia oẽz indigitcoẽz inebat. P. q̃n.
ita redarguit⁹ fuit aut itrogādo.
Nuqd ego sũ rabi. O singularē
stultitiā. Tucrit de his q̄ si ꝯsci
ēat. Nā venā ex āmiacoe ipu
dēcie illi ih̃s dix. Qd porro adis
lenissi⁹ ⁊ mitissi⁹ ille dixo. Tu
dixisti. Ita q̄s q̄ dicē potuiss; sce
leste atz sordide tm̃ logo tpe hoc
malũ ꝑturies. Tu q̄ dyabolicis
ꝓis ꝯsiliis argētũ et pacto hītur⁹
audes redarguit⁹ q̄uis ita rei
ꝯsci⁹ itrogare. Sic tn̄ hoc dicere
voluit. S; q̄. Tu dix. Ita timos
nob ac regulas oblimois ficit
iniuriaz. S; obiciet q̄spiā Atq̄
si ē scriptũ xp̄m ih̃s fuisse passurũ.
q̄obrē iudā q̄ scripta ꝑfecit cri
minami. Q̄a nō illo cte cāo. s;
ꝑbitate sola i tp̄issi⁹ factin⁹ fuit
ipulsus. Nā si mentē respicias.
ip̄z q̄ dyabol⁹ ab oī crimine libabis.
S; nō ē ita. Ille .n. utiqz meretur
supplic⁹. et si orb⁹ salute in̄ ꝯsecut⁹ ē.
Q̄ppe ñ inde tradicio s; sapiā xp̄i
atz potētia salutē pepit vniuers
Xp̄i eī ꝑbitate alioꝝ ad nr̄az uti
litatē usus ē. S; iq̄es. Quid q̄ si iudas
nō ꝑdidiss;. Qd h̃ porro ad q̄stioē.
Crucifigi eīō ip̄z optebat. n̄ crucifigi
potat ñ ꝑ hoies. Quare si oēs erga
ip̄z boni fuissent. h̄ ꝑ salute nr̄a
dispensatio nō ꝑcessiss;. Absit h̄
eīō nā iestiabil sapia xp̄i si ita ꝯti
giss; nouit q̄ pacto res dispēsāda
fuiss;. Prīa ne q̄s putet ministiũ
dispēsacois iudā fecisse. q̄ miseꝝ
deflet. Rsũ q̄spiā obiciet. Si bo⁹
ēat nō fuisse iudā natũ. q̄re illũ
ꝓduxit. Quare āt cetos ꝑuos ꝑ
duxit. Ita ai te opteat ꝑbos co
arguē q̄ potant ꝑbitatē neglicē
h̄ delicto temerarie dispēsaciões
⁊ opa dei sautaris. S;ius nullũ sub
necitate cogi ut ꝑbitatē seq̄tur.
Ita inq̄es. S; bonos natos ēē solũ
optebat. in gehēna q̄ supplicus
opus ēat ai nullũ malig̃ ꝓctaret
vestigiũ. Improbos ñ q̄ natos. q̄
natos ꝯfessi decede. Nos vō p̄mũ
illd aplicũ dicendũ arbitrm. Q̄n
imo o hō. tu q̄s es q̄ adusus deũ
trides. Nũ dicet qd̄ fcm ē fectori suo.
q̄ me ita fecisti. Deīn si roẽz hua
nā quo illd adde. Nō dubitabis
maiori āmiacoe bonos ēē ai
int̄ ꝑbos viuāt. Tuc ei inocētia
sua ⁊ mirabil' phia mag̃ elucet
Tu vō oẽz luctacois ētaminaq̄
matiā ⁊ cāz fudiẽs eicte vis.
Qd g̃ inq̄es. Ut alii meliores vi
deant. alii pumeat. Nime.
s; ꝓꝑ ꝑbitatē coꝝ. Nō .n. q̄ nati

sunt nequicia tenuit : sed quia desi
dia se corruperunt ideo puniuntur.
Quo supplicio ergo digni non sunt
qui cum tales habuerint virtutis ma
gistros . nihil boni facere voluerunt?
Et veluti probi viri vexati sunt mo
lestiis et pluribus digni sunt: sic presto
et pravi dualibus de causis: tum quia cum
posset virtutem sequi sicut et iusti. se
cuti non sunt: tum quia nihil ex bonorum
virorum lucri studuerunt supplicijs
digni comperiuntur. Cum autem obiret non
ex prius sic et ceteri iudas. numquid ego
sum domine interrogavit? Primum genera
liter unus ex vobis dictum erat. latere
putavit? cum vero iam videret mani
feste se reprehendi: de lenitate
domini confisus posse redarguere eum
eandem domini interrogavit. Propterea etiam
rabi solus in hoc loco appellavit.
Ut certitudinem melius et auditum Exac
tus atque depulsus est. Tales neque res
avaricia est : amentes stolidos. in
prudentes canes pro hominibus. Immo vero
et canibus peiores et demones a
canibus facti. Sic fiebat ut iudas
quidem dyabolo et insidiante complecteretur.
Christum vero blandientem ei traderet
alteri dyaboli voluntate iam factus. Tales
quippe insatiabiles pecuniarum cupidi
sunt homines. sunt vecordes furiosos
ex pecunia penitus pendentes aliter
facti sunt. Quod autem matheus et alij
dicunt quod pretium de proditione pepigit:
caput a dyabolo dicitur. Iohannes vero.
post panem ingressus fuit in eum sathanas.

Non aliter quippe solus qui ceteri dicit. Cena
enim ait facta cum dyabolus iam in cor miserat
ut eum traderet. Post buccellam in
travit in eum sathanas: quia non subito neque
sub uno momento sed sensim diligenter
sed paulatim hominem ingredi. Tunc et hic
sanum intelligitur. Veniens enim ad eum ac
cedens et pulsans. postquam aptum se
habitaculum esse cognovit. totus ad illum
spiravit. Quod autem si pascha comede
bant: adversus legem recumbentes comede
bant. Sed dicere possumus. quod post quam come
derunt pascha ad satiandum recubu
erunt. Alius autem evangelista dicit quod vespillo
non comedebat solum domino pascha:
verum etiam concedendo dicebat. Desiderio
desideravi hoc pascha manducare vo
biscum. Quare hoc pascha id est hoc anno
comedere pascha desideravit? Ita vi
delicet salutem orbi allaturus erat. tunc
mysteria traditus et dolorem mortis
oppressurus erat. Ita sponte ad crucem
accessit. Sed nihil horum efferatam illam
bestiam mitigavit. flevit dicit: quare
futuri quidem miseriam illum deflevit dicens.
Ve homini illi: dicens et tunc bonum fuisset
ei si natus non esset. Sed quid neque sic
emendatus est, tandem eum manifestavit dicens.
Cui ego tinctum panem porrexero.
Non fuit tamen ille commotus: sed quasi furore
quodam avaricia atque insania captus in
duruit: Immo vero multo peiore
morbo quam furore captus fuit. Nam
cum tale aliquis furiosus ac insanus
operatus est? Non percutiebat hic spu
mam ex ore: sed dominicam cedem emitte
bat. Non torquebat manus: sed extende

bat ad vendendu messa' preciu
sangne. Igr th isania fuit: qa
sanq furebat. Qz no loqbatur
i cognita ingo. ymo vo. q vult
m dare: et ego vob eu trada. Ppa
ei cte pos illi inbiut. Qz non
repulit tirri pedib calcitrans. Qqi
meli e furiosi pacto calciare: q
h mo vte pedib abulare. Qz non
cedebat se lapidib. Et qto meli
erit h q illa affice. Vult q i me
diu demoniacs et auaris pducere
alteru alti opem. Ez nec ad suu
dia ptepnu id arbitreti. Ro n. nag
h te ipaz ipba. Itaq demoniacus
veste induts h lapidib seipz ac
bisse cede p aspa uiua loca
a demone acts peurrit. Qd igr si
auaros peiora hiis aggdi atz
pati adeo ut ludus h ad e videat
pbabi. et fugiet ne hat egitudine.
Opa q videa uter minus laboret.
Al n. alt ab alto diffe vider:
cu utrip oi nudo tpiore opetur.
Qlto n. meli e nudu oio ee
q illaq veste strecti: q rapta px
aiua magficas si vestes opari.
q hi vesti videt. veluti q trieterici
dyonisii bacharit. Sa quoq illi
larvas et vestes isanientia acti
plut: code h q pacto. Hic g demo
niaca nuditate a furore sui vide
s tu hos amicts ab isania ee non
negauerit. Itaq nudit' illa hic
amicts misabilior: qd ite onde
conabor. Queu n. ex ipis isanis
mag msanire dice: eu ne qui
seipz cedi solu: an eu q tam seipz
q qscuz obuia habuit. Hinc vz

·j· Ru vidi h' [illegible]

ulti. Demoniaci q scpos denudat:
auari at obuios oes cu possut.
Qz lacerant illi vestes iges. Pqto
magis vult q lesor veller lacatu
si poti idu fuisse. q erepta ee
vniusa subaz. Qz vulnia i hois
faciez no incutiut. ymo vo h q
rapaces sunt. Nonulli ei acbis
simus ventre lesor ulceribus. pa
ptate eis et media infentes cor
rodut. Ro mordet detibz sic demo
niaci. Vt detibz mordent et no
ferirent oi dente acutis. Detes n.
tpore sunt et sagitte. Pterea uter
magis dolet: et q sel dete pcussus
remedio ofesti usus z. an q semp
paptatis corrodit dentibz. Hic ipe
Tuolutana paptas belua oi
atroci et fornace ardencius est.
Ez no sequitur deserta loca sicut
demoniaci. Vt heremi et no ciuitates
pplarent: ut oes q vrbes hitat
i oio vincerent. Tunc vo hac quoz
re tolabiliores st. qui q.u. de
sto nllo resistente ciuitates desolat
et asportat vniusa. Ez no petut
lapidib qscuz obuios. Et q h e:
Qlto cte fraeli a piecti lapidib
tame. q lras et stipulacoes carta
et atrame in miseria inopie afcas
et mille vulnerum ples euitare.
Si ofidere ne qlia sunt q sibi ipsis
faciut. Nudi p ciuitate abulare cu
nllz si vtrius amiculu sit. Qq si
ca res tpis eis no videat. tetrie
h insanie argum z. q tptitudie
sua no ppiunt. h corpe q de nu
di erubescut: aio at no mod ne
vent: veper iactat. Ez vult cra

ea impudentie exponent. Que est ea est?
multos ipsi nuditatis timentes socios ex
aduerso in balneo nos sibi alter alterum non
veretur. Ita si multi induti amictu es
sent vestiti : tunc turpitudo eorum magis
notaretur. Sunt vero illos maxime multis
dicit et lactius ex quo cum multi sint mali
non pudet nos male agere. Nulla
hoc est in dyalogo sancti accedit quod consuesu
turpitatis carpe desistit si multitudine
peccantium turpitudo peccati tegit. Si ei
contingeret in magis vero peccantia multi
tudine auarum tunc usurarum persprectatus
turpitudine sua itelligeret. Et sanctus ra
ex hiis patet deo omnes ee nudiores
via vero ex destra loca sequitur. neos
dicet. lata est spaciosaque via que
desto destrior est. Ita et si multi per eam
pacifiscentur; tales quippe sunt quod rapaces
amplectuntur. hec est via non solum destra,
sed et asperior est. quod in patet et quod non ita
lapides acuti duri praepes et ca
ciua motum studentes ad ea lace
rant : ut auaricia et rapina eorum
qui aliena inuadunt. Et ait sic deo
manet eta sepulchra versentur imo
vero ipsi sepulchra sint quod non videt.
Quid est sepulchrum est. Sed aliud est quod
lapis mortuorum corpora tegens quid est
Ille lapidibus hominum corpora misabi
liora sunt. Non enim lapides corpora te
gentes : sed corpora lapidibus magnis
insensate mortuas animas tegentia
Propterea nos errantes sepulchra ipsos no
minas : sic et dominus noster iudeos ap
pellat et sepulchra dealbata. Inferius ait ra
pina autem auaricia pleni sunt. Multis
ia tande plebes quo lapidibus capita
sua feriunt. Dicit quod in vero inaprien
putans in fustibus. Peccatia quod dicant
quibus est lapidibus grauiores. cure
non sit et quare non capita feriunt sed
animam corrodunt. Ita dum timet ne
iure ex domo enat sua quod iniuria
sit intrusit. multis variis satis tracti
onibus verantur. timent. irascuntur. gemunt
aut irritantur. modo in suos. modo in
alios : ita ne mesticia nec metus
modo in corpus inuadit, et tunc a prin
cipio in precepiciam transentes superver
atur ac dum tota acquisitioni student
nulla animam minima ex quibus capiunt
volup tatem. Ita trepidat ne quod rapina
collegerit diffluat. Cuique tota ario
ad colligendum incubat quiesce nullo
puit : sed quando quod continua sitiu verat
esse si mille fortes imbiberit. quia saci
ari bibendo non potest. Quam tamen percipit
inde voluptatem. Sed sustinere non modo non quod
escit adipiscendo. verum etiam quanto nullus
huius cupiditatis timinus est. vehementius au
ciatur. Talia ei presentia sunt. In futu
ro vero die dicendum est nobis est. Ecce similiter
nos attenditis ubique et enim ipsi homines punciendos
pensos futuros videns. Ita qui dicit.
esuriui et nil in ad edendum dedistis
sitiui et nil in ad bibendum dedistis
auari homines hiis verbis puniuntur.
Illo eos est quod male locupleti sunt sunt
dicet. Ite in ignem eternum paratum dyabolo.
Et neque ille sic quod census sibi nam domini
non distribuebat: auaricia perit. Et
quod talentum suffodit et quiz virgines
et ubicumque sile legit. auari puniuntur.
Et modo quidem audiunt hiatu esse mihi
nos et vos. modo vero ite maledicti in
ignem eternum : modo in duas partes dividi
ubi fletus et stridor est dentium proiciuntur.
Ita undique expulsi ac illo in loco
quiescentes : in gehenna soli detruduntur.
Quid est fides tibi ad salutem prodest.
sed ubi et stridor dentium ubi exteriores

tribue ubi spatus dvalo igis eo detru
deris. Et in hac vita piculosis isti
dis acris maledicis calumniis, scz
sbiectis auris asiciatis. et ab ipis q
ti adulari videntr odio nō pro
habearis. Sic et pbos viros non
bonu solu vexer alii amirati pir
cte malicis nō solu pbi vexerat
ipbi odio psequit. Que res adeo
vera ē ut auceos ipos itrogare
nō dubite. Si alt alti tedio esse
studen et qi maxie officet ut puta
atz servos amicat et vituparii mi
nimi putati. si qspiā auaros ap
pellavit et ls obpbru eis obiecerit
obpbru qppe id extre et sume ma
lig argui. Nā si pecunias cupidi
ricaris qui ianis fucore gle. qu
ira qui cupias carnis supabis
ls n. multo st difficiliora. Inde ti
psuadeb qi multi cū apleriore cor
pis ad ira et cupidine nō ūl afie
arbitrant et accessus apleriorum ad
stipos oppone medici asuevert. et
calidioris et humidioris corpis. pcli
more ee aiut ad venerz. siccioris
vo ipetuosu atz iracidu. sz de aua
ricia nllis vnqz ab eis aliqz tale
audiui. Quare a solus desidia et cū
stupore pestifera ls oīt egtudo.
Cuius rogo atz obsec studio ingi
atz diligentia ls cōiugata cetasqz pas
siones q diusitate nasciit etate
p vibz tuis ponas. Si ei ls mare na
uigates utilissios vtut labores
pferuchim ubiqz naufragis ver
ati ac ad portu tande spitalem
caretes mertiu fuit deducti ulta
pro luens supplic. Pelagus em e
late lōgeqz ptensu ls vita. Et quos
i mari hoc sale sinus diusi. alis
atz alis tepestat cōmouent. pcipue
veluti egeus venit trasperas. tirani
cus pp agustias carib q libia
bent pp stagna. sirtis et bina port
magitudie. atz fluctuu ipetu. hy
panicus. occeanus qz propt caretia
portuu et locoz. igiate tiret et diffi
cil naugantibz ē. Sili alii aliis
de cāusis. Sic et i vita nra fui vide
Nā primu in ea pelagus statim vide
licet puez etatis adiicioez q miltis
ac magis prell exagitat. tu qa
mēs tenella ē. tu qa nlla adhuc
firmitate roborat. sz huc atz illuc
facile flectit. Propt pedagogos
illi et magros pficimus ut defcs re
diligentia suppleretur. veluti et in
nauigādo gubnatoris artificio.
maris asperitas supat. Adolescetiu
fluctus puerilac fuccedut q vehen
tioribz sic egeu pelagus exagitat
scupisc venti. Quie qde etas quto
magis cōtcoe indiget tātominus in
struit. nō solu qa magis ibacom
fluctibz cedit. vexer qa pcates nō
redarguunt cu et magr et pedagogus
sbtrahat i magitudie tepestate
cu maiori turbine veti spirent
et gubnator sit tenellior neqz a
lius tutor asst atz defensor. Pirul
timi locū etas occupat. quareqz
oīz dispesatio maxie vget. qn
vxor. nuptie. paratio plus. facile
gubnatio. et in mete tato ples
cure veiut. qzto auai et iuidia
maxie vget. Si g vnaqqz pte
etatis cu naufragiis pferuchim.

quo hac vita transibimus. quo etiam fu
ture supplicio. Sicut si nil sincerum atque in
tegrum in prima etate didicimus. si iuue
nes modeste non viximus. nec auariciam
vim superauimus qui in sentina quadam
etatis in senectute deiecti. victi iam
tempestatibus anime nauicula cum fluc
tibus fatiscant compagines. deferemur
in illum portum non spiritales merces sed
multum ac sordidum lutum deportantes
uni dyabolo gaudii risum prebebimus. nobis
vero nobis perpetuam mesticiam comparabimus
intolerabili ac eterno cruciatu vera
ci. Quod ne accidat undique colligamus
nos. et aduersus omnes passiones pugnamus
cupiditates perniciei peruntus pisciamus ut
et hic tranquille viuamus et futuram beatitudi
nem adipiscamur. gratia et misericordia domini nostri
Jhesu christi cui honor etc. Omelia.

Cenantibus autem eis lxxij.
accepit Jhesus panem et benedix
atque fregit et dedit discipulis suis.

O cecitatem proditoris. qui cum ineffabi
libus mysteriis communicasset. idem permansit.
et diuina mensa susceptus in melius
commutari noluit. Quod lucas significat
dicens. quod post hoc sathanas introiuit in
eum. non quod dominicum corpus despiceret sed
quia proditoris stoliditatem irridebat.
Maius ei peccatum utique inde fiebat. quia
tali modo mysteriis susceptis nec
timore nec beneficio nec honore melior
factus est. Christus autem quamuis omnia sciret
vetare tamen eum noluit. ut tu discas
nil ab eo pretermitti quod ad emen
dacionem pertineat. Propterea tamen in superio
ribus quam in sequentibus crebro eum reuocat
et verbis et operibus. timore colendo mina
do honorando retinere studebat. Sed nil
horum illi mederi potuit. Tunc illo
~~ne~~ pretermisso Jhesus mysteriis in memo

cedis sue in sui discipulos reuocat. et inter ce
nandum de cruce disputat crebritate
predicationis dolorem mitigans discipulis. Quod
enim passi non fuissent. si eos ita non con
masset. quod et hiis omnibus premoniti con
turbati sunt. Et edentibus inquit eis ac
cepit panem et fregit. Quapropter passio
nis tempore hoc mysterium edidit. Ut vide
as quod discam ipsum veterem ex lege sanxisse:
et omnia que in illa sunt propter nouam hanc ad
umbrata fuisse. Hac ergo de causa veritatem
figure adiunxit. Vespera vero illa adim
pletionis temporum signum erat. et quod iam
ad consummationem ipse res venerunt.
Gratias porro egit ut nos instrueret
quo mysterium hoc facere decebat. et simul
ut ostenderet sponte se ad passionem
proficisci: preterea ut nos doceret omnia
que patimur cum actione gratiarum esse fe
renda. ac bonam nobis spem inde emit
tere atque fouere. Sicut si figura a seruitute
liberauit: multo magis veritas terrarum or
bem vendicabit. Ad hoc ut significaret
quod ad beneficium nature humane traderetur.
Ideo non antea hoc mysterium tradidit.
sed quando cessare iam legem oportebat. Prin
cipua autem solemnia eorum soluit. ac ad
aliam eos mensam horroris plenam
conuocans dixit. Accipite et comedite. hoc
est corpus meum quod pro multis frangetur
in remissionem peccatorum. Quomodo turbati non
fuerint cum hoc audissent. Quia multa
iam et magna de hac re antea disseruit. Ca
propterea non illud quod iam crebro preparant
constituit. sed passionis causam peccatorum esse
remissionem exposuit. et noui testamenti
sanguinem vocat. hoc est pollicitationis
et promissionis noue legis. Hoc enim ipsum
pollicitus est. et testamentum nouum confirmat

Et qua[d] vet[er]is pecudes & vitulos h[ab]e
bat. eode[m] mo[do] nouu[m] d[omi]nicu[m] possidet
sanguine[m] moriturus. Sic et hic ondens
cu[m] d[i]c[it] q[uod] s[an]g[uis] p[ro] suu[m] sanguine[m] fiet re
missio. Causa[m] de[m]u[m] r[e]i[us] mortis sue
subiecit d[icens]. Q[ui] p[ro] multis effundetur i[n] re[missionem] p[eccatorum].
De[m]u[m] subd[it]. H[oc] facite i[n] mea[m] co[m]memora
[ti]o[n]em quo a iudaic[is] abduc[er]et & auocat
monib[us]. Na[m] sic illo[s] in rememoratio[n]e[m]
miraculo[rum] q[ui] in egypto p[at]res vi[de]ru[n]t vi
der[un]t stuebat. si[c] & h[ec] i[n] mea[m] facite co[m]
memoratio[n]e[m]. Sanguis ille ad p[ro]ge[ni]
to[rum] salute[m] fuit effusus: h[ic] i[n] remissione[m]
toti[us] orbis p[ec]c[at]o[rum]. Hic .n. e[st] sanguis meus
n[ou]i t[estamenti] q[ui] effundet[ur] in remissio[n]e[m] p[ec]c[at]o[rum].
Q[uo]d dicebat ut ondet passione[m] et
cruce[m] mysteriu[m] e[ss]e: & dis[cipulos] h[ab]u[it] [con]solaret[ur].
Et q[ue]ma[dmodum] moyses h[oc] eter[n]u[m] v[o]b[is] erit
memoriale dicebat: si[c] & ip[s]e h[oc] facite
i[n] mea[m] aut co[m]memoratio[n]e[m] do[ne]c venia[m].
Hac de c[aus]a desiderio desideraui h[oc] pas
cha vobiscu[m] come[de]re. q[uod] vos spirituales
faciat. Ip[s]e q[uo]q[ue] bib[it] ex eo: ne auditis
v[er]bis ill[is] dicere[n]t. q[uid] g[o] sanguine[m] bibe[mus]
& carne[m] comede[mus]. ac i[de]o p[er]turbarent[ur].
Na[m] & q[uo]n[iam] pri[us] de his v[er]ba faciebat:
multi solu[m] p[ro]p[ter] v[er]ba scandalu[m] passi s[un]t.
Ne g[o] tu[n]c id q[uo]q[ue] accideret p[ri]m[us] ip[s]e h[oc]
fecit: ut tra[n]quillo a[nim]o ad [com]munio[n]e[m]
mysterio[rum] i[n]duceret. Q[ui]d porro? vet[us]
q[uo]q[ue] facere oportet in q[ui]es? Minime. Ideo
e[ni]m h[oc] facite dix[it]. ut ab illo abdu
ceret. Preterea si remissio[n]e[m] h[ec] p[ec]c[at]o[rum] fac[it]
sicuti c[er]te facit: sup[er]uacaneu[m] illo[d]
o[mn]i[n]o e[st]. Sz sic in vet[er]i. eode[m] et h[oc] mo[do]
[com]bi[n]fiao relig[it] meo[rum] mysterio[rum] col
ligatione & h[ic] h[er]etico[rum] ora frenando
Na[m] q[ui] dicu[n]t. vn[de] p[ate]t i[m]molatu[m] x[pistu]m
fuisse & alia multa mystica ei[us] af
fere[n]tes ora ip[s]o[rum] [con]cludis. Si e[ni]m
mortu[us] i[ste] n[on] e[st] cui[us] symbolu[m] ac
sig[num] h[oc] sacrificiu[m] est. vides q[uan]tu[m] ei
studiu[m] fuit: ut s[em]p[er] meo[rum] teneam[us]
p[ro] nob[is] ip[su]m mortuu[m] fuisse. Na[m] q[uo]m
marcio[n]. valentin[us]. manichei. eo[rum]q[ue]
seq[ua]ces negaturi h[ab]e[ba]nt eru[n]t dispensatio[n]e[m]:
i[n] meo[rum] passio[n]is p[er] h[oc] s[em]p[er] ita reduc[it]
mysteriu[m] ut nemo n[on] insani[us] seduci
poss[it]. Ita p[er] sacratissima[m] ista[m] mensa[m]
& saluat & docet. Hec e[ni]m cap[ut] bo[n]o[rum]
o[mn]iu[m] e[st]: q[uo]d e[ti]a[m] h[oc] sepi[us] voluit ac repet[ere].
Sz tradito ia[m] mysterio. no[n] biba[m] aut
de h[oc] genimine vitis usq[ue] i[n] die[m] illu[m]
cu[m] illo[d] biba[m] nouu[m] vobiscu[m] i[n] regno p[at]ris
mei. Na[m] q[uo]m de passio[n]e ac cruce
locut[us] fuit: & resurrectio[n]is ia[m] meminit
regnu[m] p[at]ris ea[m] appellans. Ex q[ua] obre[m]
p[ost] resurrectio[n]e[m] [com]edit ac bibit? Ne
fantasma q[uo]d da[m] r[esu]rrectio[n]e[m] a rudioribus
putaret[ur]. q[uod] c[er]tu[m] resurrectio[n]is argu[mentu]m id
e[ss]e dicu[n]t. Vn[de] ap[osto]li q[uo]q[ue] ad manifes
tanda[m] r[esu]rrectio[n]e[m] dicebat. Q[ui] [com]edim[us]
cu[m] eo ac bibi[mus]. Et q[uo]d signanter
exp[ri]mit. q[ui] videbu[n]t eu[m] postea[quam]
clare resurrexit. & q[uod] cu[m] eis rursus ita
futur[u]s e[st] ut & reb[us] & visu r[esu]rrectio[n]i pos
sint testio[n]ia p[er]hibe[re]. q[uo]usq[ue] istud biba[m]
vobiscu[m] inq[ui]t nouu[m]. Testes e[ni]m vos
erit[is] q[ui] videbitis me p[ost]q[uam] r[esu]rrexero.
Nouu[m] aut[em] h[oc] e[st] nouo mo[do]. q[uia] q[ui]da[m]
i[m]mo inaudito atq[ue] mirabili. Non
e[ni]m passibile corp[us] h[ab]ens. s[ed] i[m]mortale
atq[ue] i[n]corruptibile alime[n]toq[ue] non
i[n]digens fuerit. q[uo]d n[on] q[uia] op[us] erat
p[ost] resurrectio[n]e[m] [com]edit & bibit cu[m] ei[us] cor
p[us] ist[is] nullo[s] ap[osto]l[us] i[n]digeat: s[ed] ut cer
tiori argu[men]to r[esu]rrectio[n]e[m] [con]firmaret. Cur au[tem]
n[on] aqua[m] no[n] aq[ua]m s[ed] vinu[m] p[ost] r[esu]rrectio[n]e[m] bib[it]?

Pnitiosā qndā hēsim radicit⁹
euelle volunt eoꝝ q̄ aq̄ tm̄ ī mȳ
steriis utūt: ita ut ondet qꝛ ⁊ qn
h' mystiu tradi' vinū tdi' ec' post
resr̄coēꝫ i nuda mystīj mēsa vi
no usꝰ ē. Ex geniminē at uitis
q̄ rte nō aq̄ꝫ ꝫ vinū ꝑduc'. Et ꝓ
no dro exierit i mōte oliuaꝝ.
Audiat oēs q̄ qi pota cū iā coēde
rit eūsa calicibꝫ mēsa temuleti
ꝯsurgūt cū agē gr̄as deānt ⁊ i ꝩnū
a mēsa deuenīē. Audiat et q̄uꝫ
ultīaꝫ mystīj cōnē nō expectat
q̄ illi⁹ sȳboliū ꝫ. Oraš et eg' anq̄
dis' dedit. ut ex' nos ab actoē grā
rū inapiā⁹. Oraš egit postq̄ꝫ ded'
⁊ ꝩnū recinit: ut nos q̄ꝫ silr faciā⁹
Exuare at ad mōtē ꝑhisisat: ad
loca ei' iude notissi⁹. Ne celare se
videt' ꝑdiē voluit. Q' cū ꝑuenīssꝫ:
oēs vos inq̄ scādalizabi in me.
Et ꝓphiaꝫ sbieāt. Scptū ꝫ eī Pcu
tiā pastoē ⁊ dispgēt' oues gregi
Hꝯ utit' tū ut tēpis ꝑsuadēt
attēdendū sp ēē scptis. tū ut sig
ficaret dei se volūtate crucifigi
ac ūdiq̄ꝫ nō eē aliē a vetibꝫ se
demitat' n' aduersariū dēo quē ve
t⁹ regnū testāt. Et qꝛ oēs ꝓphē
a p̄isc' tp̄ibꝫ dispēsari oēꝫ haūt pastorꝫ
futūꝫ ꝑdicarēt: q̄ melioē spem
expectanda eē hortat'. Illd' ec' per
hāc ꝓphia docet: q̄les viꝫ añ cruce
q̄les p⁹ morte dn̄' fuerit. Nā q̄ n'
stare q̄dē cū ꝑderet potuerit: rob⁹
ti postea ⁊ adamāte validiores
fuert. Hic at met⁹ ⁊ fuga dis'lou
morte ei⁹ argu'ꝯ est. Nā si tot tā
tisq̄ꝫ fcīs ac dcīs īpudēt nōnulli
assert nō fuisse ipꝫ crucifixū: q̄ dicē

nō audēnt si nl' hoꝝ accidissꝫ?
Hac decā nō ipa passioē solū: veꝝ
eē ⁊ mystīj ⁊ dis'loꝝ dispsiōne re
fuisse se mortuū declaat maxi
onis morbū hīs oībꝫ eūtes. Ido
ex ipꝫ aploꝝ ꝯtice negaē ꝑmis'
Si ei vict⁹ crucifixiq̄ꝫ nō ꝫ. vñ et
petr⁹ ⁊ ceti tāto pauore pulsi fue
rūt. Nō tm̄ dīsit eos in mestitia:
ꝫ q̄d. Postq̄ꝫ at resurxo ꝑcedā vos
i galilea. Nō ei structā appuit neq̄
i longū q̄ndā abijt regionē. ꝫ in
eadē regione ⁊ eisdē pene locis
appet ubi crucifix⁹ ꝫ: ut et hic cre
dī finat qꝛ ille ipē resrgat q̄ cru
cifix⁹ fuit. Ista merore coꝝ ꝯso
lat⁹ ē. Ideo at in galilea dixit:
ut a tīore iudeoꝝ lībati facili⁹
vbis suis ⁊ attenderēt ⁊ ardēnt.
Hic ē de cā ibi appuit. Cui rēspō
dēs petr⁹ dix'. Et si oēs scādali
zati fuerīt in te. ego nūq̄ꝫ scāda
lizabor. Q'd ais petre. ꝓpha dix'
q̄ oues dispgent' ⁊ xp̄s ꝯfirmat
⁊ tu negas. Nō sat' ti ē qꝛ cum
prudēcia dixis ꝓpia⁹ ti esto rare
pitr⁹ fuisti. Ideo g' ꝑmis' ut
caderet ut in oībꝫ ꝯsisteret xp̄o pare
ret ideoq̄ꝫ ipi⁹ dcīa crederet q̄ꝫ sua
si ꝯscia testaret. Et ⁊ certū hō paꝝ
a negacoē petri sirus acq̄sierat
huāna infir' ⁊ dei ꝯitate ꝑcep
ta. Cū n. ipē aliq̄ꝫ ꝑdixit null⁹
k sapiētiorē putare. n' in alioꝝ
ꝯsciē ꝯꝫ. Sola ei tua iq̄ꝫ in te non
ī alio ꝫ. Cū q̄ꝫ dicēdū eēt. optē nob'
ferrās ne scādalizēnt: ext'io m̄
nuū si arrogās inq̄ꝫ. et si oēs
scādalizabūt' in te. tm̄ ego non
scādalizabor. Quāuis oēs id pa

tiat: ego tn̄ solus nō patiar. Ita hc
res sensit eū ad terrā insolent cu
me deuehebat: quā reprimē xp̄c
volēs qm̄ n̄ ꝓphe n̄ sī obtpat ne
gatorē fieri pmisit. Ideo ei testā
te ꝓphaz q̄ addux. ne q̄ repugnare
audet. Quare petrus tū v̄bis nō
credit a rebꝫ ipis erudit. Ut aut̄
credas hac de cā pmissiōe diuina
petrū negasse xpm̄ audias. Ego m̄
q̄ dep̄catus sū p te ut nō deficiat
fides t. Hoc ei ut vehementius eū tā
gēt dicebat. significās eius casū mul
to peiorē ēē alioꝝ cūū dis. ac iō
maiori eē p̄sidio indigē. Dux
ei crimē erat: tū q repugnauit ac
restitit. tū q cetis seipm̄ ꝓposuit
imo vō et tiū nō pmū eū crimē
ꝯmisisse dixerī q si totū ꝯposuit
Huius g mederi oibꝫ volēs eūdē il
lū pmisit ac iō cetis p̄termissis ad
eū orōez direxit dicēs. Symō ecce
sathanas expetiuit vos ut cribraret sic
triticū: i tēptaret turbaret vexaret
Ego aūt rogaui p te ut nō deficiat
fides tua. Curnā si oēs expetijt p
oibꝫ dep̄catus nō ē? Nōnne hic qd pau
lo ān dicebā: q vehementius eū ta
gēs et ondens multo peiorē eius q̄
alioꝝ lapsū ēē ad eū ꝯuertit orōem.
ꝯuit ꝫ Cur aūt nō dix ego dep̄catus sū?
Humiliā loqt ad passionē itur:
ut humanitatē suā demonstraret. Nā q sup
ꝯfessiōez eius ecclīaz ita fundauit atq
muniuit ut nullꝫ periclz neq mors
ipā possit eā supare q claues
regni celoꝝ ei ꝯcessit et totā ptātē
ei ꝯmisit. n vnq pīl oīb orōe
indiguit: q̄stomgl hac i re non

indiguisset? Scā xiā q̄ppe auct illas sic
dem. edificabo ecclīaz meā. et dabo
ti claues. Quō g orat si opus fuit
ut viril hoīs ꝯmotū atq starer
Ecce g ita dix. Ut tūc ꝓpter quā
iā exposuimus et ꝓpter infirm dis qui
nondū decentē oīo de ipō existimā
hebat. Quō g negauit? Nō dix
quippe nō negab. ꝫ ut nō deficiat
fides tua. Cura ei ipius atq fauo
re sūm ē: ne oīo petri fides euanes
ceret. Ingens ei pauor eū inuaserat
Et ingens id q diuina ꝓtectiōe val
de fuit denudat. qd porro fecit ē
ꝓpter arrogātiā et ꝯtendi ꝓtinacē
duriciā. Ita qm̄ et xpō et ꝓphe ap
tissimē repugnauit. in eū errorē deue
nire pmisit ut radicit ab eo i
passiones euellerent. Ideo ei ꝓtinax
fuit ut cū x ei dixit. A dico tibi
qm̄ hac nocte anteq cantet gall
ter me negab. nō dubitauit tn̄dē
si oportuit me mori tecū nō te ne
gabo. Lucas vō ad hc add. q q̄to
magis xp̄c casū petri significabat
tātomagis affirbat id se nūq pas
surū. Qd hc ē o petre? Cū vir ex
vob me tradet x dicebat. tūc ne eēs tu
ille timebas. et nullus rei ꝯscius cogebat
vnū de discipl interrogare ipm̄ i nūc vō
bisdixisse ipō clamāte. q oēs vos in
scandalū incidet ꝯdicē audes?
Neq id sel solū fac sꝫ bis et sepius
ut lucas asserit. Vn id ti accidit?
Ex multo ēē amore ex multa volupt.
Nā qm̄ a solitudine illa quā de
pcatiōe futaz agnouit nimiū sup ereptū se vidit
ꝯfisus hc dicebat et i alios insurgebat
dicēs. et si oēs i te scandalizati fue

nit. ego tamen numquam scandalizabor. Pu
to autem ambitione aliqua vel iactancia in ea
verba petrum lapsum fuisse. Nam et in ipsa
cena contencio erat inter eos maior ambi
gebat: adeo immanis glorie passio animos
adhuc eorum turbabat. Christus autem ab his pas
sionibus eum liberare volens non impelle
bat ad negacionem (absit hoc enim) sed fa
vorem suum ab eo subtraxit et humanam
redarguit naturam. Aspice autem quomodo pro
fessiones hic eruditus submissius loquitur.
Cum enim dixit dominus hic autem quid quod arguitur
nil apponere ausus tacuit. Cumque au
diuit non solum verum nosse etiam contra motum
non repugnat. Deinde in cenaculo
viso simone cum voce audiuit quod
vos scandalizavit tu noli omnia dicere. Quo
niam non qui dicet quod statim intellexit
genuit tamen in illo omnes vires defensionis.
Vero omnia casus ille profecit. Nam antea
totum sibi attribuebat dicens. Et si omnes
scandalizati fuerint in te ego tamen numquam
scandalizabor: et si oportuerit me mo
ri tecum non te negabo: cum dicere debu
isset. si presidio tuo iuvabor. Ecce
vero postea dicit. Quid nos attendere quia
nos propria virtute vel pietate ipsum am
bulare fecerimus. Magnum propterea dogma
hic discimus: quod videlicet nullo modo prava
hominis voluptas sufficiat nisi auxilio
superiore roboretur. Et quod nil lucrari
poterimus superiore presidio si voluptas
nostra repugnet. Quorum alter petrus
alter iudas confirmat. Hic enim et si
presidium christi largum habuit tamen quoniam
noluit attendere nullam inde utilitatem
consecutus est. Ille vero et si bene animatus
fuerat divino tamen subtracto auxilio
stare non potuit. Vos ob res vehementer
rogo atque obsecro ne velitis cuncta ita

deo attribuere. ut ossitancium dormi
endumque vos putetis nec rursus si
vigilatis laboribus vestris rem aliquam
efficere arbitremini. Nam nec desides
atque resupinos iacere vos deus vult
ac ideo non totum a nobis petit: nec ar
rogancia corrumpi ac ideo totum nobis
non commisit. Ita ex utraque parte in
commodo remoto quod nobis utile ac
necessarium est id operatur. [illegible] verbi
quod apostolorum labi permisit humiliorem
ipsum faciendo et ad maiorem profec
tum caritatem inducendo. Et quod sacerdotes
eos non decuit recipere quod apte in peccato
vivunt. Credamus itaque deo ubique
nec repugnemus ei. etsi sensui et co
gitacioni nostre absurdum esse videatur.
Quod dicit superet et sensum et racionem nostram:
quod in omnibus et precipue in mysteriis
faciamus: non illa que ante nos iacent
solum aspicientes sed verba eius teneamus.
Nam verba eius defraudare non possunt
sensus vero noster decipi facilius potest. Illa
falsa esse non possunt: hic sepius atque sepius
falli. Cum ergo ille dixerit hoc est corpus meum
nulla teneamur ambiguitate. Sed cre
damus et oculis intellectus id conspiciamus.
Nil enim sensibile traditum est nobis a christo:
sed rebus sensibilibus omnia que tradidit
intelligibilia sunt. Sic et in baptismo
per aquam que res sensibilis est donum illud
conceditur: quod autem in ea conficitur regene
racio scilicet atque renovacio intelligibile
quoddam est. Nam si tu incorporeus esses nuda
ipsa dona incorporea tradidisset tibi.
Cum vero corpori coniuncta est anima tua:
in sensibilibus intelligenda tibi traduntur.
O quot modo dicunt. vellem formam et spe
ciem eius vellem vestimenta ipsa vellem calciamenta
videre. Ipsum quem vides ipsum tangis.

ipsum cordibus. Pestimenti eius desideras
videre: ipse vero seipsum tibi tradit: non ut
videas solum verum et ut tangas et in
te habeas. Nemo quoque nauseans accedat.
Nam si iudei stantes calceati et ba
culos in manibus habentes cum festina
tione edebant: quanto magis nos vigi
landum est. Nam illi ab egipto in pa
lestinam erant profecturi. ac ideo viatoris
habitum habebant. tu de terris in celum as
censurus es. vigilandum quidem est. Non
enim parvum supplicium indigne communicantes
expectant. Cogita quanta indignatione
adversus proditorem et adversus eos qui
crucifixerunt xpm movearis. Itaque cave
ne tu quoque corporis et sanguinis xpi reus
efficiaris. Illi acerbissime trucidarunt
tu pocius tot tantaque beneficia qui sordi
da spiritus omnia. Non enim sufficit ipsi
hominem fieri et flagellis interim cedi:
sed nos secum in unam ut ita dicam
massam reducit. Neque id fide solum:
sed re ipsa nos corpus suum efficit. Quanti
igitur re mundiorem esse non oportet eum qui hoc
sacrificio participat est? Quos radios so
lares non debet excedere manus illa
que hanc carnem pertractat. os quod repletur
igne spirituali. lingua que cruentatur
hoc admirabili sanguine. Veiat in
mente tibi quo sis honore honoratus. qua mensa
frueris. Ea namque re nos alimur qua
angeli videntes tremunt. nec absque
pavore propter fulgorem qui inde resultat
aspicere possunt. et nos in una cum illo
massam reducimur. Xpi corpus unum
et caro una. Quis loquetur potencias domini
auditas faciet omnes laudes eius. Quis
pastor unquam membris suis oves
suas nutrivit? Matres nostras per partum

alijs nutricibus infantes dederunt. quod
ipse facere noluit. Sed proprio corpore nos
alit et sibi coniungit et conglutinat.
Iside cum ingens. licet apte ad omnes perti
neat. nam si ad naturam nostram descendit per
quoniam ad omnes. quod si ad omnes et ad unum
quoque profecto. Sed quomodo non omnes in lucrum
consecuti sunt? Id certe non illius est qui
maxime hoc optat accidere. sed eorum culpa
qui eum suscipere noluerunt. Singulis enim
fidelibus per hoc mysterium se coniungit. et quos
peperit non alijs nutriendos tradit
sed ipse studiosissime alit. Hec et re
ti persuadens carnem illam tuam assump
sisse. Nam qua charitate atque honore affici
non torpeat. Non videtis quanta infantes cum
alacritate mamillas arripiunt. qua
pressione papillis infigunt labia?
Non minore cupiditate nos quoque ad hanc
mensam et ad huius calicis spiritualem acce
damus papillam. Immo vero maiore de
siderio qui lactentes pueri graciam spiritus
sugamus. Unus sit nobis dolor, una
mesticia si hoc alimento spirituali pri
vamur. Non sunt humane virtutis hec opera.
Et tunc ista in illa cena confecit. ipse
nunc quoque operatur ipse perficit. Ministrorum nos
ordinem tenemus. qui vero hec sanctificat et
transmutat ipse est. Cum discipulis meis
facio pascha. Hec namque illa non alia
mensa est. hec nulla re minor quam illa est.
Non namque illam xpus. hanc homo conficit
sed utraque ipse. Hoc est illud cenaculum
ubi tunc xpus cum discipulis erat. hinc ad
montem oliuarum exiuit. hinc et nos
ad manus pauperum exeamus. Ibi enim
mons oliuarum est. olive quippe in domo
dei plantate multitudo pauperum est.
Hic stillat illud guttatim oleum quod

Nullus itaque iudas assit
nullus avarus. Si quis non est
discipulus discedat, quia non recipit
eos qui non sunt tales hec mensa

nob' op'tuit oio eit. h' e qd quiz
ille virgines hebat. hoc z q alie ca
rētes perierūt. Hi' nbal hntes pgre
diani' z cu fulgētissimis lāpadibz
ad sponsū pficiscāmur. Accedat null'
crudel'. null' imisericors: null' ipurus
quo mō. Hoc tā ad vos q' icatis
qz ad vos q' ministratis dicū ēē volo.
Oportet eni et eadē ad vos dicē. ut
magno studio z diligēti cura do
na h' distribuat. Nō pua vobis
iminet pena. si quē aliq ipbi
tate teneri scietis. ei h' mēse p'ti
cipacoēz pmittatis. Sangs eni ei'
ex manibz requirit' vris. Si dux
q' qspiā si cesar ipse q diadeate
ornat' indigne adeat. cohibe ac
cohīce. Maiorē illo tu hēs ptatē.
Ita si lipidissim' fons aq. ut in
tactu gregi suaves ti cōmissus eēt:
cū petulcos sues ac sordidissimos
venire aspicēs. nō pateris iflue
ta illos insalire: n' fontē ab eis
ptbari. Nūc vō cū nō aq. s; sang
inis z spc sacratissi' tibi fons cōmissus
sit: si ptōs inqnatissimos vidēb'
accedē hoies: nō indignaberis
neqz cōpesces. Et quā veniā h'
cōsequi's? Ideo vos d's volu
it hōre decorare: ut h' diligētissie
discnatis. Hc z dignitatis vra. h'
stabilitas. h' cōna: nō qz tunica
induti cādidissimā p ecclam ablatis.
Sz vii inqes ego illū atz illū
qlis sit cognosce possū. Nō de ignotis
s; de notis hic disputo. Dico hor
ribile qddā atz tremendū. Nō
ē ita malū demoniacos intus
esse. sic istos q pctōz sordibz pol

luūt. Illos .n. pcti' z sic paul' ait
xpm conculcare z testi' sanguinē du
cere cōpz i spc grāz cōtēnē. Nā ito q'
demoniaco peior ē q' pcti si cōscius
accedit. Illi .n. qm demone vexāt'
nō puniūt' q vō indigne ad
eūt etnis tradent' tormetis. Nōs
q' sipliciter pellamus qs indignos accede
videmus: nullus iacet n' ex diis' sit:
nullus ipuro aio sic iudas panē
assumat ne silia patiat'. Corp'
x'ē ēē h' multitudo z. Cāve caucdū tē
ē q h' mystia ministras ne dnm
irrites corpus h' nō purgādo: ne acu
tū gladiū p abo pbeas. S; si qde
aliqs ignorācie mēsā adierit:
nullo tiore trit' abyce: deū n' hoies
tieas. Si hoiez times. ab eo ipso
quē times deridebis: sin vō deū
hoib' qz venabil' eris. Et si ipe
pelle nō audes. mi dicas: Nō pmit
tā ista fieri: aiaz pri' tradā meā
qz dnicū alicui corpus idigne:
sangnēqz meū effudi poti' pa
tiar: qz sacratissi' illū sangē pti
qz digno accedā. Et si qs venit
cui sordibz ignorat'. nulla vra
culpa ē. Ita h' m de notis z mai
festis disputā sit: qbz emedatis
cito nob' et ignotos notificabit.
Sin vō notos admittim' z q de cā
ignotos nob' manifestabit'. H' m dcā
sūt nō ut repellerēt' solū. s; ut corri
gant' z reducerēt'. ut cura oīz hēa
m'. Sic eni z deū nob' ppiciū facie' z eos
multiplicabim' q digne cōicare pnt
ut tā vri studii ac diligētie. q pr
e i alios cure mag' pmia cōsequim':
grā z mia d'ni nri Ihu xpi Amē.

Tunc Omel. 83 .
venit cum eis ihesus in villam
que dicitur getzemani et dixit
discipulis suis. Sedete hic donec vadam illuc
et orem. Et assumpto petro et duobus filiis
zebedei: cepit contristari et mestus esse
Et dixit eis. Tristis est anima mea usque
ad mortem. Sustinete hic et vigila
te mecum. Cum ipsi valde timebat
nec ab eo libenter separabat. Idcirco
consedere ibi iubet donec abiens oret.
Consueverat nam seorsum orare. Quod
faciebat: ut nos erudiret quiete ac
tranquillitate in orationibus diligenter
appetere. Tres autem secum accepit et dixit
eis. Tristis est anima mea usque ad mor
tem. Quorum alios non secum accepit:
ne laberentur et caderent. Illos autem so
los elegit qui gloriam eius in monte viderunt:
quos tamen etiam dimisit. Et pauluhum pro
gressus: oravit dicens. Pater si possibile est: transe
at a me calix iste. Verumtamen non
sicut ego volo: sed sicut tu. Et venit ad
eos: et invenit eos dormientes. Et dixit
petro. Ita non potuisti una hora vi
gilare mecum? Vigilate et orate ut non
intretis in temptacionem. Spiritus quidem
promptus est: caro autem infirma. Non
frustra nec ociose ad petrum magne
diligentie orationem: quamquam et alii silentio dor
mirent. Sed tangere ipsum acrius et hic
voluit. ea de causa quam iam ante
explicavimus. Petrus quoniam et ceteris preter
dixerat. Cum enim petrus dixisset. Et si opor
tebit me mori tecum non te negabo
similiter et magister omnes discipuli dixerunt. Ideo in
finitatem eorum redarguens omnes allo
quitur. Ita qui mori cum eo volebant: nec
cum contristabat quidem contristari negligebant

potuerunt: sed victi a sompno ceciderunt.
Ipse vero intentius orat: adeo ut vel
sudores uberius defluerent. ea causa de
cetero ne ypocrisis res ista videatur ne
ue possent heretici dicere quod solitu
dine et tristicia ista simulavit. Ideo
et sudores qui gutte sanguinis de
fluxerunt: et angelus confortans eum. et nulla
signa apparuerunt. Ita ne quis ficta hor
audeat verba dicere. hac de causa orat
Eo quod dixit. transeat a me calix
si possibile est et humanam suam ostendit. eo vero
quod ait non ut ego volo sed ut tu sub
lime animabilis phisice virtute edidit:
cum etiam nos doceat esse naturam horrore
pulsatam ~~non est~~ mereri solum secundum
~~videlicet~~ addit: quoniam nec verba ammentibus
sufficiunt verum magis operibus. Et re ergo
mentis adhibuit ut vel qui valde
contenciosi et pertinaces sunt credere possint
vere hominem fuisse vere mortuum fuisse
Si enim autem et vultus et verba et res me
tore significaverit. discordent tamen a
non nullis passio et qui non dicunt si
ista non essent. Vides est quanta sit
dispensacionibus veritatem ostendit et cum iis
qui loquitur cum iis qui pati venit. Deinde
petro dicit. sic non potuisti una hora
vigilare mecum? Omnes dormiebant. et
petrum coarguit occultius eum de hiis
reprehendens que in superioribus fuerat
locutus. ac id medium non ociose ad
iecit. Tamen dicens. Vigilare mecum non
potuisti et mecum mori poteris.
Hec insinuat quod sequitur. Vigilate et
orate. ne intretis in temptacionem. Vides
quo ipsos retrahit ab arrogantia re
movet. ac mites et humiles esse

verba (marginal correction, left)

reluctante sequitur dominus. Cum enim
non sufficiebat inspirantibus (marginal note, right)

hortat' deo totū attribuētes: ꝛ mō
ad petꝝ mō ꝯūt' ad oēs v̄ba dirigit
Et illi qđē d't: Symō sathanas petiit
te cribrare, ego ū dep̄catus sū p te.
Aliter aūt oībȝ orate ne intretis in
teptacōēȝ. Ita ubiqȝ arrogātiā
atqȝ p̄sūpciā āputat: ꝛ mag' sol
licitos facit. Et ne acrior videat' v
niūsa mitigādo d't. Spūs qđē p̄mp
tus ē: caro aūt infirma. Et si .n. mor
te ꝯtēnē voluiß tn̄ nō potis ni
si d's i p̄anū poterit cū carnal'
abhorreat sensus. Rursū aūt abiēs
orauit idē dicēs. Pr̄ si nō pt' istō
trāsire a me fiat volūt' tua. Hic
ondit voluntatē se dei oīno ꝯtinē:
ꝛ ubiqȝ voluntatē dei sequēdā ꝛ eli
gendā eē. Redyt aūt ꝛ īuenit eos
dormientes. Erāt p̄cius qȝ nox erat
ꝛ ītēpesta: oculi ei' eorꝝ merore gra
uabant'. Ipē aūt p̄stiūs tcio idē
orauit: ꝯfirmās se hoīeȝ vē fm̄ fu
isse. Et eī scdō ꝛ tcio fit i scpturis
magis veritatē ondit: veluti ꝛ io
seph ad pharaonē dicebat. Scdō id
ti apparuit somniū veritatis grā. Ita .n.
fiet q̄: ut ita credas oīo futurꝝ. Hic
de cā ei' ipē nō sel' solū ſȝ bis ꝛ ter
idē orādo p̄tulit: ut dispēsatio f'
miter crederet. Cur aūt itꝝ ad disc'los
redijt? Ut eos redargueret qm̄ adeo
sopiti mesticia erāt ut neqȝ p̄ñciā
qđē ei' sentirēt. Sed tn̄ redarguit
ſȝ paululū recessit magnā eorꝝ
eē infirmitatē significās qd neqȝ increpa
ti qđē vigilare potuerūt. Nō exci
tat aūt n' increpat ap̄los: ne p̄ter
ritos mag' terreat: ſȝ recedēs orau'
ꝛ rediēs inq̄: dormite iā ꝛ reqes

cite. Tēpus .n. vigilare opus erat.
significās tn̄ qȝ n' aspiciēt qđē ma
la valebāt: ſȝ ꝯfundēt' p timore
ac fugabāt'. ꝛ qȝ numine suo egēt
auxilio: et tradi oīo ipm̄ oportet:
dormite inq̄ ꝛ reqescite. Ecce appro
pinquit hō: ꝛ filius hoīs tradet' in
manus p̄ctōꝝ. Ondit ēȝ dispēsacōē
h' fcm̄ fuisse ꝛ pl' aiās eorꝝ erigit
eo qȝ dix' i manus p̄ctōꝝ. Significat .n.
p̄uitat' illoꝝ h' opus eē: nō qȝ ipē
p̄ctō sit obnoxius. Surgite eamus: ecce
appropinquat q̄ me tradet. Ita vndiqȝ
ipōs erudit nō necitat' n' infirm'
hac rē fuisse: ſȝ dispēsacōis cuiusdā
īestiabil'. Prescīebat eī eos vetu
ros. Nō solū nō fugit: veꝝ et' ad
eos accessit. Adhuc eī ipō loqnte: ecce
iudas vnus ex xij ꝛ cū ipō turba
cū gladijs ꝛ fustibȝ missi a p̄nci
pibȝ sacdotū ꝛ seniorȝ p̄pli. H'
sc' sacdotū instrumēta cū laternis
inq̄ ꝛ lāpadibȝ egrediunt'. Judā
aūt itꝝ ex xij vnū dicē nō verec'
Qui aūt tradebat eū dedit eis sig'nū d.
Quēcūqȝ osculatus fuero ipē ē tenete
eū. Prohdolor q̄ntā aīa p̄uitatē
susceperit: qbȝ oculis tūc magm̄ as
pexit. q̄ porro osculatus ore ē. O sce
leratissimā mentē. q̄ cogitauit
q̄ causa ē qđ signū p̄dicōis dedit?
Quēcūqȝ osculor inq̄. Cōfidebat eī
in lenitate magri: q̄ res maxime
oēs ꝯfidē illū ꝛ oī p̄uaui venia
sufficit qȝ ita mitē atqȝ mansuetū
p̄debat magrm̄. Sȝ cur nā h' sig'
datū ē? Qȝ ea sepius cīuuentus ab
ipis p̄trāsiuit p medīū ipoꝝ nes
cientibȝ ipis: qđ ꝛ tūc fcm̄ fuisse

nisi ipse assensisset. Et hac re volens
eos audire. et tunc tribus oculos eorum
involuit: ac tunc interrogavit: Quem
queritis? Et cum vidisset laternas et lampades
et iudam ipsum secum tenentem: non nove-
runt tamen eum sed dixerunt Ihesum. Dixit ipse.
Ego sum quem queritis. Et ad iudam. amice
ad quid venisti? Postquam autem vires
patefecerat suas: tunc iam permisit.
Iohannes autem ostendit in ipsa quoque hora quod
dominus iudam corripuisse dicendo Iuda
osculo filium hominis tradis? Ac si diceret
Non te pudet in habitu proditionis venire?
Sed tamen quoniam nec sic eum prohibuit. et os-
culari dignatus est et ultro se dedit:
tunc immiserunt in eum manus et tenu-
erunt illum. Ipsa nocte in qua sederunt
pascha. tanta insania tantoque fu-
rore agitabantur: nihil tamen omnino potuis-
sent nisi ipse permisisset. Non evitabit id
iudas maxima supplicia quinimmo mul-
to magis iure vexabitur: quia omnipotentie
humilitatem lenitatemque domini tot testatam
signis argumentis omnem feram beluam crude-
litate superavit. Hinc igitur considerantes a-
variciam fugiamus. Avaricia enim tunc illi
furorem immisit. Avaricia omnes qui ei serviunt
crudeles efficit atque atroces. Nam si propriam
avarus salutem negligit: quid faciet
de aliena? Preterea sic tetra et tyran-
nica hec passio est ut vehementissimam
etiam corporis libidinem non numquam supe-
ret. Erubescendum igitur est quia pecunie pa-
trimonia luxuriam multi refrenaverunt:
timore autem Christi modeste vivere atque
honeste noluerunt. Fugiamus igitur ipsam i-
fugiamus [illegible]. Nunquam ei cessabo co-
[illegible]. Cur enim aurum homo accumulas?
Cur servitutem hanc maiorem durio-

rem quam tu constitutus? Cur securiorem tibi
carcerem paras: et maioribus curis
te constringis? Putas tuas omnes esse
que in metallis sunt auri venas: que in
erariis argenti pondera? Quippe si
hec omnia tua essent: [illegible] suaves
nec unquam uteteris. Nam si modo his
que habes non uteris et nunquam ab alie-
nis magnopere abstinens: multo
diligentius si plura possideres id
esse faceres. Nam quanto plura possidet
avarus: tanto parcior solet fieri.
Sed certior sum inquies quod hec mea sunt.
Existimatione igitur non usu rerum pos-
sessionem dicatis requires? Illustrior inquies
venerabilior apud homines esse [illegible]
abundans et plerisque timendus. Immo
vero etiam divitibus pauperibus laboranti-
bus ceterisque huiusmodi hominibus facile contendens
[illegible] metum atque horrorem? Ubi tu causas
quibus te illi captare possunt quod huic rei
multam dant operam. Non audis quod certo
proverbio dicitur: centum simul viros unum
pauperem atque nudum spoliare non posse?
Maxima enim paupertas pugnat contra defen-
ditur: quam nullus rex nullus imperator vincere
possit. Avaro autem universi facile
possunt obesse: neque homines solum verum
etiam tinee atque vermes. Cum tempore solum nul-
la re abolita sui ipsius nam maxime
talibus officere possunt. Que igitur dicatur
esse voluptas? Tu explices oro. Ego
enim dolores et merores ipsarum video.
Sed que sunt inquies iste cure? Insidie
desidia omnium timor perpetua sitis et me-
stitia sempiterna. Nam quemadmodum si quis a-
mans mulierem amplexari non possit
extremo dolore cruciatur: sic divites
facultate quam habent si avari sunt

nullomō se satiare piū. si tale si
accidat qle qdā vir sapiēs de eu
nuch dt. Cupidus alt eunuchi
vgīis adolescētule florē eripuit
Sic ꝯ eunuch9 vginē āplex9 in
gemuscit: sic oīs q̄ diuis ꝯtab
tēs possi oīa ꝑseq̄ aī exponē: quo
vniūs fastidio ȝ auarī. Ciuis
vianis rēplicā gerētib9. agcol
atz ī opib9. īuria lex. vxoī prīpu
catz liberis q̄s nō ut liberos. s; q̄
mancipia misirime solet educare.
Sz mille dolores molestie ire ac
deniq; derisionis aduſ se argu
pbēt. si oīb9 exbiladq; ꝑponet.
Hic g° tediis his fastidijs his do
loribz auarīa sbiacz. Jmo vō multo
plibz. Neō ei h oro asseq̄ret q̄ bn
picto medites expim. Tu vō volup
ta mō mi expone q̄ mi oriat. In
deor īgis diues eē. et ditē me oēs
estimāt. Quenā ȝ h voluptas?
si pateris īuidiā solū ut puteris?
Sz no mges maxie hēs. Rē id
dic. Repeti dicie nō solū sut:
oī re desolatū. Sz letat hac estia
cōe diues mgs. Ea de re letat?
pq̄ si valde dolendū eēt. Quōbiē
dolendū? Quia ipz iutilē vilē ac
timidū ad oīa redd. In pegna
ꝑfiasa nō audet. morte multo
magis q̄ alii formidat. pecuniaꝝ po
tius q̄ laud cupid9. Hic plchitudie
celi nō delectat. q; si nō affert aurū
nī magtudie ac motu sol. qm̄ nō
īmittit ī domū suā aureos radi
os. Sz multi st. mges q̄ iocūde di
ciis fruūt. viuētes in deliciis ve
trē colentes vino se replētes. mag
fice oīa spantes. Priores illis nō

noiasti q̄ maxie oī ab usu pecu
niaꝝ distat. Sicā auarꝯ q̄ vē cupi
di9 eris alligatꝯ: saltē ab aliis
abstinet viciis. Ille vō abiectio
res multo st. cū ad ea q̄ dixi9 tur
pissio aliorꝯ q̄ viciorꝯ dnātu
fedant. truculētissis q̄ tirānis
vētri volup corpis cetisq; viciis
coti sinētes. scorta diligēter ale
tes. cenas opipare sup mēsas ꝑ
pantes. parasitos assētatores
studiose colligētes. et ad cupidites
q̄s ipa nō sustinen̄ icidētes. mul
le pp h egtudib; tā corp9 q̄ aīaꝝ
ꝯficiētes. Nō n. ad ncīa s; ad cōrup
coēs corpis et aīe ꝑdicoes reb; utūt.
v iste fruit q̄ad sūma corp9 ornaet
diligētia. puret ad suisq; usū
peniaꝝ ꝯsuere. Tās obres ille sol9
vā fruit voluptate ac reꝝ suaꝝ dns
ē: q̄ diciis recte utit. Illi at oēs
sūt atz mancipia sti. Passiones eñ
aīe et corpis estacoēs adaugent.
Nunq̄ g° tṙqlli° ā volup ubi aī est.
ubi ꝯtinua obsessio. bellū mgēs
et tēpestas vniuisos maris fluct9
supans viget. Pecuniā q̄ppe st
amentē hoiēz ꝯuenit. Tantū oīo
sstulsi lasciuū in maiorē ipellit
luxuriaꝝ. Pauꝑib; ꝑdicare audet
nullū eē sapiē ac prudēte luca
Maria in ingrāma nō iniuria tenet.
Nemo q̄ppe captꝯ luc̄ib;: lucriocū
ditatē ꝯgsiet ph. Salōn dicētē au
dias: tāto sapiētē insipiētē ꝑstat
q̄tū inter lucē et tēebras interest. Ti q̄
vē docē poteris aī q̄ degit ī tēebris:
Peaiē nēpe cupiditas tenebra ē: q̄ effi
cit ut aliq̄ se hēant res videat.
Sz quad si in pfūdissis tebris au

domus aureā q̄ lapides preciosos q̄
vestes aureas videat. dignitate earum
rerum discerne non potest. precium ēē auarus
optantium rerum pulchritudinem illorum preponit.
Depelle ergo passionis caliginem et tunc
naturam rerum cognosces. quia nusquam sic apte ut
in paupertate destruitur. nusquam ita plene
cognoscuntur ea que cum non sint ēē putantur.
quapropter in phia Gregorius: o stultos homines
illos qui pauperibus maledicunt dicentes
inopiam vniuersam perturbari vitam et de
decore claras nonnumquam domos
maculari. Cum quod est hoc dedecus? Quid quasi
Non est si constructus ebore lectus non ar
gentea vasa. sed stannea data sunt et
lignea. At magna istorum gloria et
nobilitas domus est. rerum omnium sclarum
conceptus: vniuersum sexum nuo studium
totumque opera ad curam anime conuertit.
Tunc cum ab exterioribus nimium pendere
homines videas: tunc dedecore illius
erubescere debes. Nulla .n. habitatio nulla ho
nesta species in diuinorum edibus aspiciatur.
Num quando vides ligna pistromatis (i. tapetis)
velata. lectos exornatos argento: qui
in theatris et scriba scenarum pompa: quid
hac deformitate deformius fuit potest?
Quae ergo domus orchestre ac tymidi
orum locum similis est. ditis ne an pauperis?
Diuitis certe. Haec ergo dedecoris plena
est. E regione autem que domus pauli aut
abrahe domum consideramus potest: nonne domus
inopis. Haec ergo optima atque preclarissima est.
Et ut melius discas zachei domum
cogitatione ingrediamur: et consideremus
cum audisset xpm apud eum mansurum quo
modo eam ornauit. Non .n. [illegible]
ad vicinos contendit. mensas. sedes
subsellia petens ebenea: ne egerit

clorum uel latonicam quandam mensarum ue
lamina: sed ornatum xpo gratissimo
decorauit. Quis porro iste est? Dimidium
inquit rerum mearum do pauperibus: et quod cui
pluriam reddo que rapui. Sic et vos oro
domos vestras exornetis: ut xpm suscipe
mereamini. Haec pulchritudinem sunt potentium
velamina: hii in celis solium sunt. ibi texuntur.
Ubi ista sunt: ibi celorum rex habitat. Si
vero aliter ornabis: contraria et illius quo
rum choros. Certe xpc ad matheum quod
publicani diuitis. Quid ergo ille fecit? Noluit
prius seipsum ornauit optima. quod sibi
persuasit neglectis omnibus xpm esse sequendum.
Sic et cornelius orationibus et elemosynis domum suam
ornauit. vnde sicut est ut usque in hodiernam
diem refulgentissima habet regia. Pol
lutio et deformitas domus non a vasis
inordinate positis non a neglecto lec
tulo. non a muris fumo decoloratis:
sed ab improbitate habitancium contingit. Quod
mihi et ostendit quod virtute habitantis vel vi
lissimas parte casas non dedignatur. ad
improborum autem edes etsi aureis contegantur
laquearibus numquam tamen ingreditur. Illa ergo
regia rutilantissima est: in qua dominus omnium
habitat. Haec vero que nunc aureis tectis
ingentibus que columnis constat. cloacis tamen
et omni sordicie confluentibus similis est
cum contraria vasa in ea contineantur. Hii tamen non
de diuitibus tantis que iure omnibus impendunt. sed de
rapacibus et auaris dictum sit. Hiis nul
lum studium nulla cura de rebus necessariis:
sed omnis opera per ventrem ac temulentie con
sumitur: ubi ad rem perhandum omnia
impendunt. Cerne nusquam videbis xpm
in splendidas edes diuitis. sed regijs
omissis et molles induti purpuras. potius
abiectas publicanorum casas et pisca

torum eligebat. Cum tu ergo cum ipso in
domum tuam vocare volueris. ecclesiam
orationibus supplicationibus vigiliis ipsam
diligenter ornato. Hec christi regis ornamenta
sunt: illa vero mammone qui hostis christi est
tue. Quis ob rem neque vilitate domus
erubescat: si hiis ornamentis eam decorat.
Nemo magnificencia edium sublimis incedat
immo vero magis erubescat. et aliis omnibus
contemptis palaciis humiles eligat ca
sas. ut in hac vita christum suscipiat
et in futura eternis edibus perfruatur: gratia
et misericordia domini nostri ihesu christi Amen

Et ecce Omelia. 8.
unus eorum qui cum christo erat. ex
tendens manum suam exa
minavit gladium et cum percussisset servum
pontificis amputavit auriculam eius dex
teram. Tunc dicit ei ihesus Converte gladium
in locum suum. Omnes enim qui acceperint gla
dium gladio peribunt. Quisnam est iste qui au
riculam servi amputavit? Petrum esse fuisse
Iohannes testatur: cuius ardentissimo animo in
re ista res attribuitur. Ceterum illud que
rendum est: cuius rei gratia gladios fere
bant. Non enim hic solum verum etiam in luca duo
plures gladios eos habuisse: qui interroga
ti dixerunt duos se gladios portare.
Sed quam ob rem christus istud permisit. Lucas
sane ait quod dixit ad eos. Cum quando misi
vos absque pera calciamentisque numquid
re aliqua caruistis? At illi nulla re
dixerunt: sed modo inquit qui habet sacculum
tollat et peram. et qui non habet vendat vesti
mentum et emat gladium. Tunc illi dixerunt
duos se gladios habere: ad quod christus
satis est respondit. Cur igitur hos permisit. Ut
facilius crederent quod traderetur. Postea
dixit eis emitte gladium: non ut per
cutiant animat: sed ut proditionem hanc
ante oculos ponerent. Cur autem peram

esse addidit? Ut eos erudiret studere ac
vigilare multum. quando primo usu non stu
dio sint. Sed in principio quidem quasi
rudes ac teneros ubi te sua fove
bat: ut avis que e nido pullos edu
cens suis et pennis uti hortatur. Deinde
ne putent imbecillitate se omissos esse
ac ad sua opera repulsos: ad priorem
merorum reducat. Cum quando misi vos
sine sacculo re aliqua caruistis? Ita
utrique ad agnoscendas res eius ad
ducit: tum que eos protexit: tum qua
sensit ac paulisper ad opera sua eos
remisit. Sed unde nam ibi gladii sunt in
venti? De cena et mensa veniebant iam egressi
ubi propter agnum gladios esse oportuit. Il
li vero quando audierunt venturos ad illum
cum aliquos esse: quasi ingressi defensuri se
cum gladios acceperunt. quod res discipulis
solum erat. Postea petrum quod gladio
usus est comminatione quidem vehementi rep
rehendit. Voluit enim suum magistrum ardore animi
esse quod non ad sui sed ad magistri ferret de
fensionem. Christus vero nullum detrimentum
fieri permisit. Confestim enim illum curavit:
et hac magnitudine miraculi et leni
tate et potentiam suam ostendit. Cum vero
discipulis officium et amore pium et humilem considera.
Alterum enim ex diligenti fervore: alterum
ex obediencia fecerat. Nam cum audisset: mit
te gladium in vaginam. quod antea numquam
fecerat statim obtemperavit. Alius autem etiam
dicit interrogasse discipulos si gladio percu
tiendum esset: et christum non solum prohibuisse
se verum percussum sanasse. Sed petrum
acriter minando increpat: ut eum et ce
teros similiter ab huiusmodi defensione deterreat
Omnes enim qui gladium acceperint: gladio
peribunt. Et adiecit. An putas quia

non possum rogare patrem meum et exhi-
bebit mihi plus quam duodecim legiones ange-
lorum? Quomodo ergo implebuntur scripture? His verbis
fluctuantes animos eorum restrinxit. magne
cum ostendat iam ita pridem esse separatis.
Unde superius cum orabat: ut cum audiret
voluntatem patris esse dei mitiori animo
ferrent. Ita duobus consolatus est eos: eorum
quia sunt insidiati supplicio. omnes enim qui accep-
perint gladium mox gladio morientur. et
quia sponte sua hoc sufferat. possum enim
auxilium a patre habere si volo. Cur
autem non dixit: an putatis quia non possum
omnes hos perdere? Quia nondum decentem
autem astantem de ipso fidem habebant. cre-
dibilius illud hoc erat. Postea cum ~~ill~~ pau-
lo ante dixit: tristis est anima mea usque ad
mortem. et pater transeat a me calix iste.
et ad hoc sudor quidam et labor cum apparuit
et ab angelo confortatus fuit. Cum igitur
multa humilitatis convenientia fecerat:
si se illos perdere posse dixisset non fuisset
verisimile. Ideo an putatis inquit non
posse me impetrare a patre meo? et id
ipsum humiliter profert dicens. et exhibebit
mihi xij legiones angelorum. Cum enim si unus
angelus centum octoginta quinque armatorum
hominum milia fudit: quid facerent xij le-
giones angelorum? Ita ad imbecillitatem
autem timorem eorum quia metu iam semimor-
tui erant orationem accommodavit et auctoritate
scripturarum munivit. Quomodo ergo implebuntur
scripture. Hic eos ab omni defensione de-
terret. Nam si scriptis consentita videtur: quid
vos repugnatis? Et hec quidem ad discipulos.
ad illos autem ait. Tamquam ad latronem
existis cum gladiis et fustibus comprehendere
me. Cotidie in templo sedebam docens
et non tenuistis me. Recense quot mo-

.a. Resupinos

dis eos concussit. Supplices eos
precatur: aurem suo restituit: interitum
eis comminatus est. gladio morietur qui
gladium acceperit. Quod futurum presenti
miraculo confirmavit. Qui undique et a
presentibus et a futuris potentiam suam ostendit
ut nulla vi detentus esse videatur. et
ideo subiecit. Cotidie vobiscum eram et sede-
bam docens et non tenuistis me. Hic
ostendit permissione sua illa voluis-
se. Miraculis autem pretermissis de doctrina
mentionem facit ne iactare se videre-
tur. Docentem me non tenuistis inquit: si-
lentem aggressi estis. In templo eram et
nemo manum in me iniecit: modo noc-
te excubia cum gladiis et fustibus ir-
ruistis. Quid opus adversus me in huius
armis fuit? His omnibus manifestum
fuit quod nisi ultro seipsum tradidisset: nec
esse tunc capi potuissent. Si enim inter eos
erat et capere volentes nequaquam potuerunt
nec tunc quidem ~~voluit utique~~. Ideo quia sol- — valuisset nisi voluisset. Et ne dicerent quare non voluit
vit dicens. hoc factum est ut scripture impleantur.
Vides quod semper etiam in ipsa proditionis ho-
ra ad emendationem eorum omnia faciebat. sa-
nando predicando terrendo gladio eis
prohibuit sponte se ad passionem venire
ostendendo. Cotidie namque vobiscum eram docens
et non tenuistis me. Concorde se prius sig-
nificando ut prophetarum scripture adimpleantur.
Cur autem in templo ipsum non tenuerunt?
Non fuissent ausi propter turbas. Propterea
exivit. et loco et opportunitate temporis il-
patrate concedens et excusationem eorum un-
dique succidens. Nam quia seipsum tradidit
ut scripturas compleret et quod adversus deum
presentem docebat. Ad caypham ducunt.
petrus autem sequebatur et cetera. vide fine

Tunc omnes discipuli relicto eo fugerunt. Cum enim ille tentus esset perstiterunt. quoniam autem
locutus est ad turbam fugerunt. Sciebant autem quod effugere adhuc non possibile voluntarie
seipsum tradente eo et dicente quod scripture hec fieri. Fugientibus autem eis. Usque ad cap. d.

Ingens huius diei ardor fuit. q̄ ni
ceteris que fugientibus terti⁹ z: sz secutus
est introiuit. Sed z si iohēs quid face
ret: sz tñ notus erat pontifici. Cur aūt
ipsum eo duxerit. Certa ibi oēs erant
congregati. z eorum consilio pontifici res
gererent. Ideo ad eum oēs conueniunt
qui illo anno summum pontificium obtine
bat. ubi pernoctantes vigilabant. adeo
ut pascha ea nocte edere neglexerant.
Mane aūt ipsi nō intrant i pretorium
iohes inquit ut nō contaminarentur. sed ut
manducarent pascha. Vnde liquido patet eu
prodi... xpi ... fuis
se. ac alia die pascha edidisse. Pro. n.
xpi. sz illi audacissimi hoies z mille
transgredientes legis precepta. quin ira
inflammati erant z sepe conati capere
xpm nil facere potuerant. ex insperato noc
te quod cupiebant tpe pasce transposu
erunt. ut ardentes caede aios eorum exple
rent. Postea congregat oēs z consilium ca
pesti erant: z nonnulla more iudicii q
runt. ut iustum iudicium atz formam insidiis
ponerent. Pro ei conueniebant testio⁹: sed
tumultus atz clamoribus oia plena erant
adeo ut aperte fictum pateret esse iudicium.
Venerunt aūt falsi testes d. Iste dixit.
Soluite templum hoc z in tribus diebus eri
gam ipsum. In tribus dixit certe diebus: sz nō
soluo sz soluite. n. de i. templo sed
de corpore suo dicebat. Tamen g pontifex
ferit ut ad respondendum compellet. vñ
capi ipsum arbitrabat. Pro aud mich
qui isti testantur aduersus te. Ihs aūt q
nullum videbat excusacōi locum tace
bat. Sciga n. duntaxat iudicium ibi erat.
reat ipa latinum actus. Pontifex g p
seuabat d. Adiuro te p deum viuum

ut nobis dicas si tu es xpc filius dei
viui. Ihc vo rndit. Tu dixisti. Ver
tamen dico vobis amodo videbitis filium
hoīs sedente a dextris virtutis dei z ve
niente in nubibus. Tunc princeps sac
dotum scidit vestimenta sua d. Blasphemavit.
Quid aūt ut atrocius dcm xpi videt
z atrocior accusatio fieret. Nam qm
audientes perituri fuerant. sic i stephano
postea fecerunt aures obstruentes:
sic qui hic a pontifice sunt z. Sz q̄
nam erat ista blasphemia. Iam congregat
ipis alias istud proposuit. dixit dñs
dño meo sede a dextris meis. quod la
tius ab eo exponi audientes nil au
dere ausi z tunc tacuerunt z nil p va
ipsi contradixerunt. Quod g blasphemiam
nunc istud appellabant. Cuius ex rei grā
xpc hoc eis responsum dedit. Vt oēm eorum
tollet excusacōem. Ideo ad extrema
usz die aperte se ipsum xpm esse dicebat.
qui a dextris sedeat patris. q̄ qz rursus ad
iudicandum orbem venturus sit. Que
res magnam eius concordiam ad patrem
significat. Vestimenta g conscissa ceteros
interrogat d. Quid vobis videtur. Voluit a
se ipso sniam proferre: sz qm manifesto
peccato z blasphemia patente ab illis ea
elicere voluit. Pro. n. ignorabat si res
in congregacōe z examinacōe veniret cognosci
tam. ab oī eum crimine liberari: ac ideo
apud se ipsos condenare studebat. z au
ditores preoccupabat d. Vos ipsi
blasphemiam audistis. Hi dixerunt ergo
z qui impellentes aduersus eum sniam proferri.
Tunc g illi. Reus est mortis. Condena
tum eum iam a se ad pylatum ducere vo
lebat. ut facilius ipsum q̄ ad condenandum

ipelleret: cui⁹ rei oes ↄscii: vna vo
cecinderit rex moz[t]. Hi ipi accusa
bat ipi disceptabat: ipi sentēciā
ferebāt. Oīm officia tūc ipi occu
parēt. Quo at sbl[ata] i mediū non
pposuert. Etiā sepi⁹ ora eoꝝ frenau[it].
Ex his g q tūc fcā fuerāt ↄdenare
ipm cupiebāt, ⁊ adeo puenit pōtifex
ut oibꝫ scissione vestis ad se attrahe[ret]
snīa iā ab ipis plata tēp ↄdena
tū ad pylatū ↄduxit: ita callide
atꝫ maliciose acta gerebat. Nl' ēte
tale apd' pylatū dr. Bꝫ quo. Si
malefcōꝝ h ēēt. nō utiqꝫ ei tradid[is]
sem⁹ eū. Ita publice cīcūbꝫ itime ipz
studebāt. Cur at occulte n̄ iterfece
rūt. Malā de xpō existiacoēꝫ susctā[ta]
re volebāt. Etiā ei multi audiuert
eū ⁊ āmirabāt vehement tā de sig
nis qz de doctrina. ideo dederūt opā
ut publice necaret. Xpc vo nō phi
buit. s in vitalē affirēcōes pcru
tate illoꝝ us⁹ ē. Manifesta n. mor
te ipi⁹ oibꝫ fcā : ↄcūↄcrit⁹ ē eū quē
quē illi optabāt. Illi ei ad dedec⁹
ipi⁹ publice necauert: ipe at summa
hūc glā pfuls. Et qpad' dicebāt. oc
cidā ipz ne rōni veiant. ⁊ ciuitate
nob' atꝫ gēte eripiāt. qꝫ in istō illd'
maxie passi st. Eode nc̄ pacto pb
lice cucifixēt ut mag' ifamia no
taret: euēit at oio ↄtriū. Ptate
at huisse illos p sceptos in sibe occide:
pylat⁹ declaiuit d. Accipite eū vos:
⁊ scdꝫ legē vrām iudicate ipm.
Noluert at ut tēp iniqu⁹ tanqꝫ
tyrān⁹. tēp factio s. tpissiā videret
morte necat⁹. Et de relatrues qꝫ sil'
cū eo cucifixēt: ⁊ ad pylatū dicebāt

Nō scribe regē hui⁹ ēē iudeoꝝ. sꝫ qa
dixit regē se ēē. Tūc oia ita p vi
tate fiūt ut n' ūbra qde excusa
tiōis ipudētissi iudei hēant: imo
custodia ⁊ sigilla sepulture mag'
splēdorē vitati addidert. Eide ec
ↄuicia ⁊ ↄtūelias ferert. Hꝫ i ēte res
falsitas ē: ut his oibꝫ dissoluat
qbꝫ tetēd' isidias. Erd' ill' acci
disse vides. Ita cū se vicisse iā pu
taret: tūc maxie ea re q putabāt
vicisse i summū dedec⁹ ipulsi piert:
q at vict⁹ vis⁹ ꝫ h maxie refulsit
⁊ miracli ꝫ penit⁹ victo. Nō qrā[mus]
q ubiqꝫ victoriā: n' sp supari ve
reamur. Est n. qn victoria detrime
tū: offensio vo emolumētū adduc[it].
Cetei in ira q valde ↄtucliat' a
liū ꝫ supasse vidēt: cū re vā ipse
manē a tpi hac pturbacōe vict⁹ n
paꝫ si ipi nocuerit? q at magno
aio tul' iniuria h pstō ⁊ qde cū la
de supau'. Ille naqꝫ n' suā qde
egtudinē ↄpssit: h et alienā extix[it].
Et ille suo morbo supat⁹ ꝫ: h etiā
alienū curau'. Sꝫ' solū ipe infla
mat⁹ nō ꝫ: vex' ingētē alteri⁹
flāmā extīxit. Qꝫ si apparentē hāc
⁊ nō verā victoriā ↄseq voluissꝫ:
⁊ ipe vict⁹ iacuissꝫ ⁊ adūsariū
mag' incēdissꝫ. sic tpit ac mise
rabilr qpad' muliercule ab ira ex
agitati ab eo iacēt. Hic vo ei
hui⁹ dedecoris expers ꝫ q phat et
pclaꝫ tā sꝫ qꝫ pnō de iracudia
tropheū ↄstituit. Nō g ubiqꝫ victo
qrenda ē. Cꝫ ei ledit: supare lesu
vidē: sꝫ pniciosa sꝫ victoria supat
lesi⁹ at si mag' aīo fert iniuria:

quamquam victus videatur corona tamen splendida
adeptus est. Reperimus quod vicit quamquam vincere
prestanciorem est. Optimum profecto iste victorie
modus est. Alia sunt quos rapiat sua potentia
sua invideat: qui suffert et non magis
cum aggreditur ille preclarus victor est. Et
rapinam et invidiam dico, animi etiam quem ad
martirium trahit. ceterisque laceratus in
gulatusque hoc pacto superat. Et quidem quod
in bello [victus] plus est si miles occidit. (victus et cetera, cum quo certat)
hoc apud nos clarissima est victoria. Nul-
libi enim male agentes, et ubique ma- (mala)
la sufferentes superamus. Illa fulgen-
tissima victoria est: in qua inferente pacien-
do superasti. (contraria) Cuius oppositam gratiori vic-
torie nature habeat, quam maxime viciis
arguitur: adeo esse ~~demonstratur~~. Ut si
omnes pro illo preclari conati preclara
trophea statuerint hanc victoriam la-
boris expertem consecuti. Non enim luctari te
quidem laborare opportet: Deus tamen vires contulit
ut non inserione manuum sed pacientia
vincas. Non exeas quem in prelium et vinca-
tis: non colluctaris et coronatus es.
Multo tu prestantior et fortior adversa-
rio es. Tu tempus decoras. Noli contemp-
nere ut ille possit dicere vir a te in prelio
superatum fuisse. Et beatus ille Joseph qui
magnis animo iniurias tulit: ubique ut
victor predicatur. Alia et fratres et egiptiam
illam mulierem insidiantes equo animo feren-
do superavit. Noli mihi carcerem ubi victus
fuit nec regiam ubi mulier illa versabatur
obiectare: sed victum mihi atque victoriam
ostende. et qui in voluptatibus quis in merore
vivebat patefacias. Illa non iustitie
illius vicit non cupidinem propriam superavit;
hic et mulierem repulit et adisfidelis
captivus mortuus non est. Et si vis verba
mulieris audiamus, et a superato penitus
atque prostrato animo profecti videamus. Ad-
duxisti nobis huc inquit puerum hebreum
illudere nobis. Non ille o misera atque
iniquissima sed dyabolus tibi illusit: qui persuasit
posse adamantinum abs te animum
infringi. Non adduxit tibi maritus hebreum
insidiatorem puerum: sed callidissimus demon
qui in illecebram te compulit cupidinis.
Quid autem Joseph. Tacet omnino et condemnatur.
velut et tempore figura etiam illa et fuerunt.
Sed erat ille inquies in vinculis: hec in regia
spaciebatur. Et quid est hoc. Racione ille
splendide fuit coronatus: etiam cum in carce-
re vinctus iacere videbatur. Hec autem omnino
victo miserior quamquam in regali
thalamo versabatur. non hic solum
verum etiam ab exitu rei victoriam as-
picere licet. Nos enim quod voluit nactus
est. Ille victus profecto: non hec regi-
a mulier. Alia ille castimoniam stu-
duit conservare: hec castum illius animum
corrumpere. Nos ergo voluntatem adimple-
vit sua. Ille qui passus equo animo
iniuriam est. aut hec que iniquissime
intulit. Ille procul dubio. Ille ergo
clarissima fuit potitus victoria.
Que omnia non ignorantes hanc
victoriam que a paciencia est et om-
ittere trahit totis viribus prosequa-
mur: illam diligentissime fu-
giamus que ab inferenda iniu-
ria nascitur. Sic enim et presente
vitam quiete atque tranquille pagere-
mus et futuram consequemur:
gratia et misericordia domini nostri ihesu christi
Amen. Capitulum. xxvii.
Omelia. lxxxiii.

Tunc spuerunt in faciem eius
et colaphis eum ceciderunt. Al
ii autem palmas ei dederunt
dicentes. prophetiza nobis xpe quis est qui te
percussit. Quorum hic stiebat cum om
ni eum essent. Quia ei crudeles hii in
illusione opus erat. Crudeles eorum
mores in omnibus ondunt: qui quasi vena
tores feram iuncta sic violentia et fu
rore ferebant solemnitatem hic crede
tes et ingenti cum voluptate insilientes
Tu autem sublime dominus prophetiam amma
re, quia adeo exquisite ista conspexerit ut
quanti facient vitatem sericale appareat
cum ea quam ipsissimam videret ad unguem
exposuerit non celantes nec erubescentes
sed eximiam putantes gloriam. Et profecto
eximia res quod dominus orbis talia pro nobis
pati voluit. Quam res et ineffabilis
erga nos charitate pietatemque eorum
nulla venia dignam cum oculos po
nit. Ipse admirans mitissimam illum atque
lenissimum quia vel qui cedebat ea verba
dicebat quibus et leonem in agnum
redigere posset tanta crudelitate om
debant. Sed ipse nulla lenitate se tenuit.
Quia illi nulla crudelie nulla impietate sed tantum
verbis quantis satis explere furorem suum co
nabat. Sicut omnia ysaias eius predixit:
quia paucissimis verbis omnem hanc contue
liam intonuit ante aperuit. Quia ad
modum obstupescent super te multi sic in
glorius erit inter viros aspectus eius
et forma tua inter filios hominum.
Quia eum illi crudelie per exequi. In fa
ciem illam quam fluctus maris reue
riti sunt quam sol in cruce videndo ra
dios occuluit, spuebant cedebant
caput percutiebant aliunde alios su
os expletes et vulnera crudeliosis

sima inferentes quibus sputis et contemptu
addere non verebantur verba etiam derisio
nis plena proferebant prophetiza nobis
xpe dicentes quis est qui te percussit. Sic illu
debat prophetam ipsum appellantes. Alius
autem evangelista dicit quia velante suam faciem ado
perta haec faciebat quasi quodam infamem
et nullius de hominibus non liberi solum verum
etiam suis illudentes. Depressus oro hec attente
audiam, hec in cordibus nostris conscribamus
Haec enim pleclara et gloriosissima sunt. In his
ego sicut more gloriosior. Non minus me
his suis dolores sublime effert quam
mille mortui quos excitavit. Haec et
paulus et item voluit atque revoluit crucem
morte passiones convicia iniurias
contumellas et modo quidem alterea ad
ipsum obprobrium eius ferentes modo autem quasi pro
gaudio sic proposito crucem sustinuit
verecundia. Petrus autem sedebat in atrio
foris et accessit ad eum una ancilla
dicens. Et tu eras cum ihesu galileo?
Ipse autem negavit coram omnibus dicens Nescio
quid dicis. Egresso autem illo ad portam,
vidit eum alia ancilla et dixit. Et hic
erat cum ihesu nazareno. Et iterum ne
gavit cum iuramento. Post pusillum autem
cum accessissent qui stabant dixerunt
petro. Vere et tu ex eis es. Etenim loquela
tua te manifestum facit. Tunc cepit
anathematizare quia non novisset hominem.
Et continue gallus cantavit. Et recor
datus est petrus verbi ihesu quod dixerat prius
usque gallus cantaverit ter me negabis.
Et egressus foras flevit amare. O
res novas atque mirabiles. Quando
capi magistrum vidit adeo efferbuit
ut stricto gladio servum percussit. quum
autem magis indignari inflammari sunt
dignus debat. tot tantaque obprobria vide

te an audiete tue abnegau. Cu
ei indignatione no insaniret nefa
dissia illoz frm aspicies. Pauo
re tu ille oio supat no modo
no indignat sz precat ac mise
vilis qz puelle vba fre no pt
n sel mo n scdo. sz et tcio negat
in bremissio tpe. in cora iu
dicibz foris ei eat. Sedebat ei
inqt in aula foris cu i porta
exisz aggrediut. n lapsu suu
ipe antea sensit ut lucas dt
qz in eu xps respexisz. Ita non
solu negau. sz et qnius gall ca
tasz casu suu tn a seipso no sens.
sz mgri amonitoe indiguit. cui
ispectio vox illi fra z. Marc aut
cu sel petr negasz tuc pmo gal
lu catasse cu vo tcio tuc gallu scdo.
Ita ergo sic sol explicauit. pia
mgri ad dis cura et imbecillitatem
petri. et q formidine met vix seipz
cofitebat. h ab ipo mgro met didic.
Discipul ei petri fuit. Vn marie
ipz amittari debe. qz no solu mgu
delem no occltau. sz erg sit et qz
ceti h ipo qz dis cat asdbe potuit.
Quo g cu mathis dicat anqz gal
l cantet ter me negab. cu du ter
tio negasz scdo gall cataut ut
mrcus scripsit. Et quo h va et aso
na e prit. Valde ista ete vera et
sibi ipis qneienta st. Na qui in
vna vice tcio et qrto gall catare
asuen. sictficare voluit marc
qz n voce qde galli in meoz ad
duct z n se a negatoe retinuit.
Vtrqz et vez z. Na anqz vna can
tadi vice gall absoluisz ter ne
gauit. Xpo at in meoz delicti

redact. ne lachrijs pderet. no est
pala aus. sz exiu foras et fleuit
amare

Capit. xxvij.

Facto at die. ducau itaz a
cayphs a ad pilatu. Na
qui ingsire ipm statuerit. et pter
die festu no poterat. ad pylatu
eu duxit. Tu vo zsida. qres ita
zpulsa st. ut i die festo ageret.
Ipe ita ra a prisc tpibz fuerat
figis significatu. Tuc vides iu
das q tradid eu q zdenat ee.
pnia duct retulit tigita argeteos
h ta iude qz potifical culpa ex
auget. Illi no qz penituit. sz qa
tarde penituit. v seipz zdenauit
zfess a se fcaz ee tditoe. hoz at n
qz no posset mutare posita. sz qz
pseuauerit ptinaces nlla peitendi
zsitacoe zpucti. Tu vo cogita
qn illu peniteat. qn ad exitu scel
ia oio puet. Tal nepe dra. n
dittet hoiez q negligi an ult
effem magtudie peti puide ne
pnia duct a pcto resiliat. Ta
mlt ei amonitoibz et no z flect
tu vo m ult ia effeti res ueit.
tuc pnia duct. nez tuc utilit z
ut optebat. Na qui qde zdenau
zdena seipz v argeteos pieat. n
iudeos verit sucat. oia h lau
dabilia st. q vo seipz suffocauit
id ab oi venia remotu quia ausu
fuit zsiliu deonis. Precipuit ei
eu anqz peniteret ut pnie frem
amitteret. et extrea morte acti qz ma
nifesta suspect put. Ita vndiqz
zsida mag vitatis spledore zsta
ti et ex hijs reb qs adusarij agut
vl patiut. Ipz ei morte gent q

pditor p̄sbiteror̄ ora q̄ xp̄m dāna
uerūt pfitō tonsiūt n̄ simit ut u
brā saltē excusatōis īueniant. ut
ei dicē possent si tale aduis se
pditor simaz ptulisse īuenit.
Sz videa ec̄ tu argēteos principibz
sacdotū retulisse q̄bz uixit dicēs. Pec
caui tradēs sangñē iustū. At il
li dixerūt. Qd ad nos. Tu videbis.
Et piectis argēteis i teplo recessit.
z abiēs laqo se suspēdit. Nec ei
potuit acbos ḡsciē stimulos et
flagella pferre. Filii at iudeoꝝ sa
cerdotū. Nā cū debuissent isti ḡmo
ueri. ptinacissime tn̄ psistentes q̄usq̄
ad exitū et effectū pcti puenerūt.
Nā pctm̄ qd̄ ille qd̄ erat pditio
ad extremū mō venerat. illor̄ vō
nondū. Tu aūt et illi scelꝰ pfece
rūt et crucifixerūt ipm̄ tunc ḡturbāt
modo dicentes. noli scribē hūc ru
deor̄ ēē regē. q̄ ēt timebāt cur tur
bānū corpē iā exalto in cruce sus
penso. modo diligenter custodiūt
dicentes ne forte disciplī suffurētur eū
et dicāt a mortuis se surrexisse. et
erit error ultimus peior priore. Nec
tn̄ si dicebāt nī res vā fuit facile
redarguit. Sz quo diceb̄t q̄ nec
stare qd̄ potuerūt cū caperēt q̄rꝝ
capꝰ z vertex pmelle vba nō fe
rēs. tn̄o ipm̄ negauit. Sz ut dixi
cogitacōm hōine ferebant. Ora
uit ei se ḡmisisse nō ignorabāt.
qd̄ inde pti. q̄ dicebāt ad iuda.
tu videbis. Audite ista audite
in q̄ auari. ḡsidate aīo q̄ ille pas
sus fuit. Nā z pecuniaz amisit.
z scelꝰ admisit. z aīaz pdidit. Hec
atrox auaricie tyrānꝰ facē solet

Nō z argēto nō z usꝰ huiꝰ vita
nō fruct fitur. v̄niūsa sil amisit
p̄uariq̄ vl apd̄ eos estiacōe q̄bz tradi
de se suscitata. laqo denū gulā
fregit. Sz ut dicebā nō anq̄ re
pficiūt nōnulli aspiciūt. Video
eñ ecē illos nolle in tea q̄tā re
audent aspicē. Sz dicentes tu vide
bis. q̄ tres culpā eor̄ maiore reddit.
Ipte nāz audarissimē uiq̄tati tes
tates passione se sīt z nolle a
spērā incepti desistē ondiut sicut
ignorāt velaīe stulte se adopientes
Nā si p9 cēe z moretē ipiꝰ isto dix
issent. q̄uis nec tūc rte dīa pote
rat. nō tn̄ adeo illos ḡdenaret.
Nūc at cū adhuc in ptāte tua sit
z possit ab hac vos abducē cede
quō ḡ dicē possit. Huiꝰ excusatio
vīa multo magis accusat. Totā pār
to. Clā totū ad pditore ḡiūc re
ferūt. cū possit ipi ḡ sanguis
exptes eē. Vos at ptinacissime ad
peiora ḡgredientes. crucē pdicōn
addidistis. Qd̄ ei tenuit cū illi dixisset
~~tu fit~~ tu videbis. a puo pposito de
sistē. Sz ḡtrā oīo fuit intellc̄ i
serīt. z ubiq̄ tn̄ negter agentes
z i penas ineuitabiles se iecerūt.
Sz z paulo p9 a pylato eis ptāte
ḡmissa latrone maluerūt q̄ ihm̄
eligē. z latrone qd̄ manifestus
crīibz inq̄natū q̄ inocentem
ḡplectūtur. xp̄m vō q̄ nō mō nl
crīis unq̄ fecit. sz plimis ēē ac
maxīs bn̄ficiis cū affluit ḡficē
runt. Qd̄ aīt iudas. Postq̄ vidit
inutilē se laboīe pferre. q̄ nollet
illi argēteos suscipe. piecta in
teplo pecuīa. abijt z gulā laqo

fregit. Principes autem sacerdotum, acceptos
argenteos, capientes dixerunt: Non licet mit-
tere in corbonam eos, quia precium sangui-
nis est. Consilio autem inito, emerunt ex eis a-
grum figuli in sepulturam peregrinorum. Pro-
pter hoc vocatus est ager ille ager sanguinis
usque ad hodiernum diem. Tunc impletum est
quod dictum est per Jeremiam prophetam dicentem:
Et acceperunt triginta argenteos precium
appreciati, et dederunt eos in agrum figuli,
sicut dominus michi constituit. Vides rursus
propria eos conscientia condempnari. Cum enim non
ignorabant iniqua se hominis cede commisis-
se, noluerunt in corbonam pecuniam
deponere, sed agrum in peregrinorum sepulturam
emerunt, qui rei proditionis ad illos
testimonium est. Clamat enim vile indutum omni-
clarius tuba scelerati eorum predicat
cede. Sed simpliciter sed consilio segregato
id factum est, et in omnibus procedunt ne ali-
quis ab hoc crimine innocens sit, sed omnes sub
hac magnitudine peccati premantur.
Hoc autem multis seculis antea propheta dixit.
Perspicis non ipsos solum verum et prophetas
ipsissima obprobria exquisite narrasse
et undique magna voce passionem predicare
sed iudei amentiam confutari hoc modo
fecerit. Si enim in corbonam pecuniam
immisisset, non ita manifeste facta res
esset. Nunc vero villa empta in posterio-
ribus universa providerit. Audiant
quamquam aliene homines pecuniam capientes beneficia,
cum postea ex cede conferunt. Iudaica
hec elemosina est, ymmo vero dyabolica.
Sunt enim sic et nunc qui alienis direptis
excusatos se a toto crimine putant
si aliquid parte pauperibus dederint. De quibus
ait propheta: Altare meum lachrimis ve-
lastis. Non vult Christus rapina nu-
triri, ingratissima hec sunt alimenta.

Quare ita tu dominum contemnis, ut res immun-
das afferre audeas? Melius est omittere
ut inedia tabescant quam huiusmodi alimento
sustentare. Alterum nempe crudelitatis
fuit et stultitie, et melius est nil omnino dare
quam rem aliorum aliis concede. Dic vero si
duos quosdam vides, alterum omnino nudum,
alterum indutum, et nullam ne iniuriam fa-
ceres, si vestitum spoliares ut nudum in-
dues, ymmo vero maximam. Quod si rem ... ac
contra concessa, non elemosina, uis ...es sed   al. reddita
iniuriam commisisti. Cum vero tercesiam partem
raptarum rerum dedis et elemosinam eam
appelles, quam supplicium veritabis. Si enim
accusabiliter quod claudicantes offere-
bant cuiantes, cum tu peiora facias
quomodo veniam impetrabis? Nam si et ipse
a quo abstulit fur rem reddidit adhuc
iniure adeo rei est ut vix additione
quadrupli crimen persoluat. Etiam in
veteri testamento ~~non solum ... ...~~
~~... ... ...~~ : consida quantum in ca-
put suum ignem exaggeret. Et si nondum
penas luat, ideo magis lacrimandum
est quia iram sibi thezaurizat maiorem nisi
penitenciam egerit. Credo enim estimatis ne au-
illos solos peccatores fuisse sed dominus tris...
cecidit. Non dico vobis, sed nisi vos quam penitenciam
egeritis, similia patiemini. Agamus igitur penitentiam
demus elemosinam ab omni avaricie tabe
puram et demus non parce sed copiose. Ve-
niat in mente vobis octo milia leui-
tarum iudeos alere solitos fuisse et cum
hiis viduas et parentibus orbos, preterea
muneribus et tributis subiectos militie
quam opera dedisse. Sunt autem agri domus
locationes vehicula et muli. Mul-
taque alia huiusmodi propter vos et veniam crudeli-
tate etiam possidet. Oportebat enim
huius ecclesie thesaurum vos retinere ac ...

A. qui non simpla reddit sed vim infert, et neque ipsi cui ablatum est dat
sed alteri, et neque quadruplum, sed neque duplum et neque in veteri testamento sed in
novo cuisans

nos priores ex voluntaria devocione consequi fructus
modo autem duo quedam mala incurrunt. Nam
et vos qui nil dare debeatis nil confertis
et dei sacerdotes a sacerdotio aliena
pertractant. In quantum potuit tempore apostolorum
domum et agrum ab ecclesia possideri, sed
qui rei eorum vendentes pecuniam offerebant.
Ecclesia id multo melius erat profecto. Nunc
vero secularium cura rerum ubi furentibus
timor mortis iuvat presentes ne dum col
ligere et nil seiare studeant. viduarum
orphanorum et virginum multitudo fame
deperiat. Qui a re amoti sunt si comparare
coacti sunt non libenter ad hanc se de
formitatem immiserunt. qui desiderabant
ex voluntaria devocione sic agere ut orationibus
soli attendere possent. Nunc vero coe
gistis eos. eorum qui secularium gerunt ne
gotia curam et gubernationem imitari.
unde universa commiscentur atque turbantur.
x nos Cum. n. et vos eadem sollicitudine te
neamini et qui spiritualiter fruitur deum. Propter
ea os aperire non possumus. quem non melius
ecclesia quam secularia gubernantur. Non au
distis quod nunc quidem has pecunias absque
labore congregatas x distribuendas pu
taveritis apostoli. Modo autem in peculiato
res dispensatores caupones redac
ti episcopi sunt. Primo vero istos ex cura et
sollicitudine secularium rerum superavit
cumque oporteat ipsos aliarum vestram curam
virarum huius pertinisso illa sollicitate cu
rat quod publicanis questoribus atque
villicis curanda sunt. De his cotidie cogi
tant atque pervigilant. Ideo non frustra
deploro. Sicut harum rerum mutacio
quedam in melius fiat. ut et nos qui
servamus huic servituti patimur mina
commissum. et vos fructus et thesauros ec
clesie preparetis. Si autem ita facere non
vultis. ecce ante oculos vestros pauperes
sunt ex quibus quotquot potueritis alere non
negligetis. quos vero non possumus vobis
dicentem. quos aliter oro diligentem
ne in terribili die iudicii illa verba que
audiunt immisericordes dicent audiatis.
Famescentem me vidistis et non aluistis.
Hec ecce iniquitas nos quam vobis
derisibiles facit. Orationibus enim atque predi
catione ceteroque cultu ecclesie pret
ermisso alii vini alii frumentorum
venditoribus alii cauponibus per totam
vitam colluctantur. unde iurgia conte
nciones convicia obprobria cotidie oriuntur.
et unicuique sacerdotum secularibus ydo
nea negociis imposita nomina sunt.
Oportet quod in talia hec mutari et in
prioribus nominari. unde apostoli leges san
ciebant. animacione videlicet oppi
ab eorum quos ledebant. protectione. a dilige
ti erga peregrinos cura. a procurio
eorum qui opprimuntur. in orbatos parentibus
cura. a peregrenis viduis a defenden
dis virginibus. Hec officia loco villarum et
domorum curare prius distribuere deceret.
Hec ornamenta ecclesie sunt. isti convenientes
thesauri. qui et nobis faciliorem vitam
et vobis fructuosiorem prebent pariter. Primo
vero nobis quam non parvam afferunt utilitatem.
Ecclesiam enim dei centum milia hominum alii x milia Isto
huc convenire opinor. quorum singuli
si unum panem cotidie paupertati offerrent
omnes ecclesie pauperes abundarent. si
unum quasi obulum solum. neo penitus
indigerent. et non adeo villis et agris
attentum esse. nec tot iurgia et conui
cia cotidie paterent. Illud enim evangelii
vade ac vende universa que habes et da
pauperibus et veni ac sequere me. op
time nunc ad ecclesie presides prelatos

x possidere dignabantur. f

cāuꝝ possessiones. ⁊ merito dici
pt. Non .n. sequi xpm̄ aliter possum̄ ni
oīs sclaris curis sim̄ expertes. Nūc
vo ꝓh dolor videmus ac messi dei
sacerdotes ⁊ venditioī ac eptioni
frumēti assistūt. ⁊ illi q̄de figure
atqȝ vbre cultū tenebāt. q̄nis corpal
eis amīstratio cōmissa eēt: oīm
tn̄ rex hau erāt imunes. Nos vō
q̄ ad penetralia celoꝝ vocam̄ q̄q;
ad vīa sc̄a scōꝝ ingredim̄: mer
catoꝝ rursꝰ ⁊ cauponū curas
suscipim̄. in mag̃ scripturaꝝ oīū
negligentia. igens ī orando seg
nities. ⁊ ceterōꝝ oīm cōtēptꝰ. Non .n.
possibile hoī ē sufficienti studio
atqȝ opa in vtraqȝ discindi. Tūc
rogo atqȝ obsecro vīros nō fontes
vndiqȝ scaturire areasqȝ atqȝ tor
cular vīnȝ deuotoꝝ fieri. Hoc .n.
⁊ paupes eo facilius alent ⁊ dōs
glabit: ⁊ vos ad maiora nūc
opa pgressi eṫna vob bō ꝑabitis.
q̄bȝ ut oēs pfruam̄ gr̄a ⁊ mīa
dn̄i nr̄i ihu xp̄i Amen.

Homelia. 86.

Ihs at stetit
an̄ preside: ⁊ īterrogauit eū p̄ses
d. Tu es rex iudeoꝝ. Ipe aute
dix̄. Tu dicis. Et cū accusaretur
a pricipibꝫ sacdotū ⁊ senioribꝫ:
nl̄ rn̄debat. Respicis illo ꝑmū
īuestigari ⁊ qd̄ iudei crebro ma
liciose voluebat. Nā qm̄ videbat
nullā a pylato de legalibꝫ curā
fieri: ad publica crimina accusa
tioēs reduxerūt. Sic et adu̇s aplos
faciebat. eadē ipā spdantes. q̄
ctiuagāt ihm̄ q̄dā rege esse
pdicātes. Ita cū q̄ de hoīe nudo
hr̄ dicent: ad suspicioēs tyrānidis
īpelle auditores conabāt. Vn̄
patȝ scissione q̄ illa tunice ⁊ īdig
tione potificē simulatū fuisse. Decta
eī vtebat atqȝ īcabat: vt ei ī mor
te ipm̄ īucerent. Qd̄ ḡ illi maxīe
opponebāt: id nimiꝝ pylatꝰ scru
tat. Qd̄ ḡ xp̄s? Tu dixisti fa
tetur se regē eē sȝ celestē: qd̄ ali
bi clarꝰ ad eūdē pylatū rn̄des
dicebat q̄ regnū meū nō ē de ho
mūdo. Vtꝫ ne q̄ illi excusatio hau
rey relinqret: apertissimā affert
roēȝ d. Si de hoc mūdo eēt rex meꝰ:
decertarēt vtiqȝ ministri mei ne
traderer. Hic patȝ hac de cā ⁊ ipz
abuta detulisse ⁊ aliis deferre
iussisse: ut nullū hr̄ suspicio locū
hr̄et. Qui et regē cōstitue ipm̄ vo
luerūt: cōfestim fugit. Sȝ cur ignes
assertōe tyrānidis accusatꝰ ista
nō ptulit? Quia cū ex reb ipīs mil
le haberet argumēta cōtinuis criminē q̄
sponte vigilātes. ⁊ hr̄ occultabat et q̄
iudiciū studiose corrūpebat. Ppt
ea tacet. paucissima q̄dā ꝑ tanꝰ
rn̄des ne ꝑpetuo silētio superbus
videret. Potifici eī q̄ eū adiurauit
⁊ interrogāti nōnūq̄ p̄sidi: ad ob
iecta vō crimina. q̄m nūme se ꝑ
suasuꝝ sciebat nl̄ oīo rn̄dit. Qd̄
ꝑ ꝓphā q̄dā significās añ multa sclā
dicebat. In humilitate eius iudiciū eius
ablatū ē. Mirabat at ihs de rebꝰ
pylatꝰ valde. Erat q̄ppe admiratōe
dignissimū tāta cū humilitate ac tan
ta tranq̄llitate vide astantē illū. qui
mille ꝑ manifestissimaqȝ habēt ar
gumēta cū sane nō ipī accusato
res nullꝰ ei crimis cōscii fuerāt sȝ īui

dia sola mouent. ipi falsi ducti
testibus qui nil inuenire potuerint aut
te sua vergebat. nec conpulti fuerunt
uidā cum eum expirasse cum iudice lauisse
manus vidissent. Nulla enim ei pyla
to traditus fecit quibus resipiscere potius
sentit sed in illo voluerit molliores
fieri. Ideo quod pylatus: Non audis quanta
aduersum te isti testantur. Volebat eum
ipsum satisfacientem liberari. propterea huius
verbis utebatur. Verum quia nil illis tradidit
aliud quoddam excogitat. Erat namque illo
tempore mos erat ut condemnatum unum eis dimit
teret. Et roe liberare ipsum temptat ut
si nollet tamquam innocentem absoluere
saltem ut condemnatum aliquem a principe
peteret quem solemnitatis gratia princeps populo
condonauit. Fuit autem extremo princeps
a populo petitum neque sic illi mitigati
sed inuidentes magis qui atrocitate fere
perturbatione liuorum clamauit. Nil enim habe
bant Jesus quod ei aduersus silentem
obiicerent: sed cumulo iustitiae illius
ei silentis ita redarguebat ita
ut tacendo dignitatem atque furorem
illorum superaret. Sedente autem ipso
pro tribunali mulier eius misit ad eum dicens
Nihil tibi et iusto illi. Multa enim pas
sa sum hodie per visum propter ipsum. Aduerte
tu quam mirabile hoc est quod sufficiens
ens omnes illos reuocare. Ad certi
ei pietin et innocentie argumentorum
claritatem non parua res somnium ac
cessit. Cur autem ipse pylatus somnium non
vidit. Aut quia mulier dignior erat
aut quia si pylatus somnium hoc vidisse
dixisset non ita sibi creditum fuisset. aut quia
non edixisset sed secum ipse tenuisset.
Ideo quod ex dispensatione mulier
vidit ut omnibus ~~ne~~ fieret non solum so
manifestum

niati verum etiam multa pati. ut ma
ritus uxore condolendo tardior ad
condemnandum redderet. Temporis quod oportunitas non
parum conferebat. Eadem enim ipsa nocte il
lo somnio fuit exagitata. Verum non e
rat pylato tutum dicere ipsum liberare
qui affectate tyrannidis erat accusatus
Oportebat quod argui quae quibus ista proba
rent. utputa si exercitum congregabat si
pecuniam ingentem conflabat si arma uel
talia parabat. Ille vero tenere ab eis de
dicat quis quoque culpe non est. ergo Sen
tentiam aut qui me tibi tradidit hoc peccatum
Tollite quod eum et sua ut cederet et
flagellis cesum concederet. Ita molles tunc
eumque fuerunt pontifices atque peccati
atque maliciosi. Nam postquam ille cogi
tando legem adinuenit quandam quod sole
nitati ex condemnatis aliquem condonare
iubet. Verbis persuaserant ut barraban
uno omnes peterent voce. Vides quam dili
genter ille prouidebat ut eos ab hoc
scelere liberaret. et quanto ipsi studio quod
quam multa opera ut ne umbram quidem sibi
excusationis relinquerent. Propter enim
dictum erat tamquam criminibus conde
natus an quod adhuc tamen pendebat. Nam si
quamlata sententia et dicti potius multo
magis ille cuius res in ambiguo uertebat
primo esse homicide atque manifestis latro
nibus peior eius illis videbatur. Propterea
non dixit latronem sed insignem latronem
eos habuisse famosum scilicet in prauita
te et milles homicidiis cognatum. propo
suerunt tamen illum orbis saluatori. Fiet
hoc temporis aliquod habuerunt quod festum
erat atque solenne: nec humanitatis leges
neque aliud hoc veriti sunt. sed inuidia pe
nitus superati ad pluuitatem suam plebem
excorrupisset. Ita decepto eis quod plebee

ertrema luet supplicia. Barra
bas ab vniuersis postulato. qd
cernens magis pylatus de eo q de xpo.
Putere illos rursus aliqualiter voluit
pudore. Potestatem .n. eis eligendi reliquit
ut saltem veritatem ipsam peterent. et clemen
tie sue totum attribuat. Contentiones
.n. magis videbat fieri. cum eis nil
ipsum peccasse dicebat. ac ideo pu
tabat si humanitati eorum salutem ipsius
attribueret facilius posse persuadere
Illi vero non dubitauit. Crucifige clamare.
ad quod ipse. Quid .n. mali fecit. Tunc
magis clamabant. Crucifige. Videns igitur
pylatus nil se omnino proficere. lauit manus
d. Innocens sum. Cur igitur tradidit. Quia
non eripuisti sic postea militum t
buni paulum. quia et sciebat gratum
fore iudeis si paulus traderet. Et si
seditio ac tumultus ea de re futurus
erat. restitit tamen gloriose atque repug
nauit. Non ita pylatus. verum ignauia
miserie atque mollitie vna omnes corrup
ti labebantur. Et cum pylatus multitudini
repugnaret ut multitudinis sacerdotibus. Ita
vndique prohibebat ipsorum excusatio magis
voce magis atque magis clamantium confi
rmatus. Hic intime solum volebat. sed et
prius iam crucifigendi eius curam estimari
studebat. Ideo iudicem repugnantem
pertinaciter ipsi clamabant. Videns quanta a
xpo ad reuocationem illorum facta sunt.
Sicut enim iudam sepe numero retrahebat.
pari modo hos quoque reprimebat. tunc per
totum euangelium tempore tum in ipsa pera
cte iudicij. Oportebat profecto quando lauit
se manus iudicem videre dicentem.
innocens sum a sanguine huius. quando iuda
laqueo se suspendisse. quando rogantem py
latum ne alium pro ipso acciperent. tamen
vbique quod rebus commoueri atque compungi

Sciam si proditor seipsum condemnauit. si simu
latum iudex ostenderit sine crimina
reiecit. si mirabilis eadem nocte no
bili mulieri apparuit visio. si qui conde
natus a pylato petierunt. quia potuerunt
eum usque ad eos inuenire. Scriptum si nolebat
ut innocentem absoluere. non tamen hominem
latrocinio conuictum ipsi anteponere debe
bat. Post cum videret iudicem manus la
uare dicentemque audiret innocens sum
magis clamarunt dicentes. Sanguis eius super nos
et super filios nostros. Cum igitur aduersus seipsos
sententiam protulerunt. tunc omnia concessit pylatus.
Tu autem attende hic etiam in loco vecor
diam ipsorum. Talis quippe appetitio teme
raria et praua cupiditas est. ut nil
boni videre homines sinat. Vobis ipsis
cur maledicitis. esto ad filios maledictionem
protrahitis. Clementissimus tamen ipse qui vos
ipsi maxime et aduersus se et aduersus filios
insanirent. non tamen ex sententia ipsorum ipsos
condemnauit. sed tam ex ipsis quam ex filiis eos
suscepit qui penitentiam egerunt milleque
bonis honorauit. Sanctus et paulus ex ipsis erant
et multa milia qui in iherusalem credi
derunt. Isidas etiam iacobus aut fratres quod
multa milia iudeorum credentium sunt.
quod omnes ex illis fuerunt. Si autem aliqui re
manserunt. suppliciis conuertet. Tunc dimisit
eis barabam. ihesum autem flagellatum
tradidit eis ut crucifigeretur. Cur
flagellatum tradidit. Aut quia condemnatum
aut quia forma iudicio quedam afferebat.
vel ut iudeis gratam rem faceret. Et
certe resistere atque repugnare debuisset. pre
sertim cum ipse dixit accipite eum vos et
secundum legem vestram iudicate ipsum. Multa
nempe fuerunt que tam pylatum quam iudeos
ab illo nefando iudicio prohibebant.
laudata sigillata et miracula magna

icredibil ei9 q patiebat clentia
tacitu[r]nitas iestiabil' Nā postq
zorādo z ridēdo hoīs se ee demo
strau': sblime ēē ac ulti hoiem
tā silēdo q despiciēdo q dicebat
ondit. A'hoib; amiradū ipz ad
dua potant: nl ḡ hoz ill' pfiut.
Cū n. sel qi violētia vl isano
furore oppssa sit. difficili ē rsipis
ce' i ii gnosissiā sit aiā q oppmit.
Piclosū ēe piclosū mgs z ꝑnici
osissis hīs passioib; locū ɔcedē:
q̄e optet oi pacto reice ingssu
ipaz atz repellē. Nā si apphēdint
aiaz atz supauerīt: tuc sic ignis
igentē ac siccā nact9 matiaz mx
imā solet flāmā accēde. Cre rogo
atz oro: ut supem9 a nob' haz in
gressū. Ill9 g' stiulos sēlla roe ɔsō
lēt q vniusa ptitas i aiaz ɔdu
cit: illa ingss roē nll9 utat: qui
nulli dicit' q h9 ā illo. Ille ēe
hic mala oriut'. Vetatoz ei dyal9
cū sit mag' mali' multa opa igēti
studio ɔdescrēsioneq ii illā ad p
dicōe; hoīz uti9 ill' nimis ei plēq
q̄ icipit: qd' intueri h9 mō licet.
Studebat i phitonisse derisione
saul regē detrudē itez qz nō ad
hibuiss; ille metē q' ad phitonissas
paulati ipm iduxit. Nā qm sa
mueli nō obtpau' et holocausta
offii ppauit illo abstēte: accusat9
aiti. Necessitas hostiū fcā ē ma
ior. Cūz hēc optuiss; qi nl mali
fecisse letabat'. Iussē deni; de' ma
lachit ɔd nō nlla: ea q̄ tui sēgss9
fuit. Hic adulsi9 dauid illū isfla
mau' ac sic paulati atz palati
labēs ii stetit qousz ad q̄z barathz
pdicōib seipz imisit. Pili ei ee de
cāp stm ēē vide. Nō n. ɔfestī ceda
fris illi suggess': ne magtudie
rei ɔmot9 tn scelestē facin9 abho
minaret: s; pri9 ꝑsuas' detiora
offire nlz ēē id dicēs pēc. Dein tui
diē venetio succedit. nl ei hinc
mali secutuz ꝑsuadēdo. Ita sensi
i eū illapsi ad cēdē fris z ad nega
tionē scelis ipul': ni' pri9 cessau'
qz maloz oīz vtice iposuit. Repel
lēda g' maloz uēia sūt. Nā et si
ad maiora pma nō ꝑgsit pctā:
nō ēēt tn negligēdū: nūc vo pustā
itīmā gradati sp ascēdūt. Cirgt
oī studio atz opa fūdit9 pncipia
pctōz sūt exitēda. Nō n. vi delicti
solā ɔsidēs. ii q̄z puū sī cogites: s; r'
pcipue tenē: qz sī radicē nō euellas
magn9 in labor' succrescet. Mirabi
le q̄de atz iaudituz dicē audeo. Solet
m' nō nūqz nō tāto studio videri
mag' pcā & vitāda q̄to pua et
vilia. Illa n. nā ipā spōte auertit:
h' at hac ipā re q̄z pua sūt desides
rodut: z du ɔtēnutur nō pt ad ex
pulsione eoz anim9 gnose isurgē:
vn cito ex puis maxia fiut negli
gētia nra. Hc' ipsū corpib' q̄z acci
de videb'. Sc' in iuda maxi pditois
malū ɔcreu'. Nisi ei putass; puu
ēē pecūiaz ropu surpere: i tantā
ꝑditaē non deuciss;. Iudei q̄z ii
putassent iamis glē delictū mi
mū ēē. usq ad cēdē xpi lapsi nō fu
issent. Hac via oīa scela sūt videb'
scēō. n. repēte ad extīmā ꝑbitate
insilit. Hz q̄ppe in sūi q̄da aīa
pudorē atz inatū qūē sbito cal
care atz ꝑicē nō pt. s; sensi atq

paulati ex neglige͂ perit. Hoc
pacto et ydoloȝ cult⁹ adinuẽt
cũ ulti͂ q̃ optet viui ac defuncti hõ
rent; hoc pacto sulacti ↄ statuã ado
rate sut; hoc pacto deniq̃ fornicatio
ↄ cetera vicia d'riant. Isidor⁹ at sic
Nimiu q̃dã ac iportune risit ↄ re
phens⁹ a q̃piã ẽ; rñdit aliq̃ñ nõ
ẽẽ id mali. Ecce n. ꝫ ris⁹ cũ q̃ vnq̃
risu mali seqt̃. Certa tñ ex imo
deceptu risu scurilitas paulisp a
scurilitate turpilogiu; a turpiloquio
operatio turpis pfcã ẽ. Cu alq̃ prio
ex iracu malediceret rephens⁹q̃
eet. respsit dices nõ ẽ mali hõi
vbis uti. Ac hic desidia rodia
nata sũt. vñ iñ capitales iuj ↄue
lie. a ↄuelijs porro pulsatio ac
iuj cedes plex'q̃ secuta ẽ. Sic a
minimis ad maxiã q̃dã ↄui du
cit ↄ ↄ iuj ad desparaõeȝ detrud'
ↄ hanc viã p'ore nõ minore adi
uenit. Nõ n. tantos pccõn c̃tos de
spatio pdit. Nã q̃ deliq̃ si sẽp
p p̃nia ↄ erit auit. cito delicti re
missioeȝ ipetrabit. q̃ at p̃niaȝ spre
uit. ideo veniaȝ ipetrare nõ pt,
quũ medicinã p̃niaȝ nõ iponit.
Tercias. addo adõ isidias q̃bȝ re
ligiosos demones hitu ad pctã
du ipellit. Et qñ iq̃ tale aliq̃
potuit efficere. Attende ↄ ↄ disce ut
a laqis ei⁹ possis tibi cauere. Paulu
xpc p̃cepit vxore a viro non
separi. n' alterũ alto p̃uari n'
ex ↄsensu. Sȝ nonulle qñ castitatis
ardore succese a viris abierunt. ita
putrites mag' q̃ facere; ad adul
teria viros suos ↄpulerũt. Cogita
ↄ q̃stũ mali ↄmiserit q̃ cã mag

nos p castitate labores sibien
q̃ ad ulte' accuserũt. extremaq̃
suppli' daturi sint. q̃ i p̃fidu
pdicois ↄiuges pcipitarũt. Alii
rursus a carnibȝ abstinetes et la
dãle hac ↄsciencia ad abhõiaõeȝ
carniu lapsi sũt. q̃ res ante eis pe
nã pparau'. Hoc at fit. qñ aliq̃s in
dicat sũu cetis ↄ sc̃ptis ↄpons.
Sic ↄ aliq' apd corinthios putaũt
pfessionis ẽẽ de cibis ↄ differẽt custare.
de his et q̃ p̃hibita sũt; q̃d nõ modo
pfessionis non erat. veȝ et ↄqtati ex
treme. Ppt' h' ↄ vehẽnt' a paulo cor
ripiũt ↄ ↄ n ↄrigat' ultio supplicio
dicebat obnoxios ee. Alii rursus re
ligiosos ee putãt nõ pua. capillos
capitis nutire; q̃d ex p̃hibitũ ẽ et
nõ pũu dedecus affert. Aliq̃ mag'
dolore ↄ imodãtã tristiciã q̃ utile
p⁹ pctã laudat atq̃ ammittit. q̃d
dyabolico artificio fieri iudas pate
fecit. q' ex dolore nimio se suspedit.
Ptẽa et paul' p eo q̃ fornicatus
fuit. Fordan'' iis q̃ tale patẽt. et
ammonuit corinthios eius cũ liberare
ne nimio sbmgẽt dolore. Deni
omis a dyabolo hac ee tristiciã. adicerũt.
Nõ n. igñat sunq̃ excogitacõis illi⁹
q̃ dolos sp ↄ fraudes nouas adi
uenire solet. Cui ei apte pugnaẽt
facil' ẽẽt victoria; p'mo vo nũc si
uigiles vigila nõ ẽ difficit'. Ad oẽs
has vias armauit nos d's; nõ
ẽẽ ↄtenẽda parua ↄsules. Audi g'
q̃ xpc ammonet d. Qui dixit frĩ suo
fatue reus erit gehẽne ignis; ↄ q̃ ad
ↄcupiscendũ mlierẽ aspexit adult'
ẽ. Rideres et q̃ miseros defler. et
ubiq̃ ↄ tanta ↄ femina pctõȝ radi

310

cius toll' De ocioso nos vbo relatu
ros roez asserit, et iob cogitacoes
filioz purgabat. Illi' aut desperates
dic. An no scit q recid'. an q cuiuit
n cuitit. Et rs. Nolo morte petoris
sz ut ouitat' et viuat. Et hodie si vo
ce ei audieritis. Clemencia sit i cel cu
petori vni penia agit. Plerasq hic
docu' et exepla in scptura ineniut.
De aut religionis noie pdam' illud
pauli dicendu icez atz tenedu est.
De nimio dolore mich absorbeatur.
Ut g no ignorates oib; cra' vus q
b' desides pitiut scptura prudetia
oppona'. Noli g' dice q' est si for
mosa curiose aspexero mlie. Itaq
corde mechat'. Te ipos pagi non
dubitab'. Noli dice q' z si paupe
hu' pciero. Ho' n. pacto et aliu tns
ciens dei aliu atz aliu ac tde
oes decies. Noli dice q' est si re pxi
desidabo. Ho' ei ahab rege pdidit
Na qnuis pciu dedit. qm tn a no
lete accep' penas pluit. Et g nullo
pcio dato aliena rapit. pserti cu
hec docu' sit roborat'. q qua puni
tioez no metuit. Qua ut fugiam'
ab oi vi et rapina abstinea'. n a
pbado solu' sz ab viciis et petoz
mudos nos osuates. mag' studio
v'tute aplectam' si ad celoz regna
pficisci volu'. qvo ut pueia' gra
et mia dni nri ihu xpi. Ame. Ome

Ltia . 81 .

Tunc milites
accipietes ihm i ptorio.
congregauert ad eu vniusa cohor
tem. induert eu clamide coccinea.
Cu oes ex pposito cuenisset ita
sig' dato ad chorea oes ora'bat
tabat. Ita et si possu' iudice tabo
extimare ad isania iudeos cecita

tos fuisse. nm qdecu mon milites
fuerit ne pater. Mira' g' erat qui
vniusos tuc illos occupau'. Volup
ei ex cntelijs pp imanitate sua
capiebat. Cu ei optauisst cpmi
poti' atz lactruari no solu' hs non
faciebat. voces eoz sic et plebs ipa
et vitupabat et isiliebat iudeis for
sa gratificates d suis ureres mo
rib; Illi' aut varissq mod' cnuch
abant. Cap' n. illo sussi' mo pug
nis mo calamo cedebat. mo co
rona ex vepribus cexta decorabat.
Qua g nos excusacoez vnq hebi
si vitupati ad ira ocitati. q tot
tatasq sustinuisse xpi no ignorar'.
Extremas ete ille cnuelias sustul'
qpx cu no mebz vnu sz vniusu
corp' atroces has iiurias pateret.
cap' cona calamo pugnis. facies
sputis maxie alapis. corp' reliquu
flagell'. nuditate amictu clamid'
coronacoe silata. man' calamo q
qp sceptro tene dedert. os q ipz et
ligua aceti potione ac fell'. Quid
ist' vnq qui' q cnudiosi' excogi
tari pt. Oez ista excedit oroez. q
illi qi timetes ne q relinquet cru
deli' excogitauert et audact' fecert
q suis manib; pphas occidert. xpm
vo qnuis sma iudici ipi tn fecut
vniusa. ipi q apd se danaret et
apd pylatu d. sangis ei' sr nos et
sr filios nros. Ipi cnudiat et isi
luut. ipi vicint et virtu ad pylatu
deduxit. ipi milit' eu pbet ita
crudelr in eu insge. Ipi obis. ipi
sputis ipi vberib' cedut. Illi hom
ete a pylato fcm z. sz oia illi esse
cert' accusatores iudices lictores

ministri capitalium regum. Hinc a nobis
tunc leguntur cum venie omnibus atque audire
liceat. Tertia ne gentiles dicant predicam
nos atque insignia Christi sua predicare
obprobria vero et passiones celare. Sed sapien-
tissimi spiritus gratia ita dispensatum est ut
in solemnitate maxima cum omnes una
viri atque mulieres adesse possint in
die pasche omnia hec replicantur. Quintus
quia per hec voluit magis hec voce predi-
cari quibus cognitum Christi tamen deus esse omnia
credere et tamen per alia beneficia que nobis
contulit tamen propter hoc ex animo adoratur quia
tantum pro nobis condescendere dignatus est ut hec
passio omnibus nobis communis generaliter constitueretur. Hinc
quarto super lectionem eius mirifice ei afferunt
utilitatem. Tertia persecutiones et verbis et rebus
et hominum contemptum atque per illusionem adoravit
cum denique ac omnia pati extrema: et
si lapis esset ad mollitudinem esset flex-
ibilem cum tumorem deponens. Sed reliqua
que audias. Postquam ei deludentes sa-
tiati sunt denudato ipso vestes eius
ceperunt et sedentes observabant eum quousque
expiraret et vestes eius inter se partiuntur.
Quibus mirabilia gesta sunt. Eo illo tunc
ad visum eos gerunt ipso ita volente. Ideo
cum magnus hic fuit contemptus quod in abiectum
quasi atque omnium vilissimum agebant ut in latro-
nes gestum non fuit. Redeunt vero ipsi cru-
cifigunt ut exprobrationis latronum particeps
fieret. Et dederunt ei acetum. Hoc est ex
contumelia. Ipse autem nolebat bibere. Ali-
ud vero etiam dicit quod cum gustasset dixit
consummatum est. Adimpleta iam est undique
prophetia. Dederunt in escam meam fel et in
siti mea potaverunt me aceto. Sed tamen
et ille bibisse ostendit. Sed non interest
inter gustare simpliciter et non bibere. Sed de
uno ac eodem dicitur. Sed tamen terminat

eorum illorum insania. Sed cum denudas-
sent crucifixissentque acetum attulissent
non potuit ad eum explere. Sed in patibulo
pendentem videntes et ipsi et in se tunc
omnes amaris impetunt verbis que rebus et
ipsis in graviora videtur. Ideo enim
ita faciebant ut tamquam seductor qui
omnia que dicebat ad circumveniendos homines
fingebat ut in conspectu omnium vituperatus
decederet. Ideo et militum manibus et
publico iudicio ut damnatus dicitur videtur.
Et quamquam sepius verba et lapides fletu
suo flexisset nullo tamen modo ad istas
illas beluas commovit propterea verba que
allocutus est digna putavit illos nequaquam
minime. Non enim solum quod optabat ferentes
vexes etc. illis formidantes etiam con-
sue efficere studebant propterea publice ista
tractatum. Latrones cum eo crucifigunt.
Et ut seductor ac mendax videtur.
Unde clamabant de cruce qui templum de-
struis et in tribus ipsis diebus reedificas.
Tertia quam scriptam a pylato conati tollere
non potuerunt quod scriptum erat rex iudeorum
repugnavit eis ille dicens quod scripsi scripsi.
Ideo vituperando nitebantur ostendere
quia rex non erat. Ideo tumultuantes
dicebant. Si rex israel est descendat nunc de
cruce. Et quos alios salvos fecit seipsum
salvare nescit. Ideo eius signis splendo-
rem detrahere conabantur. Et iterum. Si filius
dei est et si vult eum deus salvet nunc
eum. O insani scelestique homines. An prophete
non erant prophete et iusti quos occidi-
stis. Iusti non erant quoniam eos deus a pe-
riculo non eripuit. Immo vero erant et
si a vobis iniuria vexabantur. Et hec
amentia vera ... excogitari potest.
Sustinuit illorum propter pericula que in
vos non pervenit. Sed erat propheta cuius tunc
pessa

rent. miltomagis no debebat ih̄s ista dalyan. q̄ et reb; sp̄i ⁊ v̄bis falsa hāc repulit opiōes. nil tn̄ n̄ in ip̄o tp̄e passiōis ꝗ̄ dicendo ꝗ̄ faciendo adūsus gastiacōeꝫ xp̄i efficē valuerit. Sed et lat' q̄ vitā in oī scelē ꝯsūpsit. tunc marie qn̄ ista dicebat eā ꝯfessi: cognicē feꝯ fecit mēcione. ⁊ plebs ip̄i amare flebat. Sz cūtus ea q̄ fiebat apud ignaros dispēsatiōis ip̄ery hui' ibe cillitatē testari videbant; veritas tn̄ et p̄ h' ꝯtra floruit. Hy' audientes adūs; oēm furorē ⁊ irā nos diligēt armem'. Si fuerō; cor tuū senserit perty ꝯtinuo signaculo crucis signato. Repete memoria q̄ tunc facta fuerunt. et irā illico tāq̄ pulvis dissipabit. Per boꝝ sil' ⁊ fronꝫ [redacted] recordare. non obliuiscaris dn̄; illū te suū ee. Ille ꝑ̄t alios. tu ꝑ teip̄i; sufferris. Ille ꝑ his de q̄b; bn̄ merit; fuit. plus q̄ tu sufferēt. tu āt ꝑ teipso. Ille a ꝯtumeliantib' tu vō ab his forte q̄b; sepe iniuriā ꝯtulisti. Ille vniūsa ꝑspectātē ciuitate. ꝑ mo vō ⁊ iudeis ⁊ aduenis misēr; ni mium lonice; tu pauc' ꝑ̄ntib; ferre nō potis. Et vō ad maiorē acre de ꝯtumeliā videt. a dis' q̄ suis delict; ē. Itaq; ātea colebat fugā cepert. u' at et hostes patibulo pēdenti cōfusi ꝯte nebāt isultātes ⁊ irridebat oēs v na iudei ac milites inferi. latrōes vtriq; superi. Ambo ei et ip̄i ꝯtumeli abant. Quō g' lucas de vno dt̄. v triq; p̄sto factū ē. Vterq; ātea: p̄ea vō alt' soli' deridebat. Vā ne q̄s ꝯ posite rē factā fuisse credēt n' latrōe illū fuisse q̄ lat' fuit: ab ip̄a ꝯtumelia et in cruce lat' atq; ēt antea fuisse ⁊ repete dūs; ondit. Hy' g' cogitū' oīa p̄hare. Et ei tale ac tm̄ fre tu potis: q̄le dn̄s tu'. p̄bibite te q̄spiā vitu pauit. s; nō talia tu audisti. Verbe rib; cesy es. s; nō tāto tp̄e. ne; sic fla gellat' ⁊ denudat'. Alapis te q̄dā petyt. s; nō illo mō. Tu vō et eade ⁊ a q̄b; ⁊ cur. ⁊ qn̄. ⁊ q̄s ip̄e: q̄ q̄; g̃ uy; ē. neq; illa fcā dn̄inabat neq; ꝗrebat. s; erant ꝑbabāt oēs ⁊ ce dētib; ac peridentib; se iungebat ⁊ q̄ arrogantē q̄dā seductorē ac deceptorē q̄ te v̄ba sua ꝑbare non posset sic deridebat. Ille vō ad hec vniūsa tacebat; maxi' nb' loq̄tu' ꝑbes exēplū. Nos āt h' audientes n' famulos q̄ēpatum' ꝯnos. s; magē q̄ silvestres asini calcitram' atq; sa lim' crudeles ac īhumani. si q̄ ad ūs' nos dcm̄ vl factū sit. nulla q̄ pu̅ā existiacōeꝫ facientes. si h' adūs' deū ꝯmissa sint. sib' q' adūs' amicos affciam. Dolorē q̄s intulit: fre nō posset' v̄bis carpsit. belua oī mouē nt' atroci'. Sz ꝑdest q̄ ista coti' lecti tent. Dis'; ꝑdidit cēn̄ eā reliquerit ⁊ q̄b; multa ⁊ mag̃ collata bn̄fe fue rāt. hy furore ꝯitati in solez spue bat. pontifici sug colapho petyt. mi lites credebat. q̄ aderāt illudebat et ꝯtenabat. n' ullū ad q̄ q̄ v̄bū emisit. s; oēs silētio vicit. Ita opa ista te doceāt q̄to miti' fes. tātomagis te ma lefaciētes supatur' ⁊ admiracōi apd' oēs futur'. Ds ei nō admirabit eū q̄ inferentē ꝯtumelias eq' aīo ꝑferet. Quad' ei et eū iuste q̄spiā torq̄tur s; magno aīo patit. iuste cruciari multos vidi. sic q̄ eū iniuria vexat si nō ꝑfert. iure punire putab' ac deridebat q̄ mācipiū ab ira distractū ⁊ eū nobilit' furori sbiciēs. Sic ei

Sc

liberz cū hoīe dixerī. et si mille
sius dixer. Oz valde me inqes ꝰ
irritauⁱ. Quod ille. Tunc ei maxīe oz
pharī. Nā si nō mītas ferīb. mā
suetas ꝙ ēē videbis. Rō eīsp̄ furore
ipsas sui certūma. Scz qui ītitant.
Certe si tuū soliuⁿ qetⁱ sis qui nemo
irritat. z in ꝙ beluis pstabis. Ille
tū plerūqz iuste mouet. excaisari
ꝙz pūt. qm̄ puocate ac pūte īci
tant. ptea roīs expertes nā mouēt.
tu vō in ferarz īcidens more vinti
exūsacōez pabis. Quo ei mali pas
sus es. Rapta st abs te tua. z hac
ipā de cā fit magꝰ oz ut maiora
lucrī possis. Laude ac gla puatꝰ
es. Et cōtī ille. Minor pstō feres eos nō
si pharis. Si vō nīl mali pateris
t irasceris ei q nō mō tī nō nocuⁱ
verꝰ pfuit. Nā negligētes ho
rati molliores reddūt. diligētes
aūt ex derisione z cōtumelia fortio
res reddūt. Ita pstō desides lāde
magꝰ ꝙ vitupacōe deflorant.
Nā vitupātes qdē si attēdiꝰ cōtz
nob̄ Jbent pharīdi. laudātes aūt
arrogātiā mollicie zāngla z
pelle āīos solet. Eiuꝰ rei testes sūt
tristes. q̄ filios nō ita laudib; ef
ferūt ut cuicasꝰ opīnuūt. timētes
ne aliqꝰ mollicīe cōtrahant. Et pe
dagogi sīle qddā adolescētibꝰ re
mediū afferūt. Certe si aliti nō
illos decet. adulatores magꝰ ꝙ
cōtuēliātes odisse opꝫtet. Maior n̄.
nō attendentib' ex adulacōe pesti
cuīl solet. z facilꝰ ē hāc ꝙ illā
passionē supare. Certe si supat illā

tū mīabilior vidi tū et maio
rā cōsēqꝰ pmia. Mirabilꝰ ei pstō
ē videre hoīez q dū vitupat. ꝙ ho
mīne q dū depellit z puniꝰ nō
deridat. Sz quid dices potis non
moueri. Vitupando qdē psēqꝰ
cruc signo stati pectꝰ signato.
Recordare oīz q tuc gesta st. z ꝯ
festī oīa extinguit. Nō ꝙ vitupāt
mē aliqs cogita. verꝰ si q boni
vnqꝫ ab illo ī te pfcīn diligenter
ꝯsida. z ꝯfestī ad clenciā redigeris.
Primo vō anī oīa deū timeas. Post
teriū vite. q cogita aīto te modestū
ac māsuetū fieri. Ptea a tuis ꝙ
falis docūⁿ suscipias. ꝯsida qꝫ nō
nūꝙ te vitupare illos. sūrqꝫ z hīc
ītellige nō ēē hāc phiaz dīfficile.
Uꝰ mō furore tuū adenab. z ī ipo
cōtueliandī tpe disces nō ēē ꝯtue
liandū. z sic nꝰ tpe cōtueliꝰ afflictꝰ
dolebis. Cogita qꝫ nō z in se q vitu
pat. z nō moleste fēs cōtueliab eiꝰ.
Nā z dēmiaci plerūqꝫ nos vberāt.
nꝰ solū nō mouem verꝰ eos defle
Ita gꝰ et tu facito. miserare te cō
tueliātes. Magꝰ ei belua ira sꝫ ac
furore z pniaoso dēmōe detinetur.
Solue ipz q ab isti dēmōe puocat. z
sic ꝯsanierdo breuissio tpis spacio
cōrūpit. Hmōi ei ē extaio ē ut
nō egeat longo ad pdendū hoīem
tpe. Ptea qdā dt. Momētū furo
ris eiꝰ. cāsꝰ ē ipi. Hoc ipz viz terz
ac tyrānicū ondens. qꝫ breuissio
tpis spacio z sn aliq fere mora
maxīs solet afficē malo. Nā si ad si
vires suas pluritas eē tpis acce
det. īsupabilꝰ ls ꝙ ōie passio esset.

Velle posse omnes quis quidem sit qui
vituperat: et quis qui predicat. et nudum
utrumque animum in medium ducere: videbis
enim alterum fluctibus agitari: alterum
in tranquillo portu quiescentem nauicule
similem esse. Non enim impetus hominum exoritur fluctuum:
sed ipsos facile dissoluit. Cum enim qui vitu
perant omnia faciunt ut alium commouere
possint: cum ex ista spe deciderint faci
le mitigantur et leniuntur. Non enim videbis
homines ita commoueri: quod postea se non
magnopere condemnabit: et veluti esse eum
qui non commouetur ira: neque hoc fremitu suum
solet condemnare. Nam si esse insurgere opus
sit: facilius atque prudentius id absque ira
quam cum ira facere potes: et adhuc in nullum
postea capies tedium. Ita si volu-
erimus apud nosipsos facile bonum retinebimus:
nihil quod nobis per gratiam deerit quod ad tu
telam et laudem nostram pertineat. Si quis
non laudem ab alio: tu teipsum honora:
et nemo te dehonestare poterit. Si vero
tu teipsum dehonestaueris: et si omnes
homines te laudent: nullo modo non honorabis.
Quemadmodum enim nullus ledere potest nos nisi a
nobisipsis ledamur: sic nisi nosipsos vi
tuperemus: neque alius nos unquam dedecorabit.
Pone enim mirabile quendam esse in sig
nem esse virum, quem omnes adulterum fure
sepulchrorum esse et furem homicidam latronemque
predicent: ille vero non irritetur nec moles
te ferat nec aliquid hic rei sibi conscius sit.
Quid enim inde vituperatione leditur. Nulla
profecto. Non magis enim si multi mala de
ipso loquantur opinionem. Nulla mihi omnino
vituperatione ipse lesus est. Sed illi se vitu
perauerunt qualium quemque decet tale virum ex
istimant. Dic queso si quis solem tenebrarum
autorem existimet et soli ne an sibi
detraxit. Sibi videlicet ipsi: cum furio
si et insanientis opinionem sequitur. Eodem pro
fecto modo qui prauos bonos esse putant:
et econtrario seipsos vituperant. Igitur
magis studium multaque opera adhi
beamus: ut conscientia nostra mundata nul
las aduersus nos causas nullam malam
relinquat suspicionem. Si vero alii hoc pacto
nos affectos insaniunt: non moueamur.
Nam prima multorum opinione cum bonus
ipse sit ledi videri: nunquam profecto inde
fiet ut talis non sit qualis est. Si vero frustra
commotus suspicione: pessimum insensibilem
morbum attulit. Hec pacto prius si est
tis bonus esse videtur: non modo nihil inde lu
cratur est: verum et desidia incidet non
minorem et maiori cruciatu vexabitur.
Nam qui cum malus sit malus esse estimatur
forsan humiliatus delicta sua facile
cognosceret. Cum putatus enim latet securus
degit. Nam quasi accusantibus uniuersis
vix resipiscunt multi atque compungunt:
quomodo excitari poterunt si non solum re
prehendi verum laudari se a multitudine
sentiant. Non audis paulum id accusan
tem qui eum qui fornicatus fuerit non solum
corripere patrem suum: contributum non permiserit
verum in peiora detrudebant. Ap
plaudentes honorantesque. Propterea obse
cro queso rogo atque obsecro. ut suspici
onibus et laude ac vanis perorum mul
torum neglectis: diligenter inuigilemus
ut faciamus ne aliquid nobis male conscii
simus. neue nosipsos vituperemus. Sic
enim modo tam in presenti quam futura vita mag
nam gloriam consequemur. gratia et misericordia domini
nostri Jesu Christi Amen. Omelia lxxxviii.

Hora Sexta autem hora tenebre facte sunt super uniuersam terram
usque ad nonam horam. Circa autem
horam ix clamauit Jesus. hely hely la

mazabathani. Hoc est. Deus meus deus
meus ut quid dereliquisti me. Hoc est illud
prefatum signum quod petentibus iudeis da
turum se dicebat d[icens]. Generatio prava
et adultera signum querit et signum non dab
itur ei nisi signum Ione prophete. Crucem enim, mor
tem, sepulturam atque resurrectionem significat.
Et etiam alibi quodam modo virtutem
crucis significando dicebat. Cum ex
altaveritis filium hominis: tunc cognoscetis
quia ego sum. Tale quippe est quod dicit.
Cum me crucifixeritis ac iam victoriam
consecutos reputaveritis: tunc vires
meas cognoscetis. Nam civitas eorum post
Christi passionem periit: mores cessarunt
disciplina civilis et sua libertas
evanuit: predicatio vero floruit.
et ad exteras usque orbis oras evan
gelicus sermo pervenit. et transil[...] ac
maria frequentata destinque loca
omnipotentia eius predicatur. Hoc igitur dici
loco ea que in ipso tempore crucis accide
runt: et quippe mirabilia erant in pati
bulo christo ipso pendente celum lumini gra
diente illa sunt. Accidit quod esset de celo
illa signa sunt. quod adhuc iudei petebant
et in universo terrarum orbe cerni tenebre.
quod nondum plus accidit: nisi in egipto
dumtaxat quando pascha in cena celebrabatur
Illa enim hec figurate significabant.
Tu vero etiam adiuncte que tenebre fuit
in media vix die. ut omnes qui tra
bitant videant quod dies ubique terrarum
tunc. Hoc signum non solum magnitudine
miraculi verum quia sublime ac
cidit ad convincendos eos sufficiebat
Porro vero qui per insaniam et furorem
[...] qui iam tempore furor cessavit. qui
deridendo satiati sunt. qui conviciando
animum suum expleverant. qui denique omnia
sibi dicta sunt que volebat et tunc tenebre

apparuit: ut salutem tunc ira deposita
non nisi ab hoc signo consequerentur. Mira
bilius enim erat etiam talia efficere dum esset in
cruce quam de cruce descendere. Nam si ille ab
eo hoc factum esse putabant, timere ac crede
oportuisset: sin non ab eo sed a patre: opor
tebat tamen per hoc commoveri atque compungi.
Ira enim dei propter factum scelus eorum commota erat: quibus
ille significabat. Nam quod eclipsis non
erat sed ira quedam atque molestia non hoc
solum verum etiam a spacio temporis patuit. Per
tres enim horas eclipsis illa permansit:
cum tamen brevissimo quodam tempore accidere soleat.
quod non ignorant qui viderunt. Factum autem
est fuit memoria nostra. Ex quo magis
omnes mirati homines adeo nostri ut deum
ipsum putarent. Etiam vix tantum genus
magis desideria ac perversitate tunc
turbabatur. propterea unum dictavit fuit
miraculum quod factum erat comperit: adeo
ut nemini causa fuit: cum ei ingrate.
Ad hoc longo tempore et consuetudine homines
depravati fuerunt: et cum ignorantes
putabant fortasse naturale quoddam id e
clipsi accidisse. Cur autem mirans
de aliis qui non sciebat. quicquid et sequen
te detecti non quiescerent: cum carce
li qui in iudea vivebat post tot tantaque
miracula adversus ea insurgentem. Perinde
planum fuit ab ipso illud gestum fuisse.
Postea enim in fine tenebrarum clamat: ut
intelligerent ad hoc ipsum vivere et ab eo
tenebras factas fuisse ut meliores habe
rent fieri. Dicit. Hely hely lamazabathani:
ut usque ad extremum spiritum honorari ab eo
patrem et non esse illi adversarium discerent.
Propterea et prophetiam vocem emisit veterem
comprobando scripturam: et hebraice dixit
ut probe eiusdem ipsum esse non prevolant
perciperent. Tu autem ex hoc loco vector

313

dia illoꝝ ꝛ petulātiā ꝓſpice. Pu
tauit ei inq̄ helyā ab eo vocari;
ꝛ aceto illico eū potauerit. Alij aūt
ipetuoſe accedens. lācea coſtā ei9
ꝑcuſſit. Cū his oībꝫ aliquis vnq̄
excogitari pt. Cum eo ipietatis
deuenerit ut mortuū iā corp9 vex
arēt. Tu vō ꝯſidā quō ad ꝑcām
~~ſalutē~~ ſalutē. illoꝝ ꝑuitate
utit. Ut ei vulnē fcō ſaluti noſtre
fōtes e coſta ſua emanarēt. Jhs
at clāns voce mag̃ emiſit ſpm.
Hoc ē iſtud qd dixerat. ꝑtāte
hēo ponē aīaꝫ meā. et ꝑtāte hēo
rurſus ſumpē eā. Jdeo eūꝫ magna
voce clamat ut oſdat ſua hec
ꝑtāte fieri. Marc9 aūt dic̄ miratū
fuiſſe pylatū ſi iā mortu9 eēt
Sꝫ centurio q̄ ideo maxime cre
didit q̄ ſua ſpōte ipm ꝛ ꝑtāte
mortuū ꝑſpexit. Hec vox velū
templi ſcīdit. monumēta aperu
it. ꝛ templū ipꝫ ī deſolatioeꝫ
redegit. qd fecit vō q̄ cotemnet.
Jdeo eīꝫ illud cotēpnet. q̄ dicebat:
Nolite face domū pris mei nego
ciatiōis domū: ſꝫ ſic etiā qm ba
bilonijs illud tradidit. indignos
illos oſdit ēē q̄ ī eo cōuerſarent.
Preterea ꝓpheciā qdā hoc erat fu
ture cito ac ꝑpetue deſolatiois
ꝛ mutatiōis rerū ad maiora atꝫ
ſublimiora ꝛ ieffabile ſue ſignū
virtut. Sꝫ ad hoc oīa ꝛſurrectio quoꝫ
mortuorū ſecuta oīpotētiā ſuā
oſdit. Heliſei eīꝫ tpe ſū motu9
vnū mortuū tetigiſſet ſurrexit
Nūc aūt corpe ī patiblō pendēte.
vox ſola mortuos excitauit. Quid
eīꝫ illa ſignum ſiut qm ideo ſcm

eſt. ut hoc ſtatim crederet. Per motū
ſolū excitant. veriētā lapides
ſcīndunt. terra tremuit. ut hic pape
poſſet: illos q̄ facile dirūpe po
tuiſſe. Jta q̄ lapides ſcīdit q̄ tract
orbē obdurentibus: multomgͣ illos
ſi voluiſſꝫ pdē potuiſſꝫ. Pꝫ nolu
ſꝫ vires ſuas ī clemētē oſdēs: il
los ex clemētia ſaluare volebat.
Sꝫ nō fuerūt ille remiſſiores. Talis
q̄ppe ꝑuitas ī inuidia ꝫ: ꝛ nō facile
terminat. Sꝫ tūc q̄dē adūſꝫ ea que
mirifice fiebat īprudētiſſīe reſiſ
tebāt: poſtea vō cū obſignato monuto
ꝛ tantā militū cuſtodiete ſieret
ac ab ipīs cuſtodibꝫ ſurexiſſe ipꝫ
audirent nō dubitarūt argēto il
los corūpe ut reſſcōēꝫ xpi obfuſ
carēt. Noli g̃ mirari. ſi tūc etiā
mēte capti videbātur: cū ſel ad
oīa ex īprudētia ꝑꝑā agenda
ꝑpati eēnt. Sꝫ illud diligēter ꝯſidā
q̄lia ſigna nūc fecit. alia e celo. alia
ī tra. alia ī ipō tēplo. Tū ut dīna
ei9 ꝯgſcerent ꝯſſuma iā futūra in
digno: q̄ antea abdita fuerūt pe facēt
netraliā ꝛ q̄ celi hoibꝫ apirent. ꝛ
res ad verā ſcī ſcōꝝ deriuarent.
Et illi q̄dē dicebāt. ſi rex iſrl eſt
dēſcēdat de cruce: ipē vō totius orbis
ſe regē oſdit. Illi dicebāt vach q̄
diſſoluis tēplū hoc ꝛ in tribꝫ reſtituis
diebꝫ: ipē aūt qm ꝑpetuo deſolabit
ſignificauit. Illi alios ſaluat. ſeipm
ſaluare nō pt. ipē vō pecōrib. de
cruce ī ſuoꝝ corpibꝫ abūdātiſſīe
illud oſdit. Jta ſi magn9 ꝫ lazaꝝ ex
citaſſe: multomgͣ pſto ꝫ iā olim
mortuos in vitā reduxiſſe. Cū
reſurcōis fuīt ſig. fuit. Multa em
corpa ſcōꝝ q̄ dormierāt erecta. in

sciam introierut ciuitate ꝛ mlt̃s
apparuerut. Cēturio q̄ tūc glām
reddidit deo dicēs: ve iste hō iustꝰ
erat. Turbe deniq̄ q̄ ad videndū
exierant: pulsātes pectora sua
revertebant. Tanta crucifixi dēꝰ
apparuit. ut pꝰillas cōtuchas post
vitupacoēs ꝛ vbēa tā cēturio q̄
ipsis cōpuncti fuerūt. Quidā aūt dicūt
hūc cēturionē fide postea roborata
tm̄ crevisse ut et' mrīo s' coronatꝰ.
Erant aūt illic mlīes multe a longe
videntes. q̄ secute fuerant eū. maria
magdalenē ꝛ mā iacobi ꝛ ioseph mr̄
ꝛ mr̄ filiorꝫ zebedei. Iste sūt ille mu
lieres videntes q̄ natā magis cōpa
tiūtur summope flebant. Diligenter
aūt cōsidata q̄tita illorꝫ cōstancia est.
Seqbant ipm̄ ministrātes usqꝫ ad
picula p̄ntes: ꝛ oīa speculate fu
erūt: quō clāuit quō expirauit
quō lapides scissi sūt. cetera deniqꝫ
oīa. Quare p̄me q̄ ipm̄ cū sic
usqꝫ viderent: ꝛ tertꝰ q̄ marie fuit
cōdēnatꝰ p̄mꝰ bonorꝫ cōteplacoē
pfruit. qd' marie fortitudīe illorꝫ
sufficiebat. Discipl' fugerūt: ille p
manet. Aliis aūt enarrāt dicit q̄ multa
esse se pp̄ hꝰ credebat firm ꝛ ptinacꝰ p̄ru
tiebat: qd' summope iudeorꝫ ante
oclos ponit crudelitatē. qbꝫ et ce
teri flebat amare tribꝰ illi glabat
Nā ꝛ si mag ira dei īmo dō furo
re illa signa forēt tribꝫ scꝫ. di
rupti lapides. rescissū velū. mortꝰ
tre: tn̄ timore tm̄ nullo repssi. et mā
fleri sic. Accessit aūt ioseph ꝛ petiit
xpī corpꝰ. Hic erat ioseph. q̄ q̄uis
priꝰ occultabat: tn̄ pꝰ mortē xpī
subiit ardua. Non. n. ignobil' erat

q̄dā nec ignotꝰ: sꝫ ex concilio vnꝰ atqꝫ
insignis. Vnī fortitudo eiꝰ maxime amā
randa ē: cū pp̄ amorē ihū p̄iclꝫ mortꝭ
suscepit ꝛ vniusoꝝ se odio tradi
dit. Erat ēnī q̄ppe corpꝰ petē ausꝰ. n
aū destitit q̄ impetrauit. Et solū
aīm eis q̄ petiit. ꝛ nō p̄prio ipendio
sepulchro tradidit: sꝫ nouo q̄ mortuo
cōmostrauit. Que res nō temere
accidit: sꝫ diuinitꝰ fuit dispēsata
ne aliū nō xpm̄ surrexisse suspi
cio fieret. Erat aūt mā magdalena
ꝛ altera mā. ꝛ altā mā ꝯtra sepul
chꝝ sedentes. Cuiꝰ rei grā iste
assidentes sꝫ magis aut subtime
ut cōptebant de ipo cogitabant:
ideo ꝛ ungēta tulerūt ꝛ diutiꝰ
morabant. ut sopita furore iu
deorꝫ abirent ad ungendūqꝫ ipꝫ occur
rerent. Vides mulierꝫ fortitudinē: ꝛ
vides piū erga ipꝫ amorē: vides
liberalitate in pecuniis: vides aīm
vl mortis picula contēnentē. Istos nec
desideāꝰ in templatoribꝫ dnīꝫ: Ille etē
vl in mortuo tāta pecuniā expende
rūt vitā picula nō formidantes. Nos
aūt eadē mīqꝫ dicenda sepiꝰ hꝰ sūt
hic famescētē q̄dē alē nō nudū in
duē volu: sꝫ cū mendicantē ipꝫ videaꝰ
sponte pterimꝰ. Et certe si illū ipꝫ nē
videret nō dubitaret vnusqꝫ vitā v
niusā sbiānaꝫ erogare: verꝫ nē eadē
tunc nō erogas. Nō aūt dicente. qā
vni fecis. Sꝫ nēpe intest sūt huic pā
pi sū ipī xpō dās. Sꝫ et minꝰ habes
his mulierib' q̄ tūc xpm̄ alebat: īmo
vō multo et maiꝰ. Sꝫ nec his verbꝭ
cōtentur. Nō enī ē equale ipꝫ dnm̄
p̄ntē alē ꝯ p̄riā vl lapideā ad se
aīm attrahet: ꝛ pp̄ eiꝰ sba dūtaxat
paupes medicos egrotos alere atqꝫ

curare. Tempe tua eu ipa facies z dig
tas pn̄tis q̄ cū vidi pt̄e qd facis
Non est vniusa h̄ libalit z misicdie
tue silr. vn̄ accidit q maioris erga
xpm reuerencie sig̃ z: qm̄ (qm̄ ipe dixit)
ideo psum tuū in oibz diligenter pascis
atz psuas. z curas. Recede g̃ prebe eis
credens ei q accipit z dr mihi das
Si n. nō ei dares das illi: nō utiqz
te regno dig fecisset. Nisi ei eū aūtes
nō utiqz i gehennā misisset si eū qui
indigerit despicies. Ecz q ipe z q dernit
ꝑ hoc mag z appellacō. Ita z pauls
cū psequebat̃: eos q ei erāt psequēs.
Ideoqz dixit. Quid me psequeris: Ita ergo
disponamur q̄si ipi xpo pbentes. cū pbeam
etenī v̄ba ei̾ v̄bo mō st credibiliora.
Quando g̃ videris paupē: recordare ver
boz p q sigficabat qm̄ ipe sit q cibat̃.
Et si n. i eo q accipit nō z xpi: s̄ i hoc
scemate ipe accipit z mendicat. Cez ve
cundaris audiens qm̄ mendicat xps:
verecundare cū mendicanti nō des. Hoc n.
ē verecundia. h sipplicium z tormentū.
Mendicare n. eū ei̾ bonitatis est signū:
z ornare nos i eo optet. nō dare voz
tue crudelit̄. Si at nō credis nunc
qm̄ pauperem fidelē transiens. eum trans
iens: credes tūc cū i mediū te addu
cens dixit i q̄ntū tu nō fecisti hoc nec
mi fecisti. Sz nō fiat nob ita addisca
s̄ credente te nr̄ z frm̄ frementē bta
audire vocē q in regnū nos inducit.
Sz fortasse dicet aliqs. Pp vnaqqz q
die de elia nob z philantropia loq
ris. Neqz cessāt iter dicens. Si enim
emendati ēēt h a vob. magis quide
neqz tūc desisten̄ optet. ut nō efficeremini
desidiores. Verum si q̄de emendati eēt
z a locutiōe cessare. Si at nec ad me
diū adhuc deuenisti: nō ad me h̄ s̄ ad
vosmetipsos loqmī. Etenī idē fac ob h̄
appellans: q̄adm si puer alpha eleme
ti multocies audies z nō disces. iter
pellaret magistrū qm̄ continue z sep id ei
rememorat. Quis n. v̄rm a sermonibz hys
factus ē facilior ad elemosinā. Quis pecunias
piecit. Quis dimidiū substāte sue: z qs tan
tum. Nullus. Qualr̄ g̃ nō inconueniens est.
nondū discentibz h̄ vob̄ vos iubere nos
desistere a docendo. Contrariū g̃ oz facere:
si z nos vellemus desistere vos detinere nos:
z dicere nondū h̄ didicimus. Et qualit̄ de
sistitis rememorantes. Si enim indigeret
oculum pati ego at medicus existens: de
inde cū linisse z emplastr̄ apposuisse z a
liā omē diligentiā attulisse nil pficerem:
nōne veniens ad ostiū meū iamas
reclamares de sidie mīte me accusans.
qm̄ egritudine manente ipe recessi. Et
si ad h̄ accusati dicerem. qm̄ emplastr̄
attuli. qm̄ liniui: z nunqz sufferret.
Nunqz s̄ confestim dicet. Sz q z utilitas
qm̄ ad h̄ doleo. Hoc z i aīa reputa. Q
at si manū tuā dolentē z arctā mul
tociēs intelliges nō posse curare: nō
ne idē audires: Et nūc manū arctā
z siccatā fouemus: z ꝑ h̄ cont̄ pficere
contendimus. ut z vos nūc cū loquemur. z
i domo z i foro z i mēsa z i nocte z
i sono. Si n. ita h̄ cotidie solliciti ēē
sp z i somnis h̄ meditarem. Nō dic̃ de
elia sp disputo: velle z ipe nō multū
nī op ēē h̄ ad vos psilio. s̄ disputare
de statione q z adūsus iudeos z grecos
z hereticos. s̄ vos nondū sanos. qualr̄ aliqs

armaret qualiter in acie educeret et adhuc vulnera habentes vocatos. Sed si sanos pure videritis ad aciem illam vos ducere, et videbitis dei gratia x mille prostratos mortuos et eorum civitati delata capta. In aliis denique multi de hiis multa a nobis dicta sunt sermone. Sed nec ita pure possunt in victoria ita solent gloriari propter multorum vilipenditate. Cum enim eos x milites vincere cogitabis, impugnant nobis vitam plurimi qui apud nos degunt, et ulcera et egritudines que sunt secundum animam. Aliud ergo vos in acie videmus, de vobis confidentes, et vos videretis dicto ab ulteriori iaculati et melius affici. Cuius enim manus dolet et attracta est, qualiter scutum detinere et pro se talis poterit et non prostrari crudeliter vulneratus. Alii claudicant pedibus, quia ad spectacula currunt et ad meretricum habitaciones. Qualiter ergo tales in prelio poterunt stare et non prostrari in impudicicie impellacionibus. Alius oculos dolet et caligat, et non recte videns sed impudicicia plenus et mulierum formas inspiciens et nupcias violans. Qualiter ergo hic ad hostes respicere poterit et vibrare lanceam et sagittas contorquere undique contra illos projectas. Est videre et ventre dolentem multos ydropicos non minus quam a castrimargia et ebrietate detinet. Qualiter ergo hos cibos in prelium educere potero. Alterius os est putrefactum. Tales enim sunt iracundi et contumeliosi et blasphemi. Qualiter ergo hii umbilabuntur unquam in prelio et magis aliqui et forte operibus ebrietate et hii alta ebrius et multum tri-

buens in risum. Propter hoc secundum unamquamque diem hunc circueo exercitum vulnera hec curans ulcera emendans. Si autem qui vigilaverit et apti efficiamini et alios iaculare et in hac acie vos instruam et hoc vos erudiam arma portare. Magis autem et ipsa opera vobis sunt arma et omnes confestim inflectentur, si misericordes mansueti innocentes efficiamini, si aliam universam virtutem demonstraveritis. Si autem quidam vobis contradixerit tunc et ea que a nobis ipsis fuerint iterum, et secundum vestram partem nunc incidimus in cursu hoc. Intuere autem decimam quam Christus magis operatur, Christus angelos pro hominibus faciens demonstrare et penitentiam nocivas et mussitare de grege hoc, probe demonstratione oppilamus. Decorum est ne per agros vel ab aula porcos abducat et eius in mulieribus insanientes. Novi quod dolet et si non audivistis omnes vos hec dicta sunt, sed audistis obnoxios. Magis autem neque audivistis illos si vigilaveritis, sed propter illud. Quia nec omnia pervertit et corrupta sunt, et enim a stabulo bovum nil distat et asinorum et camelorum. Et circueo oves inquirens et non possum videre. Ita omnes calcitrant sicut equi et asini quidam silvestres et stercore multo ea que hic sunt implent. Tales enim sunt eorum locutiones. Et si possibile esset ea que secundum unamquamque hic coadunacionem dicuntur a viris et mulieribus colligere, videres utique stercore illo amplius hanc inmundiciam. Ideo rogo transmutare hanc consuetudinem, ut ab unguento ecclesia redoleat. Nunc quidem thimiamata sensibilia deponimus in ea, intellectuale autem inmundiciam non

miltu facit studiu ut pigem et abiciam
Que g3 utilitas. Frequenter n. ita consuetudinis
stare inducetes. sic consuetudine ea talia
admiscere loquentes de lucris de negotiationibus
de caupona de vino q nil ad nos pertinet
cum deceat hi angelorum cum choris et celum
ceteri facere et nil aliud q oratores intensas et
silentium cum auditione nosse. Hoc itaque
ex nunc faciamus ut et vitam presentem mundam
et promissa potiamur bonis: in Christo domino
nostro cui gloria et imperium in secula seculorum Amen.

Ea vero die Omel. lxxxix.
que est crastinum que est post parasceuen:
congregati sunt principes sacerdotum et pharisei
apud pylatum dicentes. Recordati sumus quod seductor
ille adhuc vivens dixit quoniam post tres
dies resurgam. Iube ergo muniri sepulchrum
usque in diem tertium: ne forte veniant discipuli
eius furentur eum et dicant plebi: quoniam surrexit
a mortuis. Et erit ultimus error peior
priore. Ubique error seipsum contra impugnat: et
veritati nolens opitulatur. Intuere autem.
Oportebat credi quoniam mortuus et sepultus est
et quoniam resurrexit: et omnia hec per inimicos fiunt cre-
dibilia. Vide denique verba hec: his testa-
cia vincunt. Meminimus autem quoniam dixit
seductor ille adhuc vivens. ergo obiit. post
tres dies resurgam. Iube ergo sigillari sepulchrum
itaque sepultus est. Ne quando veniant discipuli eius
et furentur eum itaque sepulchrum sigillatum
fuerat. Non erat aliqua malignitas. Frequenter
itaque irrefragabilis demonstratio resurrectionis
per ea que vos pretendistis facta est. Quia enim si-
gillatum est: nulla facta est malignitas. Si autem
nulla facta est malignitas: et surrexit mani-
feste et irrefragabiliter. Vidisti qualiter
nolentes decertant veritatis demonstrationi.
Tu autem michi intende discipulorum veritatis dilectionem:
qualiter ea que dominus ab ipsis nil eorum occultant
et si opprobriosissima dixerint. Ecce denique

et seductorem vocant. et non silent id hec. Hec
autem et illorum ostendit crudelitatem: qui neque
morte iram deseruerunt. et horum simplicitatem et veri-
tatis amatorem modum quoniam post tres dies
resurgam. Non enim inveniet aliquis ita manifeste
dicentem: qui ex Iona exemplum. Quod ergo pylatus: Habetis
custodiam: munite sicut novistis. Et mu-
nierunt sigillantes sepulchrum cum custodia.
Non permittit milites solos sigillare.
Sicut enim discernens ea iam que de eo erant
non adhuc comparari eis volebat: sed pro
exceptione eorum et hoc tolerat et ait. Vos sicut
vultis sigillate: ut non alios habeatis
accusare. Si enim soli milites sigillas-
sent possent dicere et si incredibilia
mendacia foret q dicerent. sed tamen sicut et
aliqua mendacia dicebant ita et hec dicere
potuerunt. quoniam milites corpus eius tradidissent
furari prebuerunt discipulis eius que de resurrectione est
fingere simonem. Nunc autem ipsi cum mu-
nissent. neque dicere hec possunt. Vidisti qualiter
studiant pro veritate nolentes: Etenim ipsi
accessere ipsi petiere. ipsi sigillaverunt
cum custodia. ut ad invicem sint accu-
satores et redargutores. Quomodo quoniam
usque furati sunt. Sabbato. Et qualiter. Neque
enim licebat accedere. Si autem et legem trans-
grediebatur: qualiter utique ausi fuissent
accedere qui ita timidi erant. Qualiter autem
persuasisse verba potuissent. qui dicentes
quod furentes. Quali autem desiderio stare
pro mortuo cohibuissent: quam autem
expectantes retributionem qualem remune-
rationem: Adhuc vincentem videntes fugerunt et
post obitum repentinum se essent nisi
resurrexisset. Et qualiter utique haberent hec roges.
Quoniam enim neque ipsi voluissent neque potuissent
fingere resurrectionem non factam: manifestum est
evidens. Sed de resurrectione ac locutus est. et
continue semper dicebat sicut et ipsi dixerit: quoniam

post t̃s dies erigat. Si itaq; nō
fieret manifestu qđ decepti sunt.
Et ad integra gentē. pp eū pliati st.
Et sui domo sui citate effici aut is
sent utiq; eū. & neq; q; voluisset ei
talē eē u positi ee gla; seu decepti.
& i ultia pp eū incidentes picula.
Qm at neq; q; possent .n. via eet
istitiō finxisse ea. h; ne; vos indiget
In q .n. ofidert. In facūdia s̃monu
Sz oib; erat indoctiores. Sz i abu
dātia pecuniaz. Sz nez vgā neq;
calciameta hebant. Sz i clitate
gñis ofidebat. Sz humiles erant
& ex humilib; Sz i magtudie pñe.
Sz a vill erāt nō famosi. Sz i mul
titudie sua ofidebat. Sz nō erāt
plēs xij. & ipi dispsi erāt. Sz i pmis
sioib; nigri. Qualib; si nō fiet
nez ille fūe eent ad credibiles. Mul
lit at sustinuissent plebe īsanie
te. Si .n. iter coz hostiarie non
tulit vbu mulieris. Si t aliq; eos
ligatū videtes dispsi st. qlit vng;
excogitasset ad fines orb trans
cē & platare fictū eē eos verbu.
Si .n. hi qđe ad mulieris minas nō
stetit. ille at ad plebi aspcm. qlit
possent ad reges & pncipes stare.
ubi gladij & sartagines & cami
ni & x mille cotidie mortes s. ei
q resistit initu potui eent. Tā
lia & tāta sig gesta st. & i nullo coz
vcūdati st iudei. Sz crucifixerāt eū
q fecit ea. & ab his erāt psuadendi
de resurrectioe simpli dicetib;. Nō st h; vera
si ei q resurrexit mutus h; opatoe. In
tuē at mi decisi coz maliciā. Re
mi; aiu q dixit ad Aarone ille adh;

vivēs post tres dies erigar. Et si errones
erat & medacia falsu spondebat: qđ
foidati & auiti & tāto unanimi studio
foidati .n. aut neqm fuerit eū dixit eī
& decipiat multos. qmus demūtatu;
h; vlt nō hns voce. Sz tn malicia al
tractabile q; ē & metuidu & irronabilis
simus conat. Et usq; ad tres dies iubet
muniri. eū p dogtib; pugnātes & vole
tes ondē & an hoc erroneū gnitē. & usq;
ad sepulchz maliciā extendit. Post
hoc utiq; cicius resurrexit ut nō dicant
qm mētitz ē & furto sblatz ē. Hoc ei
actusatoē nō hz. & cū resurge. tar
dius at suspicioe plenu erat. Et ni
resurrexisset tūc sedentib; eis illic & custo
dietib; s; iā recedentib; post t̃s dies ha
bent aliq; dice & odice. & si insipiente
Optebat ei ab assidetib; & custodie
tib; stati fuisse resurroez. Recta & ista
tres dies optebat fieri. Ita si ptent
eis & iā ab scedēcib; militib; stā fuisse
suspicabile id fuit. eet. ideoq; sigillac
desistit sic volebat. & milites assidebat.
Et nō cura fuit i sabbo h; frientib; & o
pantib; s; ad unū solū ad suā negaa
aspiciebat. eū ab hac supati. qđ ul
time insipiētie erat & timoris valde eos
de reliq; otinetis. Sz .n. vinctē eū deti
nuerat. foidabat morietē. quis si
nud qdā erat hō optebat ofide.
Sz ut discat qm & vivēs volēs pas
sus ē. qđ passz ē. et & sigillu et
lapis & custodia nō potuert detine
eū. s; unū efficit solū publicari
sepultura & audi tūc resurrectoez. Etenī
milites assistebat & iudei assistut.

Sero sabboz. Ca. xlii
qđ lucescit i vna sabboz:

venit maria magdalene et alia maria
videre sepulchrum. Et ecce terremotus
factus est magnus. Angelus enim domini descen-
dit de celo et accessit et revolvit
lapidem ab hostio monumenti et sedebat
super eum. Erat enim species eius sicut fulgur
et vestimenta eius velut nix. Post resurrectionem
venit angelus. Cuius gratia quare venit
angelus? et levavit lapidem. Primo ut mulieres
ipse etiam eum non viderent in sepulchro.
Ut quare crederent quod surrexit: viderent
sepulchrum corpore vacuum: propter hoc utique
abstulit lapidem. Et propter hoc et terremo-
tus factus est. ut resurgant et remigilet.
Etenim accesserunt ut oleum ungerent:
et in nocte hoc gerebant et decebant quosdam
obdormisse. Et cuius gratia et propter quod ait.
Ne timeatis vos. Primo eas eripit a
timore et tunc loquitur de resurrectione. Et quasi dicit
hoc vos multum deturbant timore et oste-
dent quod ultra eius quam ausus est quam ausi
sunt si non prius agerent assumeret eos.
Non enim usque confidare aut sicut illorum qui
crucifixerunt. Cum eripuisset itaque a
timore eas et per verba et per visum. Etenim
scema prelatorum ondit seu evangelio talia
fecit induxit dicens. Novi quod ihesum qui cru-
cifixus est queritis. Et non verecundatur crucifixum
vocans: hoc enim capitulum est bonorum. Surrexit
enim manifestum est. Sicut dixit vobis.
Quare et si mihi non creditis illius mem-
tote verborum. et neque mihi non creditis eidem
et alia est demonstratio. Venite et videte
locum ubi iacebat. Propter hoc levavit
lapidem: ut et hinc accipiant ipse demonstra-
tionem. Et dicit eis quod videbitis eum
in galilea. Et alios evangelizare
eas preparat: quod maxime eas faciebat
credere. Et bene in galilea. eripiens a

negociis et periculis: ut non timor impediret
fidem. Et exierunt de monumento cum timore et gau-
dio. Quod utique est hoc. Stupidum quod et
pavorem. Viderunt sepulchrum vacuum.
ubi primum eum positum viderunt: ideoque
duxit eas in speculacionem ut utriusque
fierent testes et sepulchri et resurrectionis.
Etenim intelligebant quod nullus eum tol-
lit multis tot assistentibus: nisi seipsum
resuscitasset. Propter hoc et gaudent et
ammirant et tante sue permanencie re-
cipiunt remuneracionem. ut primas vide-
re et evangelizare. Postquam quare exierunt cum
timore et gaudio: et ecce ihesus obviavit
eis dicens. Gaudete. Hee quare tenuerunt
pedes eius et cum festinancia currentes leti-
cie ac recepit et per tactum certitudinem
et ceteris resurrectionis et adoraverunt eum.
Quid quare ipse. Ne timeatis. Rursus et ipse
timorem perimit: viam fidei faciens. Et ite
dicite discipulis meis ut abeant in galilea:
et ibi me videbunt. Intuere qualiter et ipse
per has discipulos evangelizat: quod multociens
dixi. genus quod maxime deturbatum erat
honorem ducens. et in bonam spem et libe-
rat faciens. Fortassis aliquis vestrum
vellet secundum illas fieri mulieres: et pedes
detinere ihesu. Potest et nunc quicumque vult
non pedes et manus solum: sed et caput
detinere sacrum illud. tribulibus potentes
mysteriis pura conscientia. Non hic autem solum:
sed et in illa die videbit eum cum ineffabili
gloria illa et plebe angelorum venientem si
voluit esse misericors. Et audiet non
hec verba solum quod gaudete: sed et illa. venite
benedicti patris mei hereditate regnum paratum
vobis ante constitucionem mundi. Estis itaque
misericordes: ut hec ab eo audiatis. Et vos
quidem qui auditis divini mulieres quam cursu tanto

mulierum contemplatur est; scio saltem quoniam
auri desiderium et studium deponite. Nec
si zelamini has mulieres: permutate orna-
tum quem circumposuistis. Etiam circumamictus
Que utilitas dic mihi lapidum preciosorum
horum et auro contextorum vestimentorum? Gau-
det inquit mea anima et letatur. Ego de lucro
te interrogavi; tu autem mihi nocumentum dixisti.
Nil enim peius quam circa hec vacare et letari et
affligi. Amarior enim hec difficilior servitus
consistit cum de servitio et servus gaudeat.
In quo enim spiritualium sic omnino studebit quomodo oportet?
Quando autem deridebit sic omnino secularia negocia?
qui gladio dignum esse estimat auro ligari.
Qui enim in carcere manet et letatur, neque exire
vult. Quapropter hec est sic quedam captiva pre-
ciosi huius desiderii effecta, neque voce sustinebit
audire spiritualem cum decenti desiderio et stu-
dio, non solum opus pertransire. Quod igitur lucrum
ornatus huius et delectationis dic mihi. Delecta-
cionis. Verum sunt mihi iacturam et perditionem dix-
isti. Sed honore potior multo: ab his qui
me vident. Et quid hoc? Alterius ei differre
hec occasio cum invidie cum in desperationem
extollat. Age igitur quod tu lucrum non dixisti,
tolle me tibi iactationem enarrante. Que igitur hic
sunt iacture? Sollicitudo que maior est
delectatione: ideo multi eorum qui vident ea qui
utique gratiosiores sunt delectantur magis quam ea
que circumamicit. Tu enim cum sollicitudine
decorans illi autem sine hac devorant tuos
vultus. Alia iterum sunt hec invidiari animam
in emulationem deduci undique. Que enim
per adversus ipsos viros armant cum his
vacationem universam quam sollicitudinem in
hiis consumi et spiritualibus non valde adhere-
re ... timore et desperatione et vanagloria
impleri. tunc affligi et alias vilitate [illegible]
et paulum fieri porcum et canem. Ditescens ad
celum aspiciat et volare sicut porci deor-

sum micans metalla circumscrutantes et vestras
animas inerrantem ingenua nimis frangentes.
Sed vel utrisque in foro agentes: et hiis ipsum
potius auro defert non oportet ut non con-
cessiaris spectaculum et multorum accusa-
torum apud vos oculos. Nullus enim tecum qui ibidem
revolvitur admiratur, sed vituperant sic
diligenter ornatam, sic superbam, sic ...
mulierem. Et si in ecclesiam veneris nil ex hiis
accipies quam et mille convicia et contumelias
et maledictiones: non ab hiis qui te vident
solum sed et a propheta. Etenim magna voce
ysaias videns te clamabit: Hec dicit dominus
super principantes filias syon, pro quibus ambula-
verunt extento collo et nutibus oculorum et incessu
pedum trahentes tunicas et cum pedibus sil-
ludentes: revelabit dominus ornatum earum.
Et erit pro odore delectabili pulvis: pro
zona vero fune accingeris. Hec tibi erit pro deco-
ratione. Nec enim ad illas solum hec dicta sunt,
sed ad omnem mulierem imitantem eas. Et
paulus cum illo accusator stat dicens
thimotheo annunciare mulieribus non in plec-
tionibus vel auro vel margaritis vel vestitu
precioso decorare semper. tamen ubique quod
nocivum sit aurum induere: maxime autem cum in
ecclesiam introieris. atque pauperes pertransieris.
Si enim non valde tempus accusare studu-
isses: non aliud circumposuisses tibi scema
quam hoc crudelitatis et inhumanitatis. Excogi-
ta nimirum que ventres prerasis esurientes
cum scemate isto: est corpora nuda cum fan-
tasia hac demoniaca. Quanto potius est
alere animas esurientes quam circumtulisse aurum
perforare: et multum pauperem in ciba-
tionis tacitum et vane dependere facere.
Numquid enim ditari laus est. numquam aurea induere.
Si ex iustis denique laboribus hec circa
posita tibi erunt: et ita maxima accusatio
quam genus erit. Cum autem ex iniusticia: cerne

gita sit abundantia. Sed ad des decipi se et
gloriam. Ergo quare derisibile hoc amictum? et nunc te admirabuntur omnes:
tunc et gloria et pura potieris voluptate. Natura mulierum amicitiis plena est et
ostentatione. multas
considerens hanc tibi ipsi preparas. Si autem ceciderit
aliquis horum vestimentorum excogita quanta hunc
oriuntur mala. quot flagellantur ancille. quot
vi molestantur. quot abducuntur. quot carcere
et iudicia hunc sustinent. Et seductiones
et mille undique maledictiones prorumpunt sunt
a viro. viro ab amicis anime a se ipsa.
Sed non periit vestimentum. maxime quidem hoc non
facile. Si autem et servaverint ipsum servata
et super sustinuerint curam et sollicitudinem et
tedium et luctum illum. Qualis enim hic est
cultus domus? Que utilitas ei qui circumamicta est? Utilitas nulla quidem et decordinatio vero multa. et accusatio et iudicium
Qualiter potius Christi osculari pedes et detinere ita aptata? Hunc autem ornatum ille: propter hoc in fabri domo moratus
et in tugurio et presepe. Qualiter igitur eum potens videre non habens pulchritudinem. et delectabile seu desiderabile non circumamicta
decore ei concupiscibile sed odibile. Qui enim
quando eum accedit. non habes opus ornari vestibus: sed virtute circumamictum. Excogita quod
unde et hoc aurum. Nihil aliud quam terra et cinis. In
mente accipe et semen et lutum. Excogita et
verecundare lutum dominatorem tibi faciens. et
omnia dimittens et ei assidens. et ubique eum
portans et circumferens. Et cum in ecclesiam intrare
nos instruit maxime fugere id opus. Sed enim propterea
edificata est ut in ea has demereres divitias
sed ut divitias spirituales. Tu autem velut in pompa introiens ita undique temporas decoras
eos qui in scena sunt imitantes: ita ut circumposita derisibile hoc portas onus.
Apostolus vero denique mitigabat possibile? et certe
congregationes separata in domibus ad mensas hoc
aliquis plures audies ebrietates. Multe
enim dicere hoc et hoc dicit propheta et apostolus. vestimentorum preciositatem. lapidum magnitudinem. aliam vim
lascivie ex fortitudine earum que hoc induunt ebrietas.
Hoc vos ad misericordiam desides fecit. et
viros vestros. Non enim aliquis eorum eliget
facile frangere aliquid auri hoc. et cibare
esurientem. Sed enim et ipsam eligens in coarctatione
necessariorum esse quam hoc videre fractam: quibus alium
ex his cibares. Vel enim ad cunctam quidam
disponunt ad hoc: et illorum magis quam ad filios. Absit autem. Vindicte igitur michi hoc propriam
quod nunc continua video. Que usque earum quae
valde ardore eorum capte sunt hoc conflabuntur
potius a morte anime filium. Et quid dico filium? Vel enim suam animam perire hanc videntes
circum autem multum et per unaquaque die eam
hoc ponunt. Et si quidem corporis infirmitas occurreret: omnia faciunt. Si autem animam viderint
corruptam: nil tale operantur. Sed filiorum et
nepotum et sua ipsius animam negligunt: ut
hoc maneat tempore erugine consumpta. Et tu
quidem et mille talentorum aurum circumduces:
Christi autem membrum neque necessario habet cibo potiri.
Sed deus quidem universorum dominus et celum et terram
et celestia et mensam spiritualem omnibus similiter
tradidit: tu autem neque eam que perit et terrenis
ut maneas continue ligata difficilibus
his catheris. Hinc et mille mala hunc
zelotipie hunc fornicationes virorum cum eos
non placari proprio sed in his gaudiant letari
in quibus meretrices ornantur. propter hoc facile capiuntur. Si enim eum audisses hec quidem despicere et in sobrietate autem letari et religionis humilitate: non utique facile caperet: neque
alius. Ornari enim ita potest meretrix et eorum
amplius. In virtutibus autem non dolis. Assuefac
igitur eum in hoc letari ornatu quem non habet
apud meretricem iacentem videre. Qualiter autem

cu in ꝯsuetudie hac inmittes. Si hui
ornatu auferas. ⁊ illu eciu iponas. Ita
⁊ vir ⁊ stabilitate eit. ⁊ tu i hore. ⁊ ds
erit ti ppici. ⁊ oes hoies te amiabut
⁊ futis potieris bonis. gra ⁊ philantro
pia dni nri ihu xpi. cui gla ⁊ iperiu i scla sclorum. Am.

Ambulantibus. Omel. xx.

Hat eis: ecce qda custodie ci veñ
sunt i ciuitate anunciauerut pricipibus sac
dotu vniusa q gesta erat. Et ꝯgregati
cu pbris ꝯsilioq; cu accepisset: argete
os dederit militibz d. Dicite qm discipuli eius
cu venissent nocte: furati st eu nob
dormientibz. Et si auditu fuit cora duce:
nos psuadebim ei. ⁊ vos no sollicitos fa
ce. Vt hos milites terremotus fco ꝫ ille
ut eos stupesceat ⁊ ab his fiat testio:
qd ⁊ ꝯtigit. Etei iopinata ita anu
ciatio sca ꝫ a custodibz pilata. Sig ⁊
n lz oia fuerit oibz tiraz: pura tribre.
Ppa at miraculu angeli ⁊ terremotus.
Qa g veneri ⁊ anunciauerit: virtus. n.
a iudeis diuulgata magis effulget. De
derut i sus argeteos: ut dicat qm disci
puli eius cu venissent: furati st eu. Ho om de
metissi. Pt claritate. n. ⁊ lucidetia
vitau nez fuge prut. Etei valde non
psuasibilis ꝫ qd dicebat. ⁊ nez forma me
dacis hebat. Quali. n. furarent dn m
discipli: hoies pauperes ⁊ idiote. ⁊ nez appare
audentes. Nuq; n. no erat sigillu su
ipositu. Nuq; n. no assidebat tot mi
lites ⁊ custodes ⁊ iudei. Nuqi no suspi
cabant hc ipi illi. ⁊ iq; solliciti ⁊ cu
ra hebant ⁊ vigilabat. Cui vo gra
⁊ furati erat. Vt fingerent resurrectois
dogma. Quali utiq; venissent eis in
mete tale qd finge hoibz diligentibz
vl orilitati viue. Quali at lapide
abstulissent sigillatu. Quali aut

eos q tot erat latuissent. Equus si ⁊
morte ꝯtenebat. no utiq; conati erat
ianit ⁊ vane temptantes tot ꝯmitibz
custodibz. Qm at ⁊ formidolosi erat:
significavit hc q gesta st. Qm. n. viderat
eu captu: oes resilierut. Sig tur nez
stare ausi st adhuc eu videtes ꝯ qlit
mortuo eo no timuisset tot mili
tu multitudie. Nuq; ei ostiu erat
cute. Nuq; n. vnu erat late. Lapis
imminebat magnus: multis indigens ma
nibz. Iuste dicebat. Et cirultia ve
cu dicta: peior pore. Apud semetipos gnu
ciates hoc qm p tanta isania cu
deret p'ma; age hy vo ⁊ insistebant
porabz. derisibiles fingetes fictioes
Et vnuet qdc sangnie emetes. Cufu
cai ⁊ resuscitati eu q destrucce est
i sus p pecunias effodietes simones.
Eu at intue qlit p ea q fecit. ubiq;
capuit. Si. n. no accessisset ad py
latu nez petissent custodia: magis
possent talia incare de pfire: nu at no
ctobs. Etei sic studetes fuit sua ppria
ora ꝯtra oia ageret. Si. n. vigilare no
potaut cu eo discipli qlit hoc ausi erat.
Pt q at no an hc furati st. si qn vos
intrassent. Si. n. vellet hc face nondu
custodito seplchro hc egisset i pma
nocte qn piclosu no erat ⁊ no fallax.
Sabbo. n. accedetes petierut a pylato cus
todia. ⁊ custodiebat. Pma vo nocte: nul
lus horum seplchro assuit. Qd at volut
⁊ sudaria: q murre erat affixa. Hoc ei
vidit petrus iacentia. Si. n. vellet furari.
no utiq; nudu furati erat corpus. Sim
tata solu qa ei iniuriabat. si ut i no et
uedo tardaret ⁊ tribueret militibz dei
inidi facultate. maxime qn murra erat
farmatu ita glutinosu corpi ⁊ vestib

affixu. Vn no facile erat euelli a corpe
defuncto; ß multo tpe q̄ hi facerent indigebat.
Quare et hic no psuasibilia sunt: q de
furto dica sunt. Nunq n. no nouerant fu
rore iudaicu : et qm in eos uni miter.
Qd at dr luce eis erit in furto : ni
resistunt. Sic itaq oia et hic osas gentes
qm furerent et dederunt arg et aiunt. Dicite
h' eos et nos psuadebimus duci. Diuul
gari n. volebat hac voce ianut otra
veritate certantes : et p q ipaz coobu bra(c)
conabantur : p h nolentes pparabat fulge
ea. Etei et hor ex ifirce osinat. qd ipi
h' dixerit. qm discipli furati sunt. h n. osite
tu : qm no erat illi corpus. Cu g ipi
qde osiitent no ee corpus illi. furtu at
ondit medax et ipsuasibile fessio eo(r)
et figula. et disciplor pauor chesitabil
et hic isitois demiatio appet. Et q o
iuetudi ipi et oia videtes tuc sentiibz
hiis q ora eo(r) obstruunt aiunt. Dicite
et nos psuadebimus : et vos sn sollicitudie
fucer. Vides oes corruptos. Pylatu :
ipe n. psuasus : milites : et plebe iuda
ica. Et ne mireris si pecunie milites
supauerit. Si n. apd discipl tanta on
deuit oture : multo magis apd hos. Et
diffamatu est sermo h aiut : usq i hodier die.
Vidisti ers discipl(or) vitatis diligetia : q
lit nec hor verecudant dicetes. qm ta
lis tenet sermo apd eos. Undeci at
abierunt i galilea : et hij qde adoraru(t)
alij at cu vidisset eu dubitauert. Hec
vide m ultia ee visio i galilea. qn
eos emisit baptizates. Si at dubita
uert qda : et hic eius admirare eoru
vitate. qlit neq usq ad ultiaz diem
minoratoes suas occultat : s tn et hi
phari visioes edificati sunt. Quid g ait
cu vidisset eos. Data e m oes ptas

i celo et i tra. Rursus humani eis loqtur
Nondu n. acceperant spm : q poterat
eos excelsos face. Eu abiete docete
oes gentes baptizates eos i noie patris
et filij et spc sci: docetes eos obsuare
oia qucq madaui vob. Hor qde de
dogmatibz : h' at de madatis annucias
Et iudeor qde nil meminit. neq i medii
fert q gesta sunt : neq impperat petro ne
gacione : neq alior ulli fuga. Iubet
at i orbe terraz vniuslu effudi breue
doctria ommittens. et ea q e p baptisma.
Dein q magna eis iniuerat : erigens
eor sensus ait. Ecce ego vbcu su oibz
diebz : usq ad osumatoe sch. Vidisti
aucte rursus vidisti qlit et illa odasi
onis gra dicta sunt. sed no cu illis at solu
dixit se futurz ee : s et cu oibz q post
illos credut. No n. usq ad osumatoe sch
apli mansuri erat : s sic vno corpi fi
delibz loqt. Ne n. m ait dicatis difficulte
negociorz : ego sn vobcu q oia facio
leuia h. Et pphis i veti testo otinue
dicebat. et ieremie iuuetute ponenti
et moysi et ezechieli tiudatibz : ego
vbcu su. hor et h hijs loqt. Intuere at
et h hor deniaz. Illi n. ad vna gete
missi multocies recusabat : hij vero
tale nil locuti sunt i orbe terraz trasmis
si. tur at missi. Rememorat at eis et
osumatoes sch : ut eos magis attrahat et ne
psntia singlarit inspiciat solu : s et fu
tura bona et sn fine mansura. Tristia
n. ait q sustinebitis sil cu psnti vita
dissoluetur : cu et scdm h' i osumatoe
deueniet. Bnigna at q̄bz potiemini
inmortalia manet : q ad multocies ab ea
dixi. Ita at extulisset et erexisset eorum
sensus ad memoria diei illius eos emisit
Dies n. illa his q i dicoibz viuunt

desidabil; ... quad tuo q i pctis. z terribil
sic cdenati. Cz no timui a solu i sz et
trismuterri dom z tpe : z abducant a
negcia. Possu n si volui. Ex.n. an graz
multi hr fecert : multo migi p graz. Qd n.
onosu sequi nos: Noteo pticsire vel vo
laux i acre vel trismigre tyrannu pe
legg. Neq qz. Cz ita facile urbanitate:
ut nec istruis indigeat. sz aia ut dispo
sola. Quare at istru apli hueri q ta
lia dixerit. Nolite una tunica induti z
discalciati cnuer: z oes supauerit.
Qd n. difficile z preptoz: nllu habe
inimicu nulli odio habe. nulli dic male.
Ctria potius hoz sit difficiliora. Cz dixi
supere pecunias: hr z qd onerosu z. Ncrare
at no iussit: sz consuluit. Verum si et
iussio eet: q grave eet no cura fire oia
z sollicitudies cotpneas. Cz o de ava
ricia. Oia peccare fecit ... oia su
perius z sursu gestas. Si bificauit a
liqs aliqi. hanc menuit. z si misery di
cet hui eet misera. Et oes sinoos ppl
has fuit. Si mulicna. z si nuptias
z si arte z si qdcuz aliud ptctet aliqs:
no prius tangit qd pponit. don has vi
dit copiose si aduelentes. Deinde no co
uelentes consiliabim qlis egitudiez abu
cauim hac. no verecudabim de dictoib;
primi inoz tamen multu z qnqz multu q
oia oia hebat. Que utilitas z pnitis vite
cu i futura negociaciones no ea utam
Usq qn no in suitute redigitis eu q i
suitute redegit vos v mamona. Usq
qn sui pecuniaz estis. Usqq no deu
pscitis libtate z no rescinditis cptiones
dilcois pecuniaz. Cz z si homi qde ef
ficemini sui. oia facitis si qs libtate
pmittet: philargie at exntes captiui.
nec excogitatis qlis sit ab amara hac
cupiditati suitute: qmuis ti qde nllu
sit malu: illd at amarissia sc tyrannis
Excogitate q mag pciu exposuit
p nob xpc: sanguie suu effudit: seips
tradidit. Vos at z p hs oia resupini
iacetis qd difficilius z: qm z letamini ob
hac suitute z lasciuiis i hac dehonorac
z delectabile exultatis qd fugiendu z.
Cz qp no luge os solu z accuse: sz z eru
ge. Videat em cupiscia fem z q malu vbi.
Vn g cupiscibiles sem z. Qm igla ais z
stabilitate ex fit. Qli stabilis d nihil.
In consedo p no esse. p no fgere p no
nocuit pati p no ctem. Cetera si pmissed
vignu tr desistes a diciis. Si.n. pp h di
uicie sit cupiscibiles si possit z fii hii hre
stabilis: q opz e ti his de relq. Et qli
possibile z no diuite aiis his poti. Quod
imo no z possibile. Ergo n. ctriu dicu:
Et adulari necce e multos z pnr z sibros
z mult indige z tpit suire z formidre
z suspicari z detine coz q emulant
oclos z time calumniatoz ora z alioz
auaroz cupidias. Cz no pauptas z ali
qd tale: sz ctriu pmulsiu. Regio e non
furibz sbita z pozis tnqlls palestra z
gignasiu phie. Audite quiz hoz pau
pes estis: mag si at z quiz diuiti cupis
cast. Qua paupe esse malu no z: sz no
velle paupe ee. Et nec malu estima
re pauptate: z no est ti malu. Non n.
i na eius e malu. sz i iudic magnanio
viroz hi tnoz pecuniaz z. Magis at i ve
cudor iteru q p pauptate heo dicere qz
nllu z malu. Si.n. pharis z tmulu
bonoz est fons. Et si qs ti pricipatu
z aules potentatis z diuicias z lasci
uia pponet. deinde pauptate ponens
clare z daret accipe qdcuz velles. hui
confestim capes: sz tm eius agscees plchitudiez.

Et nouu' qm multi rident eu h' dicunt h
s nos nō tumultu patim' : s' 7 vos io
ga' aliquantulu' sustine' 7 cito vos
eunde' sinat' fereti. Michi q'de paupta'
puelle auda' pleth'e 7 speo' se silue ee
vide' : Quai' at mlieri ferre forma h'n
ti : stulle auda' 7 hyrdre 7 aliis q'b' du
talib' p'digus ab his q' fabulas cp'o
suert facti. Dē n. m' eos q' acusa't pau
ptate 7 mediu' afferas : s' eos q' p ea
fulsert. Cū hac helias educat' rapt'
ē bta illa rapina 7 cū hac helize' cla
ruit : cū hac ioh'es cū hac apli oe's.
Cū illa v° ahab iezabel giezi iudas
nero caiphas 2dnati s't. Sz si vide'
nō eos q' i paupta'te fulsert soli videa'
s' 7 ipa' puelle h' plenitudie' 2tueam'
Et ei' ocl's ei' 7 pi' 7 p clar' nl' h'is
t'bulētu : sic' h'is q' 2 auai' nl' q'de furoe'
plan' nl' at volupt' nl' at ab 2tinētia
t'bati. Sz nō paupta't ocl's 7 tal' : s' ma'
suet' tiq'll' delectabil' ad oe's i'spiciens.
nulli hi'til' nulli odio h'ns nulli auitens
Vbi n. 2 pcīue s't ill' amicitie 2od'ō
7 multu' io plio' Ob' i'sus illi q'de co
tuel' 7 plenu' 7 tiore q'da' zelacioe
nulta 7 maledcoe 7 dolo. Hinc at os
7 lingua sana 2 2tinua gra' 7 acto'
plena 7 bndcoe 7 inmitib' vbis 7 aicabi
lib' 7 mitigabilib' 7 ladib'. Si at 7
p'porcoe' vis mebro' ei' vide' : longa ē
7 multu' excelsior q' h'abunda'. Si at
fugiūt eā multi ne mireris : etn' 7 a
lia' vtute' q' s't i'sipientes. Sz 2tuel'
affiati ais paup a diuitib' Rurs' in
iopie laude dic'. Vis n. dic m' 2 bt'is 7
q' 2uciat' vl q' 2uiciu' patit' ? Nu'
Esihi 2 q q' 2uiciu' patit'. Certa illa
q'de' 2uiciari iubet .i. philargia : hac
fre' amonet .i. iopia. Sz esuit paupcas

Et pau' esuriebat : 7 i fame erat. Sz nō
h'z reqē. Nos fili' hois h'ebat ubi capt
reclinaret. Vidisti q'les p'uenert paup't
lades. 7 ubi te statuut. ad q'les viros
2ducit : 7 q'lit' dnatoris faiat imitato
re'. Si eet au' 7 bne. h' utiq' disc'lis
xp' dedisst : q' iessabilia illa oe's t'bu't
bona. Nu' at solu' nō dedit : s' 7 h'e
p'hibuit. Ideoq' petr' nō solu' nō verec'
dat' i paupta'te : s' 7 decorat' d. Au' 7
ar' nō 2gistit m' : de h' at q' h'eo ti do
au. Vos nō utiq' vim h'at vellet em' te
voce' : qn imo vniusos h' velle fortassis
aliq's diceret. Cetn pure au' p'ijce au'
Et si pucero aus 7 accipia' vtute' petri :
Ad n. petr' btm' fecit dicm. Nuq' clau
du' erexisse. Nuq'q'. Sz nō h' h'e. h'ei
celu' p'buit. Mlti ei q' h' opati s't. multi
i gehena inciderūt : q' cū illa fecert eg
no ponti s't. Et hoc ex ip'o petro disce.
Duo ei fuert q' dix' Argētu 7 au' nō ex
istit m' : 7 i noie ihu' xpi sge 7 abula
Qualeg' fecit illu' cla' 7 a btm' : exerc'
se claudu' vl p'recisse pecunias. Et h'
ab ip'o agonitheta xpo erudiatis. Qo'
g' h'it au' diuiti zelari vita' etna' :
Nō dixit erige claudos : s' vende q'
2sistit ti' 7 da paup'ib' 7 vei seq're me
7 h'eb' thau' 7 i cel'. Sz 7 petr' i's' non
dix' : erte i noie tuo p'phiam' 7 demonia q'
uis p'recerat. s' ecce dolq'm' oia. 7 secu
ti sum' te. q' g' erit nob'. Sz 7 xp'e rurs'
ad h' i'ntens nō dix' : si q's claudu' erexit
s' q'cuq' diserit domu' 7 agros centu
plu' accipiet i h' s'clo 7 vita' etna' h'edi
tab'. Et nos g' hu' zelem' 7 nō p'fidea
m' : 7 s' ut cū libia p'ncia cassita' 7 ebria
li xp'e ut archit' 7 cū nbar : sic' 7 cū disc'
lus fuit. Erit n. 2 nob' cū q'ad' 7 cū
ill' fuit. si voluim' nos imitari 2 zelo

tes effici vite et conversacionis eorum. Sed
tu nec deus es nec coniurat et famose divul-
gat: non expetens a te mortuum sus-
citare. nec claudum emendare. Non
hec facere secundum petrum est efficere sed pyce-
ciam que sibi exhibuit: hic non apostoli huius est
durum. Sed non poteris pycere quin imo
maxime est possibilis. Verumtamen non cogo te
volueris. nec vi infero: sed illud rogo
saltem secundum partem assumere tu hec que indi-
gent: et nil amplius eo quod opus est tibi
ingerere. Ita enim et hic non negociosam
vivere vitam sed stabilem et eternam sitientem
vitam: quam fiat omnes nos potiri gratia et phi-
lantropia domini nostri ihesu christi. cui gloria
et imperium in secula seculorum Amen.

Ihesus maria. Anna.

Conscriptus et finitus est hic liber ad laudem
dei et profectum fratrum sancte crucis in dussel-
dorp per manus fratris henrici de grey-
sforte. Anno domini 1·1·0·6. 8. kl octobris.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
R G B W G K C Y M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Inches
Centimetres
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black